

The Shadow



Of Heavenly Things



DODDI GE'DE ASMANAN, .
Ko Randolph Dunn winndi
TABERNAKAL ADDOO E 'D'DABOL.
Ko Yuusuf Pitman winndi

Dadi Gede Asamaan

Nastirde

'Aadaam (konngol e demngal Ebere ngam neddo) tagaama e natal walla sifaa Alla, wuuri ko e peewal e nder yontaaji di limtaaka. E oon sahaa maayde neddo banndu e ruuhu woodaano. Caggal nde Aadama tagi Alla wadi mo e nder Eden rokki mo ko famdi fof jamirooje 3.

1. Bibbe, keewa [jibina].
2. Teende e jogaade gesa [golle].
3. Taa nyaam bibbe lekki ganndal moyyere e bonannde.

Alaa ko holliti wonde Aadama e Hawaa njabaani jibinde walla toppitaade gesa oo. Kono nde Seydaane jarribii be cubii ko jabde yidde mabbe wonde hakkilantaagal no Alla nii, be dooftaaki e ñaamde lekki kii. Be nattii jogaade jokkondiral peewal e Alla. Wadi noon ko maayde banndu e ruuhu naati e nguurndam mabbe e aduna tagoore ndee. Alla woppaani be kono o fuddiima peeje mum ngam soodtude e moyyitinde bibbe aadama. Sadakaaji ma66e dow leydi, kewuuji ma66e e laabi ma66e ko sifaaji e 6uu6ol kollitoowol sadak timmucfo duumotoocfo walla sadak bakkaat peeñcfo e lisaa Nasaratu, Alla e mbaadi Aadama.

"Ko cfuum wacfi, woto hay gooto 6amtu on e ko fayti e nyaamdu e yardu, walla ko fayti e juulde, lewru kesu, walla 6aleeri. Dii ko 6uu6ol ko arata, kono goonga oo ko Almasiihu jeyi" (Koloosi 2:16).

Annabaaku

Annabaaku ko laawol ngol nelal gootal walla ko buri dum jokkondira e annabi, caggal duum jokkondira e wodbe. Hono deen kabaruuji ina keewi jogaade ko ina wona 100 000 mbuudu, firo, walla feeñinde gede badde faayiida garooje (cf. ganndal Alla). Laawol annabaaku haa teenti noon e jokkondiral hakkunde annabi e iwdi (diine) nelaabe bee. Doggol annabaaku nder wakkati Baaba'en e Muusa'en ko laarani Almasiihu e timminki maajum don hokka haa timmoode janngirde nden.

Fannuuji

gooto. Sifaa ko yeru won e goongaaji di Alla yidi. Ina waawi wonde: (1) neddo; (2) kewu; (3) huunde; (4) jubule ; walla (5) kewu. Fannuuji dii buri heewde feeñde ko e Pentateuch [Genesis, Exodus, Leviticus, Limlebbi e Dewtere Tawreeta] kono ina tawee, ko buri famdude, e nokkuuji goddi. Antitype, walla timmal sifaa oo, ina tawee e nder Alkawal Kesal"

b. "A 'Tipe' ko gollal maa kewu teskinngal do kewu gooto, neddo walla ngonka gooto yidi hollirde goddo, nanndufo e mum e won e fannuuji, kono ko yeeso e wodfude. 'Antitype' ko huunde teskinnde. Tippudi Alkawal Kesal ina wiyee kadi dowdi e it the Alkawal Kesal ko callepedged the ima huunde walla goonga.

"Ngam firtude no haanirta nii annabaagal demngal tippudi, alaa e sago dum wadee ruuhu. Tippudi wonnoo ko annabaagal antitipu."

"Sabu nanndugol gefe didi e won e sifaaji, gooto ina waawi tofdaade innde goddo oo. E nder won e sahaaji, demngal sifotoongal dowdi ndii ina huutoree so tawii huunde ndee ina yidi." ... "Efen poti annude wonde sifaa e antitipe ngonaa gootum. Won tobbe nanndude tan. Kadi, dowdi ndii ina famdi e huunde ndee. Sifaa oo ko juutdo. Alaa fof no waawi artude e dowdi ndii caggal nde huunde ndee ari."

"Tipolooji."[janngude e firo sifaaji e maandeeji].

1. Sifaa - (tupos e nder leydi Gerek). Roma'en 5:14 do Pool holliti wonde Aadama "ko mbaydi, ko maande, ko maande, ko mbaydi (tupos) mo garoowo oo"; woni Almasiihu.

2. Duudal (Skia). Koloosi 2:17, won gefe e nder njubbudi Muusa ina mbiyaa ko "buubri ko arata;" "Mon, liman'en Lewiy'en, on don huuwa ngam misaalu e dowdi kuuje asamaan (Ibrani'en 8:5); Tawreeta don mari dowdi kuuje boodde garooje--naa natal kuuje de'e (Ibrani'en 10:1).

3. Koppir, yeru, nate (Gr. Hupodeigma) e huutoraade e nder jokkondire e "dooyre" e nder Ibraniyankoobe 8:5 (yeew Ibraniyankoobe 9:23).

4. Tinndol, maande, nate, nate, sifaa (Gr. parabole). Ibrani'en 9:9, to wobbe nder kuuje Tabernacle woni "natal wakkati jooni." "O mijii wonde Alla ina waawi umminde mo e maayde, o ja66ii mo e maayde (Ibraniyankoobe 11:19).

5. Antitype, nanndugol goonga, ina maantini, ina nanndi, ina nanndi, ina koppi, ina nanndi (Gr. antitupon, firti ko "natal" walla "natal" e nder Ibraniyankoobe 9:24, e "nanndi" walla "nanndi goonga" e nder 1 Piyeer 3:21.

"Sifaaaji don tuuga nder taariha goonga; yimbe, nokkuuje, kuuje, birooji, kuude, hukuumaaji, ekn., Allah subi dum bee anniya ngam taskugo gartol hukuumaaji Kiristaaku. Sifaa man, Allah wadi dum ngam yi'ugo timmoode maajum nder Alkawal Kesal."

Duubi Baabaaji

Winndannde aroore ndee dow sifaaji e mbaydiji e nder jamaanu baabiraabe, yettaa ko e lowre internet feedingonchrist.com/alkawal-booynagal-mbaydiji-neddo-e-buubri-almasiihu. Ko mijooji e firooji keertiidi di Nicholas T. Batzig mo Egliis Presbyterian New Covenant to Richmond Hill, Ga. No mijooji e firooji fof nii, di ngonaa e yoyre, di mbaawi wonde walla di ngonaa gootum. Ko janngooje bee tan poti wadde mijjo mum en, tawa ina njaba walla ina njaba dum en. Thebiblewayonline.com hollitaaki mijjo mum ko fayti e firooji makko e mijooji makko.

Aadama ina wiyee laabndal wonde ko o maande Almasiihu sabu ko kanko woni wakiliijo neddaagu (Rom 5:12). Pol don holla gootel nder laabi mawdi di o laati misaalu Almasiihu nder Roma'en 5:12-21. Ardungal federal Aadama- hawtaade e aybeeji, majjere e maayde nde majjere

maako waddi dow neddaaku fuu-dum feere-feere bee ardungal federal Almasiihu, e goonjinki nuddinbe baawo man bee dowaanaago maako e maayde lomto. Aadama yi'aama kadi bana misaalu Almasiihu nder 1 Korintiyanko'en 15 haa banndu maako lesdi don sendi bee banndu ummitineeki Almasiihu teddudum e yimbe maako. E deedoo nokkuuje didi fof ina woodi nanondiral e ceergal e sifaa.

Abelhollitaama ko o maande Almasiihu sabu ko kanko adii tampinde ngam peewal (Matta 23:34-35). Gaññeeje de Kayin wadi e miñi mum, ko Alla tan jogori wadde. Charles Spurgeon wiya, so tawiino Kayin ina waawi hebde e daande Alla o wadatno dum. Ko cfuum tigi woni ko yimbe mbacfi e leggal bardugal Almasiihu. Haabila maayi ko rewnoo Alla no haanirta nii. Iisa maayi ngam o wadata ko Baaba maako haa asama yidi wakkati fuu. Abel woni martiri gadano. Iisa ko martiri anti-tipikal. Binndoowo deftere Ibraani'en wi'i en "'i'am Yeesu don wolwana ko buri yiyam Haabila" (Ibraani'en 11:4; 12:24). No Aadama wayiri nii, ko noon Haabila wonoo maande Almasiihu e laawol nannditgol e seerndingol. O nanndinaama e Almasiihu ngam o maayi ngam goongaaku; o seerti e Almasiihu ngam yiyam maako wulla ngam yobugo, yiyam Almasiihu don woya ngam yurmeende.

Setwonoo ko sifaa Almasiihu sabu ko kanko woni "awdi" debbo mo-no innde makko holliri-"toddaa/joddinaa/joddinaa" e nokku Haabila. Joomiraacfo men Iisa-al-Masiihu ko "Aawdi debbo" e nder maanaa timmuco fodoore Fudfoode 3:15. Seth wonoo tan ko buu6ol tippudi e timminde fodoore Alkawal neldude "Aawdi-Ciimoowo." Doo ina haani en tesko-den mbaydi firo gonndi e laawol so en njanngii Alkawal Kesal. Sabu peeñgol Alla ngol ina jokkondiri e fodoore adande nde soodoowo (Fer 3:15), nde tawnoo ndeen fodoore adande ina foti timmineede e "debbo" jibinoowo bidfo gorko, kala yontaaji garooji gila e Aadama e Hawaa haa yeeso ina poti ndaarde timmugol fodoore soodoowo. En njiyii duum e Hawaa innde Kayin. En kaalaama nder Fudfannde 4:1, "Jooni noon Aadama anndi Hawaa debbo mum, o reedi, o jibini Kayin, o wi'i: 'Mi hebi gorko diga Joomiraawo.'" E nder nuddinki, Hawaa don tamma Allah timmini fodoore maako ngam hokkugo mo kisiido, koo ngam walaa ko buri goonga. Tampere 6icfco oo ina ha66i kadi e tabitingol liggey alkawal ngal Almasiihu ummotoo. Set ina darii e hoore oon liggey aadi.

Henokwonoo ko sifaa Almasiihu e nder duum "o yahdi e Alla, o alaa." Henok ko yeru peewal keeringal. E nder yettugol makko to asamaan e banndu, o hollirii yeentugol banndu Almasiihu mo "yahdi e Alla, o alaa." Ummagol Henok e banndu ina hollira ummital e ummital Iisa-hono no ummital banndu yimbe fof kawri e Almasiihu e goondinal.

Nuuhuwonoo ko sifaa Almasiihu e nder wonde o golliima no sifaa "Aadama didabo" nii; o wonaano "Nedfo didabo", walla "Aadama cakkitiido", kono ko o sifaa garoowo oo. No Alla hokkiri Aadama yamiroore tagoore ngam 6eydude e 6eydude noon o rokki Nuuhu yamiroore tagoore kadi. Joomiraacfo rokkiino Aadama jamirooje ko fayti e ko o waawi nyaamde. Ko noon kadi Nuuhu hebiri jamirooje ko fayti e nguura. Nuuhu wonata ko wakiliijo fedde nde e neddaagal kesal. Iisa woni hoore fedde neddaagal kesal. Innde Nuuhu firti ko "fooftere". Baaba makko inniri mo "Fooftere", o wi'i: "Oo hokkan en fooftere diga lesdi ndi Allah Jawmiraawo huddi." Nuuhu addi fooftere tan e nder maanaa tippudi nde o yalti e laana ndiwoowa e galle makko ngam hocfde e tagoore hesere tippudi. Kono Almasiihu, Nuuhu mawdo oo, ina rokka tigi rigi fooftere e ruuhuuji

worbe e rewbe (Matta 11:25-30). Almasiihu tan hebi tagaado keso oo e maayde mum e ummital mum. Joomiraacfo reeni yimbe caggal ilam ngam timminde fodoore mum (Fer 3:15) neldude "iwdi" debbo ngam 6uu6nude hoore mboddi. O reeni kadi Nuuhu dow laana ngam 6amtucfo oo ina woni e 6anndu makko-so en mbiyat (Luuka 3:23, 35-37). Sabu Almasiihu waraani tawo, Alla ina fotnoo 6eydude fodoore mum so tawii o halkiino aduna oo haa laabi cer. O acci luttube ngam yimbe duuda, ngam Almasiihu wara, sooda yimbe duudbe haa be duuda. Hay so ilam dam wonnoo ko ñaawoore bonanndeeji aduna dogdo, dam meedaa ittude oon bonannde e berde yimbe, ko golle kinnooje Almasiihu tan mbaawi wadde dum. Alla fodaniino wonde o halkataa aduna oo no o halkiri nii, sabu ko cfuum wacfi o halki cfum e dumunna gadano oo (Fer 6:5-7; 8:20-22). E rabbidinaade, neddaagal Almasiihu ina wonnoo e nder laana ndiwoowa e nder reedu Nuuhu, kala ko woni e nder laana ndiwoowa ka e Nuuhu ina jogori huutoreede e peeje 6amtaare 6amtaare.

Kugalwonnoo ko maande Almasiihu sabu ko o torroowo peewal. Ayyuuba hebi semmbe e mawningol ngol tawata ko antitype mum e nder torra e teddungal Joomiraawo. Ayyuuba jarribaama Alla nde Iblis jarribii mo. Iisaa jarribaama e Alla nde Ibillisa jarribaa mo. No Alla yidiri moyyere e Ayyuuba e nder torraaji mum (Ayyuuba 42:12), ko noon kadi o yidiri moyyere e Almasiihu e nder torraaji mum. Iisa woni torroowo peewal holliroowo peewal Alla

Malkisedekwonnoo ko sifaa Almasiihu sabu ko kanko woni Laamcfo/Almaami barkincfo Ibraahiima. Hay gooto e nder Alkawal Kesal gollotoo ko e golle didi dee kala. Yeesu woni Annabi, Limanjo e Laamiido ekklessiya maako. Malkisedek holliri mo e golle didi e nder golle tati dee (Zak 6:12-13). O laati "Laamiido Peewal" e "Laamiido Liman'en." Iisaa woni laamcfo mo "peewal e jam njicfi" e leggal bardugal (Jabuura 85:10). Hono no Malkisedek adii mo nii, Iisaa alaa "fucfcfoode balcfe, alaa timmoode nguurndam." Ko kanko woni Limaam duumotoodo mo Malkisedek holliri. O meedaa wonde, o meedaa wonde, lomtinaama e wonde Limaam mawdo Eklesiya.

Ibrahiimawonnoo ko sifaa Almasiihu e nder wonde ko kanko woni prototypique kodo e kodo. Hono no 6icfcfo 6aleejo nih, O golloraaki "alaa to o fawi hoore makko." Ko o hooreejo fedde nde, ko kanko kadi woni baaba leyyi keewdi. Iisaa woni "Baaba Duumotoodo" (Esaaya 8:18, 9:6; Jabuura 45:16; Ibraniyankooobe 2:13) goondinbe be fedde mum en ndarni yimbe mum gila e kala demngal, leñol, leñol e demngal. Fodoore nde nder Binndi don wi'a dum wadaama haa "Ibraahiima e bidde maako...mo woni Almasiihu." Fodoore nde Ibraahiima wadanaa ndee fof, ko kanko woni wakiliijo tippudi Alkawal Moyyere. Haa ragare, de ngadiraa, de timminaama nder Yeesu Almasiihu.

Ishaqwonnoo ko maande Almasiihu sabu ko kanko woni fodoore "bii Ibrahiima". Fodoore Alla hokkaama Ibrahiima to banngede teddungal e biyiiko (biyiiko). Kala nokkuure nder NT en jannginaama dow Yeesu woni bii Ibrahiima fodoore goonga. Kono e nder dokkal fodoore adannde ndee, ko Ishaq woni 6icfcfo fodoore oo. Jibineede e nguurndam Ishaq kadi ina maantiniri 6icfcfo 6aleejo. No jibineede Ishaq woniri batte doole Alla burde mawnude nii, ko noon kadi wonande Iisaa. Ishaq hollirii Coodoowo oo, sabu ko kanko tan woni sadak aadee goddo mo Alla yamiri, kadi-hay so Alla hadii Ibraahiima rewde e sadak Ishaq-ina wiyee o maayi, o ummiima "e sifaa"

(Ibraniyankooɓe 11:19). Iisa, Ɔicɔɔ Ibraahiima goonga, Ɔurɔɔ mawnude, sakkama, ummitinaama, artiraama to Baaba mum.

Yaakubuwonnoo ko sifaa Almasiihu sabu ko kanko woni cubaado mo Alla inniri 'Isra'iila'. Ko adii nde Isra'iila wonata leñol, O wonnoo ko neddo. Dum ina maantini nde tawnoo Iisaa hollitaama ko Israa'iila goonga e nder Linjiilaaji. Ko innde "Isra'iila" nde adii rokkeede neddo ina hollita wonde Israayiil luutndiido tippudi ndii maa won neddo. Yaakubu jibini leñol-ekklesiya; Iisaa ina jibina eklesiya mum. Iisaa ko Alla "cubaado" (Isaya 42:1). Ko kanko woni "neddo Israayiil cakkitiido" e wakiliijo Israayiil goonga oo.

Yuusufwonnoo ko maande Almasiihu nde o tampi ko aldaa e peewal, caggal duum o toownaa ngam hisnude banndiraabe makko. E nder limngal maayde e ummital, Yuusuf holliri "torra Almasiihu e teddungal jogorngal rewde" (1 Piyeer 1:10-11). O yidaa, o yidaa banndiraabe makko, o tampi e juude mabbe, o toownaa e nokku laamu e dow leñol burngol doole e winndere ndee. Iisaa, Yuusuf mawdo oo, ko bibbe leydi mum e banndiraabe mum njidfi dum, be mbari dum, caggal duum be toowni dum to nokku burdo toowde e doole e teddungal ngam hisnude aduna o, e ñamminde dum en e ñamri aldube asamaan. feedingonchrist.com/alkawal-hiidngal-neddo-e-buubri-almasiihu

Duubi Muusa

Duubi caggal maayde Yuusuf Alla umminii Muusaa mbele itta leñol mum e maccungaagu Misira. Caggal nde be tacci maayo wodeewo, be ngoppi maccungaagu. Ndeen, Alla rewruɗe e Muusaa, naatii e beedoo jiyaabe booybe. Oodoo alkawal ina heewi wiyeede "Sariya Muusaa". Alla rokki Muusaa kadi peeje keertiide ngam mahde laylaytol ngol e ko woni e maggol. Caggal timmal maggal Alla naati e nder nokku ceniido. Sabu waasde hoolaare, beedoo yimbe anndiraabe e men Bibbe Isra'iila njillondirii duubi 40 hade mabbe naatde e leydi ndi Alla fodani Ibraahiima e Ishaaga e Yaakuuba.

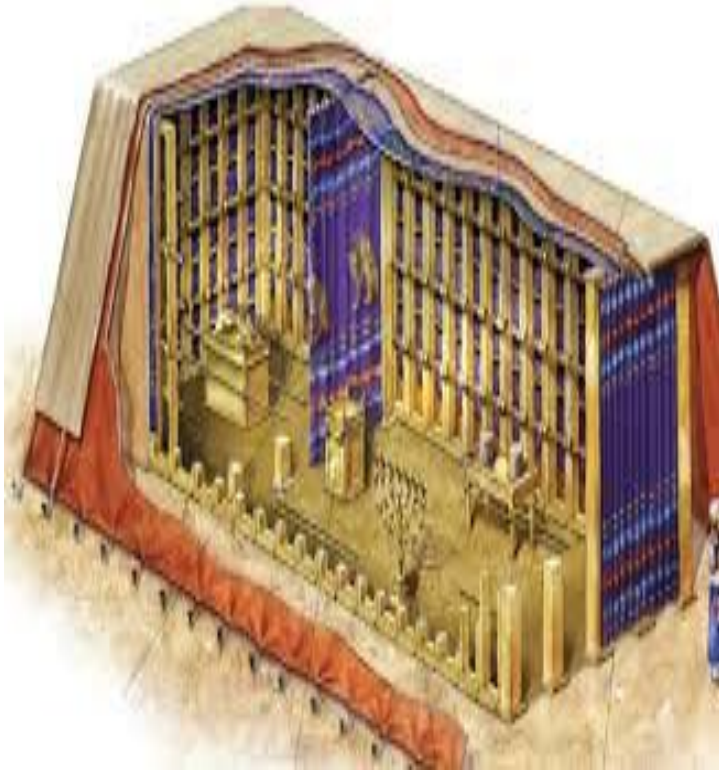
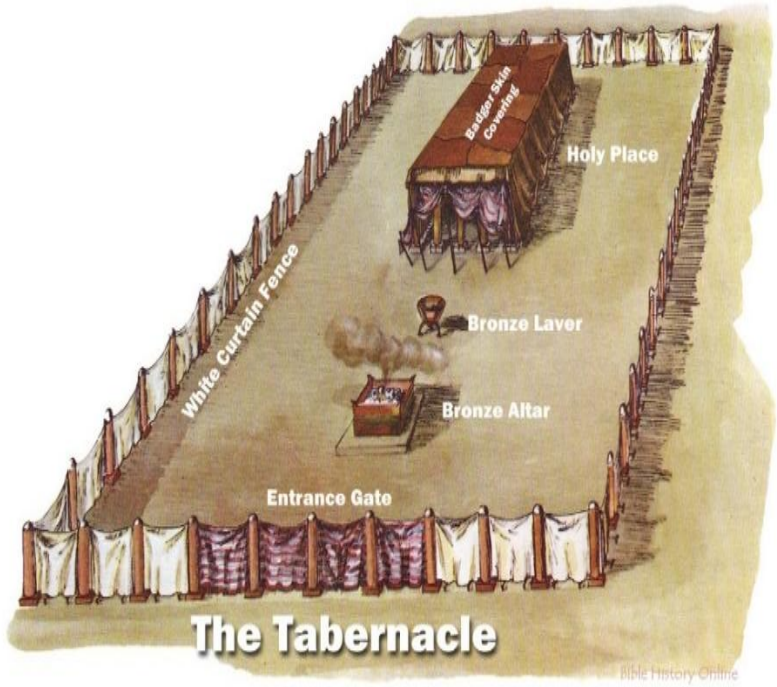
E nder innde Muusaa e winndoobe wofbe mbinndi daartol mum en mbiyaten Alkawal Kesal. Nde don limta wakkati diga tagoore haa "wakkati man" ngam Allah holla e hokka yaafuye hakkeeki (kisndam) bee sadaka limngal Yeesu Nasaratu.

Mido sikki, nataluuji garooji dii maa mballu on e faamde firooji Joseph Pitman keertiidi e sifaaji e mbaydiiji. BibleWay Publishing hollitaaki miijo mum ko fayti e laabal miijo makko.

1. Arandeere nden holli Isra'iila'en donno joodfi bee lenyol haa sera suudu.
2. Didabo oo hollirta ko sadaka buubdo e dow hirsirde ndee e gonndigal Alla ina jippoo e nokku burdo teddude do Arc Alkawal e Jodnde Yurmeende ngoni doo.
3. Tatabo oo ko yi'annde taynde hollitoore mbaydi e ko woni e nder nokku cenido e burdo senaade, cenido burdo senaade.

4. Nayabo oo ko miijo naalanke e ko woni e nder laylaytol ngol







ƊOƊƊI GEƊE ASMAN, Walla TABERNAKEL ADDOO E ƊIƊAƊOL.

DUUM YUUSUF PITMAN WONI.

"Ngam hebde e Binndol ngol, laawol Airlie, Armadale, walla to suudu defte Ostraali, 528 laawol Elizabeth, Melbourne. Nafoore ndee golle maa waɗe e galle hisnude Armadale. 1893. Pittman, Joseph."

Duudal gefe asamaan, walla Tabernakl gadano e ɗiɗaɓo. Melbourne: Sosiyetee bayyinoowo defte Ostarali, 1893. Binndi elektoronik ɗi Colvil Smith rokki. HTML ko Ernie Stefanik wadi dum. 15 lewru bowte hitaande 1999"

Faandaare

Fuɗfoode e Naatgol

Faandaare I: Ɗadi e huunde

Faandaare ɗiɗaɓere: Muusaa-Almasiihu

Faandaare III: Gollotoobe yoyɓe

Kabaaru IV: Kabirde

Faandaare V: Ñaawirde ndee

Faandaare VI: Ko mbaydi

Faandaare VII: Ko buubri

Faandaare VIII: Hirsirde njamndi

Faandaare IX: Laabi

Faandaare X: Almaami

Faandaare XI: Nokku ceniido

Faandaare XII: Taabal mburu-Sew

Faandaare XIII: Hirsirde urdi

Faandaare XIV: Senirde burnde senaade

Faandaare XV: Mawɗo Almaami

Faandaare XVI: Ciimtol

FUƊƊO

DEMNGAL ngaldoo gollal tokosal winndaa ko duubi jeetati jooni. E gargol am e koloñaal Victoria ko anniya am ndeen yaltinde dum; kono yiytude Bro. Gemha tokoosa Maston e deftere e dow ngool doon tobbere ina woni e ladde, mi wadti binndol ngol e junngo. Kono miijaade e laabi wallude galle men Rescue Home arii e am wonde, e ndee doo faandaare, ina gasa tawa jooni mi yaafnaama sabu addude peewnugol am lesɗingol ngol e lewru. On yeewtere Bro. Maston, e mawngu mum no woorunoo, o booyaani ko o fooftini hakkille am e kala kulol luural; e wiye mi yo mi yah press, nde tawnoo ladde ndee alaa fof do yeewtaa haa timmi. Jooni noon mido jogii tan ko wiye so tawii ndee doo darnde hollitii e kala tolno ballal e janngoowo am tiidɗo oo, maa mi bur yobde, so tawii e yettude dum wodɓe, yeeyde dum beydiima, ko noon kadi Rescue Home naftortoo. -- JP

FUDDO. To yettude bannge veil futuro ko diine. E nder seedeeji keewdi kollitooji wonde Biibal ngal ko asamaan, ma a taw gooto e seedeeji burdi laabtude ko yellitgol mum kaawngol ko fayti e ko fayi arde. Laawol didi kuutoraa. Arandeere, bee "konngol annabaaku laabngol", ngol Allah hokki "e hunnduko annabo'en maako ceniibe gila fuddam duniyaaru;" e didabere, e sifaaji e mbaydiiji. Ina waawi udditaade naamnal so tawii, no woorunoo, "gede garooje dee ina mbada mbaydiiji mum en ko adii", kono dum sikke alaa ko goonga e Biibal ngal. Wonaa ko heewi wiyde wonde denndaangal njubbudi diine kerecee en ina teskaa e nder binndi Alkawal Kesal e nder sifaaji e annabaagal. Alkawal Kesal ina wadi fotde 500 limre ko fayti e Alkawal Hiidngal. Fotde deedoo ciimtol fof ko ngam seedaade goonga diine lisaa-al-Masiihu. Ko cfuum wacfi, ina woodi jokkondire gurcfe teegtude hakkunde pecce cficfi mawcfe cfee e nder deftere nde--Alkawal Kesal e Alkawal Kesal; e de poti janngeede ngam faamde "wasiyaaji Alla fof." Feere ndee deftere tokosere ina fawi en e fannu gooto e ndee doo widto welngo. En njuulii annoore e njiimaandi, mbele teddeendi Alla ina wona men, kadi eden njiya annoore e nder annoore makko.

Jahdu Isra'iila'en, gila e jeynge mum en to Misra haa e naatgol ma66e e nder leydi Kanaan, ko limre wootere jokkondirnde e sifaaji e maandeeji yahrude yeeso men gila e maccungaagu bakkaat haa e naatgol men e teddeendi e nafoore. Muusaa kadi, hono hooreejo Isra'iila, ina meecfi seertude e sifaa lisaa-al-Masiihu. Duum ina selli no feewi e binndi Alkawal Kesal dii: "Banndiraabe, mi yidaa on ngannda no baabiraabe men fof ngonnoo les ruulde, kambe fof be njalti maayo; kambe fof be lootaama e Muusaa e nder duule dee e nder maayo ngoo yari e haayre ruuhuyankoore nde tokki be, nden dum Almasiihu woni misaalu men (marg. nder kuuje de'e de laati limngal men) . "Muusaa wi'i: Joomiraawo Allah umminan on annabi bana am, nder banndiraabe mon, on don nana mo nder ko o haalanta on fuu. Kala mo nanataa annabi man, halka haa nder lenyol ngol" (A:2,2); "Moye o mettini e mum duu6i capande tati? Mbele wonaa e bakkodin6e, 6e maay6e mum en njippii e ladde? E 6e o hunii wonde 6e naatataa e foftere makko, kono ko e 6e 6eydaani? En njii 6e mbaawaano naatde sabu 6e ngoongcfinaani. Let us be a fear naatde e foftere makko, gooto e mon fof ina foti nanndude e ko njakki heen" (Ibraani 3:17; 4:1). Kono hay so en mbaawaano tuugnaade e binndi hono dii, nanndi dii ina njiyloo no feewi, ina gasa tawa en njuumtaani. Njokken heen seeda. Isra'iila'en ngonnoo ko e maccungaagu bonngu e nder leydi Misra, ngu ustii be no feewi. Ko dum woni ngonka neddo, habbaado, softudo, buubdo e bakkaat. Muusa ko Alla neli dum ngam ardude e bibbe Isra'iila e maccungaagu mum'en haa ndimu. lisaa neldaama ngam hisnude en e bakkaat e halkaare. Jikku Muusa e nguurndam mum ina nanndi e lisaa no feewi. Anndude wonde o anniyaaki wonde danndoowo Isra'iila (Kuude Nelaabe 7:25) o "sali noddireede biddo biddo debbo Firawna, o subii ko buri welde e yimbe Alla, o weltoo e weltaare bakkaat e nder yontaaji seeda, o hiisa ko yattooje (the) Almasiihu buri jawdi Misra." njobdi njobdi" (Ibraani 11:24-26). Ko noon lisaa, "hay so o wonnoo ko aldudo, o wonti miskiino ngam men, mbele enen, e baasal makko, en mbaawa aldude" (2 Kor 8:9). "O muñani leggal bardugal, o yejjiti hersa" (Ibraani 12:2). Nanndi ndii ko goonga, hay so tawii ko goonga ko no mbaydi nii. Analoge oo ina jokki haa jooni. Muusaa hollitii golle mum diineeje e kaawisaaji keewdi kaawniidi. So lisaa Piyeer wi'i: "Onon Isra'iila'en, hedo dee doo konngudi: lisaa Nasaratu, neddo mo Alla jabi e mon e golle maantiniide e kaawisaaji e maandeeji di Alla wadi e nder mon, hono no on nganndiri nii" (Kuude Nelaabe 2:22). lisaa wiya e goonga: "Golle de mbaadatmi e innde Baaba am dee, ina ceedtoo mi e The:2.5." Paska--mbaali mbaraadi, ñaamaadi e mburu mo alaa njuumri e ledde butte, yimbe bee ina boornii pade mum en e koyde mum en, lintel e jolde dame

mum en ina njuuti e yiyam baali dii, ko yaañorgal maleyka halkaare fof ko huunde teskinde sakka ngam men," e dow gooncfinal en nja66ii mo, e mettere tuubugol, kono e weltaare yaakaare, nde en ummii e cadeele men e hersa, en pellitii wuurdude nguurndam kesam e ceniicfam. E gooncfinal en 6eydii koye men les 6i66e leggal bardugal makko, e tikkere nde en 6eydii hul6inirde Moci a turn, was the people! les Alla. En njanngii: "Nde Firawna woppi yim6e 6ee, Alla ardaani 6e e laawol leydi Filisti'en, hay so tawii cfum ina 6eydoo 6ooyde, sabu Alla wiya: "Taa yim6e 6ee tuuba so nji'ii wolde, 6e ngarta Misra, kono Alla ardii yim6e 6ee e laawol ladde bodeere Sea:11). Jooni noon, so tawii ina waawi wonde e kartal ngal laawol ngol 6i66e Israaiilaen njokki, ina laabi wonde Joomiraacfo oo ardii 6e e laawol haawningol, ngol e nder hakkillaaji ma66e adunaaru 6e meecfaano su6aade e koye ma66e, so tawii ina waawi seertude e yaakaare muñnde, ina wayi no laawol ngol a "was shorter the wilde into". Geec. Kono e nokku 6urcfo 6amtaade yim6e 6ee, rewruude e leydi 6urndi yoocfde e kocfcfe maayo ngo yi' timmoode gila e fuddoode, be mbadaani dum fof, "Joomiraado wiya Muusaa: "Hol ko wadi ada wulla e am? Wi'u Isra'iila'en yoo be njah yeeso. Yettu sawru maa, foodtu junngo maa dow maayo, fecca dum" (Kuugal 14:15, 16). Muusaa wadi noon, yimbe bee, e gardagol Muusaa, njalti e leydi njoorndi, Misranaabe, ndewi e mabbe, njippii e ilam dam, be njippii e mabbe yettude. Dum ina hollita goonga mawdo, teentudo, wonaa laabi men.e nder cfum jamirooje e laabi Alla ina nanndi, e hakkille 6urcfo famcfude, ko 6uu6ol, ina 6uu6too e kelle konngol Alla ngol. Mido haani siftinde tan ko fiyde buubaaji e nder wuro Yeriko; Konu Gedeyon ustii haa 300 worbe, ngam habugo bee konu Madiyankoobe; lootgol Naaman, ñawdo oo e maayo Urdun. wumre nde gite mum 6uu6naa e loope, wi'i yoo loot cfe e nder weendu Silowam. Hakkille aadee ina buubtoo hade jamirooje hono dee. Te so wonaano jokkondire e deedoo gede kala, e nokku do ndarotoo-den e teddungal e teddungal yeeso hakkilantaagal e doole de ngalaa keerol, en njuumtatno e majjere majji nanndunde e majjere. Kono hol ko woni goonga Alla ardinoo yim6e 6ee e laawol haawningo e nder maayo geec siftorde en, walla hol ko woni golle e nder yahrude yeeso gila e bakkaat e kiita haa e ndimaagu linjiila ko cfum yicfi hollirde? Jaabawol ngol ko lootgol. Pol wi'i: "Baabaaji men fuu donno les ruulde, be donno nder maayo, be lootaama bee Muusa nder duule e nder maayo." o beydi heen, "Jooni noon dee gede ngonnoo ko yeruuji men" (figures de nous, marg.). Doo ina yi'ee wonde lootgol Isra'iila'en e nder Muusaa hono danndoowo ma66e, e nder duule e nder maayo, ko maande lootgol e nder Almasiihu. Miin noon nannditgol ngol, wayi ko no timmungol nii, mi yiyataa no hay gooto waawi sikkude dum. En njii wonde juulde Paska ndee ko maande 6amtaare e 6i66e Almasiihu tedducfe, kadi jikku yim6e 6ee ina hollira gooncfinal men e Almasiihu e tuubugol men laabngol feewde e Alla, kadi yim6e 6ee ina 6eydoo 6amtaade ko'e mum'en ngam arde e nder maayo geec. Jooni noon, so en yettii Alkawal men Kesal, en yeewtindiima laawol kisnugol ngol no Almasiihu e Nulaabe mum rimdiniri nii, en njiyii wonde yahdu maayo geec ina foti wonde sifaa lootgol, wonaa goddum. Joomiraacfo men barkincfo e hokkude Nul6e 6ee Kuugal ma66e mawngal wi'i: "Njehee, mbaɗon lenyi fuu almuɗbe, lootugo be (almuɗbe) nder innde Baaba, e Bidɗo, e Ruuhu Ceniido," (Matta 28:19.) Jooni bana no yimbe Isra'iila'en don tokki almuɗbe maako, bana no yimbe Isra'iila'en don tokka be lootaama e nder makko e rewde mo e nder maayo geec, seediima libgol e halkaare timmunde ardiibe golle mabbe booybe; ko noon gooncfincfo tuubiido e lisaa hokkirta hoore mum Almasiihu, hono almuudo mum googcfincfo, o rewi e makko e lootgol, caggal cfuum o yahrata e laawol makko e weltaare, hono no 6icfcfo gorko oo nii (Kuule 8), sabu bakkatuuji makko e 6uu6ol makko ina 6uu6a, ina 6uu6a, 6e ciftortaake e makko haa abada. Ko dum woni laawol Alla haawningol. Heewbe ina cikka ko dum huunde nde

alaa maanaa, ko huunde nde alaa nafoore. O ndeentoden hoto en njuurnito majjere Israayiinaabe e muñal mum en, walla Naaman e miijo mum juutngo. Barke woni neddo goondindo laawol Alla ngol ina selli, ina selli, sabu tan ko laawol makko; sabu e rewde tan laawol gollal, .do hakkille waawa ardude, o hollirta tan ko hoolaare makko e hakkille Alla mo Beydaani, e nokku hakkille makko Gurcfo yoocfde e Gurcfo juutde.

Rewten e ngaldoo nanondiral seeda. Dabare njilluuji Isra'iila'en e no Allah wadi bee mabbe, don limta laabi duuddi nder Alkawal Kesal bana misaalu malla fijirle ngeedam Masiihinko'en.

1. Be ngalaano hodorde joodnde. Be ngoni ko e yahde, ebe ngondi e yah-ngartaa, sahaa e sahaa fof ebe badtoo leydi fodoore ndee no feewi, be ngoni e ruttaade heen kadi, kono ebe ngondi e yaakaare foftere e nder leydi "ndi kosam e njuumri buubnata". Ko buri heewde e ko dum huutortee e nder Alkawal Kesal ngam hollirde nguurndam Kerecee'en. "Ngam en ngalaa do wuro duumotoongo, ammaa en don dabbita wuro ngo warata" (Ibrani 13:14)--En ngoni "hodbe e hijjooobe" e en njidi "foftere heddiinde"; nde ngonden "haa abada e Joomiraawo."

2. Ladde nde wonnoo ko Guu6ol. Ko be kebata ñalnde kala ummorii ko asamaan. Haayre nde fiyi ndee ina addana dum en ilam ndiyam, ina rewi e mabbe e nder njilluuji mabbe fof. Muusaa wi'i, "Joomiraawo ardi ma nder ladde mawnde, kulniinde, nde mboodi yiite e mboodi, e leydi ndi ndiyam alaa, o yaltini ma ndiyam diga haayre kaaye. O ardi ma nder ladde bee semmbe manna, ko baaba ma anndaano, ngam o lesdina on joofnirde caggal" (Deftere 8:15-16). "A siftor laawol ngol Joomiraawo Allah ma ardi ma nder duubi cappande tati nder ladde, ngam o lesdina ma, o jarriba ma, o annda ko woni nder bernde ma, to a dōwtan umrooje maako koo boo baabiraabe ina nganndi, mbele omo anndina on wonde neddo wuurataa e mburu tan, kono ko e kala ko yalti e hunuko Joomiraawo, neddo wuurata ko e dow maa, kodorde maa buubnaaki e ñii duubi capande tati" (Deftere 8:2-4). Ko weltaare wonande kala Kerecee'en goonga'en ngam waawde huutoraade e hoore mum gefde teddude de Alkuraan Keso oo holliri doo. "Ndeen haayre ko Almasiihu" (1 Kor 10:4). Kadi lisaa wiyi, "Ko miin woni mburu nguurndam jippinoofo e asamaan, mbele neddo ina ñaama dum, maayataa" (Yuuhanna 6:51). Oo aduna wonande Kerecee'en ko jeereende Gurnde yoocfde, so tawii ko nguurndam makko ruuhuyankeevo, kono omo anndi e weltaare makko wonde "necfco wuraani e mburu tan."

3. Ko Guri heewde e Guu6ol, Guu6ol, e jukkungo Isra'iila'en nder ladde, ko binndoo6e Alkawal Kesal keewi huutoraade ngam jeertinaango e sifaaji ngam nafoore men. "Mbooy nder ladde" woni maande Almasiihu "yeftaa" dow leggal bardugal. Yimbe bee ngummii, Alla neldi mboddi yiite, ndi halki be, nde be ngulli Alla ngam yurmeende, o yamiri Muusa yo waf mboddi njamndi, no mboddi yiite nii, o yetta dum e dow leggal, mbele kala yeewdo dum ina sella. Lisaa huutoriima dum ngam hollirde hoore mum. Sifaa oo ko goonga ina haawnii no feewi, kono hol ko haawnii e lisaa nde nanndini hoore mum e mboddi! Kono alaa, wonaa mboddi, ko nanndi mboddi. No maande ndee woniri goonga nii, lisaa wadaama "e nanndi e banndu bakkaat", mbele "hono sadakeeji bakkaat o ñaawa bakkaat e nder banndu." Nulaado Pol wi'i: "Dee kuuje laati misaaluuji men ngam taa en njida kuuje kallude bana no be yidiri. Taa on laato rewoobe sanamuuji bana wobbe nder mabbe ... nden boo en jarriba Almasiihu bana no wobbe nder mabbe jarribaama, be halkaama diga halkere ko cfuum wacfi, mo sikkata ina darii, yoo reento woto fad" (1 Kor: 10).

Kadi e nder Heb. 3:12-19: "Moye o mettini e mabbe duubi capande tati? Mbele wonaa e bakkodinbe, be maaybe mum en njippii e ladde? E been be o hunii, be naatataa e foftere makko, so wonaa be dooftaaki, eden njiya be mbaawaa naatde sabu be ngoongdinaani." Kadi 4:1, 2: "Ndeen noon, kulen, mbele hay gooto e mon ina waasa fodoore naatde e foftere makko."

Gila e ko limtu-dɛn dow koo, sikke alaa, daartol Bibbe Israayil ina foti wonde sifaa "gede kammu", woni goongaaji ruuhuyankooji Aadi Keso oo. Ko adii nde udditten ndee doo deftere, eden mbaawi yeewtaade seeda e jannde wootere walla didi de njanngu-dɛn ngam nafoore men. 1bo. En njiyii wonde Kerecee'en ina njaba sariya, hono no Yahuuda'en nii. Seerndi dum ko, nde sariya Muusa "wari", sariya Ruuhu ina hokka nguurndam. Ko dum buri addande didmo oo dooftaade e weltaare e nuundal. Almasiihu woni Joomiraawo men e Ardiido men, bana no Muusaa woniri haa Isra'iila, nden boo dum en tokka Ardiido men Allah bana Isra'iila'en don mari haaje tokkugo mabbe. Wonande dooftotoobe noon, gollal makko ko ndimaagu timmungu. 2bo. Kuule men ina poodee e nafooje men. Do heewi rokketee, ko heewi naamnetee. So tawii noon, e les njiimaandi Muusaa, yim6e 6ee ina 6eydoo 6uu6de sabu 6uu6ol, "hol no 6uu6ol ngol foti 6uu6de so en 6eydiima haalde e dow asamaan oo." 3bo. Induceeji ngam rewde Muusa ina mawni, kono hol no induceeji ngam rewde lisaa buri mawnude. Muusa ko goonga ko yeru teddufo e 6amtaare leñol mum--ardotoodo hakkille, sehil koolaado; kono no yidde Almasiihu buriri luggidde; ko sehilaabe mbaawi yerondirde e makko! Muusa waawaano hisnude yim6e 6ee e bakkatuuji ma66e--waawaano ardude e nguurndam haa abada. Kono lisaa ko "laabi, goonga e nguurndam", yim6e fof ina mbaawi arde e Baaba e makko.

DODDI E DEMNGAL

E nder naatgol men ngol, en njiyii wonde daartol Isra'iila'en gila Misra haa Kanaana, ina foti wonde sifaa nguurndam Kerecee'en gila e sahaa nde 6e 6eydaa e maccungaagu bakkaat e Seycfaane haa e naatgol men e foftere heddiinde e yim6e Alla. En njiytii kono ko mbaydi; kono ko heewi ina waawi haaleede e jarribooji ma66e, e jarribooji ma66e, e hareeji ma66e, e nafooje ma66e, ekn, kono en ngalaa heen nokku, kadi ko cfuum wacfi, ina moyyi wonde 6e 6eydotoo ko 6eydude heen miijo, mbele janngoowo dewondirdo oo ina waawa jogaade nokku ngam 6eydude wiztooji e 6amtaare.

Jooni noon, maa mi jokku hollirde wonde laylaytol ngol e nder ladde ngol, ko ngol wadiraawo ko ngam wonde sifaa njuubbudi Kerecee'en. En mbeltiima no feewi e bataake feewde e lbraniyankooobe ngam tabitinde ndee goonga. lbr. 10:1: "Sabu sariya oo ina jogii doyingol gede moyye garooje, wonaa natal gede dee tigi" ekn... Ina laabi e mbaydi « sariya » doo ina jokkondiri e oon fannu sariya Muusaa jowitiido e laylaytol ngol e jokkondiral mum, walla ko wiyetee « sariya kewu » . Oodoo sariya ina wadi "buubri gede moyye garooje". Dee "gede moyye" ko barkeeji linjiila Almasiihu, hono no deftere ndee holliri e laabal no feewi. Duudal ngal ina faamniree wonde "wona natal gede (moyye) dee tigi." Duudal meedaa wonde natal laabtungal e huunde mum, kono ina heewi heyde ngam hollirde dum. Heen sahaaji anndude dowdi ndii e huunde mum ina sadi--ina gasa tawa ina waawi--haa huunde ndee feeña. Kono ndeen, jokkondiral mabbe e koye mabbe ina weebi. So en njiyii dowdi lekki ndi naange walla lewru werlii, hay so lekki kii ina yaaji e gite, en mbiyat e dow hoolaare timmunde wonde dowdi ndii ko lekki; kono en mbaawaa

seertude e sahaa kala haa huunde ndee nanndi e doyingol mum. Jooni noon ko dum woni firo ngo pot-den rewde. Ko woni e nder Alkawal Kesal ina foti faamnude doyingol nder Alkawal Kesal. Fancy ina joginoo pijirlooji di ngalaa keerol, jibri addani dum safrude ndeedoo tobbere rewruude e yejjiteede e ndeedoo doosgal. So en ndewii ndee doo tinndinoore, eden daminii waawde faamninde janngingol firo tabernakl ngol e jokkondiral mum e no haanirta nii e no moyyiri. En yettataa goonga darnde men mawnde, kono kollirten dum. Ndeke laylaytol ngol e golle mum ina foti wonde tippudi binndi dii, maa heddo ngam hollirde: "Jooni noon, nde dee gede (laynde ndee e kabirde mum) peewniraa, almuube bee ina naata e nder laylaytol gadanol ngol, ina mbaada golle dee, kono e nder didabol ngol, almuube mawbe bee tan ina mbaada yiyam, wonaa e makko tan e ngam majjere yimbe; juude," ekn (Ibraani 9:6-11). "Ko cfuum wacfi, ina haani koppiiji gocfcfi asamaan dii labbinee e cfee cfii (6i66e na'i, ekn), kono gecfe gocfcfe e asamaan oo e hoore mum ko e sadakeeji burcfe moyyude. Ngam Almasiihu naataani e nokku ceniicfo mo juucfe mbacfi, hono no 6icfcfo mum nii," ekn. 9:23-25). "Ndeen noon, banndiraabe, eden njogii, .cuusal naatde e nokku ceniicfo e 6i66e lisaa, e laawol ngol o hokki en, laawol KESO GUURNDAM, rewruude e boggi, cfum woni 6anndu makko; Eden njogii hooreejo Limaam mawdo dow suudu Alla, en badtoden e berde goondinde e goondinal timmungal, ebe njogii berde men laabde e berde bonde, balli men ina lootee e ndiyam laabdam" (Ibraaniyanjkoobe 10:19, 20). Tabernakl aduna oo ina nanndi e tabernakl asamaan; wonde tabernakl bacfcfo e juucfe ina nanndi e tabernakl garoowo wacfde "ko Joomiraacfo 6eydi, wonaa necfcfo, wonde 6uu6ol ngol ina foti lomtineede e 'goonga' (walla goonga) hono no Ruuhu Ceniicfo oo holliri nii ndee doo tinndinoore yaajnde e gite, kadi so en ngolliima heen no fotiri, en mbaawaa majjude.

Gila e binndande gonde dow dee, ciimtol gootol ina foti wonde, mido haala dum doo. Maa dum won golle tuugnorgal e leydi e nder njubbudi toowndi ndi njogor-den mahde ndii. Maa dum moyyu--nay haani, ko dum wadi, jogaade dum e hakkille. Ko cfuum woni: TABERNAKEL NDE NDER LAADE WONI SIIDO Eklesiya LIISAA-ALMASIIH. Mi wi'i Ekklessiya Almasiihu, mi don wi'a Almasiihu e yimbe maako, bee ko hawti be fuu. Mido sikki kala ko min mbaadata e ndee doo nanndi maa yiyee ko yahdu e laawol gootol, e feewde e faandaare wootere welnde, ko jukkere endam nde accata hakkille janngoowo dewondirdo oo e foftere welnde e barkinde nde o lelnata ndee doo golle tokoose.

Laabi Muusaa dii ko iwdi Alla gila e fuddoode haa e joofnirde. Ko dum wadi, nde wonnoo ko timmunde no feewi no njubbudi rituel nii. Kono ko "Dooyre gede asamaan." "Gede asamaan" ina poti, ndeke, wadde SISTEEM. Ko, ngam weebde, mbiyaten Kerecee'en ko oon sifaa. Jooni noon, Kerecee'en ngonaa necfcfo Almasiihu tan, hay so tawii en mbeltiima e anndude wonde ko kanko woni caka, hayre burnde yooofde, burnde burde. Sifaa Kerecee'en ina wadi Alla sabaabu mawdo gadano; lisaa-al-Masiihu Bii Alla guurdo oo; Ruuhu Ceniido oo; leggal bardugal, yanaande, e ummital; goondinal, tuubugol, lootgol, e nguurndam cenidam; eklesiya e kuule mum. Dee gede fof ko maandeeji e nder njubbudi Muusaa. En njenanaaka hay gooto e Israaiilaen, walla hay Muusaa, faami cfum; hay so tawii noon sikke alaa e 6e 6eydii e dewal e nder ma66e, sariya oo wonnoo ko e won e mbaadi "jaagorgal ma66e" ngam addude ma66e e Almasiihu. Kono so tawii be paamii dee gede ko adii walla alaa, nde o feeñi ndee, anti-type ina laabti no feewi, hay gooto e "ruuhu" waawaano majjere. Almasiihu e goonga mo o holliri, wonti, hono no mbiyru-den nii, cektirgal ngal hieroglif sariya oo waawi firtude e no feewi. Ko cfuum aadi e nder terde feeñirta

no 6uu6ol aadi e nder ruuhu, ta'agol e nder terde wonti ta'agol 6ernde. Heen sahaaji nannditgol ngol wonta luural. "Naa bibbe banndu", ammaa Isra'iila'en, bana goondinki, woni bibbe Ibrahiima, ronoobe bana fodoore Allah. En ngaraani Siinaa e kulhuli mum kulbiniidi, kono ko Siyon, berniwol Alla guurdo. Wonaa Urusaliima to Palestiin woni galle men tedduo, kono ko Urusaliima dow "yumma men enen fof."

So ndee doo nannditgol ina beydoo laabtude, ina laabi wonde ko noon binndol diine gootol tayortee e nder Alkuraan booydo e Alkuraan keso oo fof; e 6eydude en 6eydaade 6eydaade 6eydaade hakkille Alla kaawniicfo e huutoraade gecfe 6urcfe yoocfde ngam 6eydude gecfe 6urcfe teegtude e 6amtaare. Deftere nde yi'etee ko dental. Hono laylaytol ngol ina jogii nokku mum ceniicfo e 6urcfo teddude--Alkawal Kesal e Alkawal Kesal; kadi ina haani tan 6uu6nude 6uu6ol ngol ngam yi'de cficfo fof ko gootum. Didi fof ko golle Ruuhu Ceniido gooto. Kambe dido fof be ngoni ko e yimbe Alla ceniibe, winndube no Ruuhu Ceniido oo yahri dum en nii. Alaa ko jiiibii, kono ko yellitaare seeda-seeda goonga diine haa timma. Tagngo e wahyu ina kawri. Sariyaaji yahrude yeeso e yellitaare ko gooti laami diin didi fof. Bulb tulip ina wadi pudol belngol e nder buubri mum sirilu. Kono ngam humpitaade, teskaade hol ko ndeen bulbul wontata so aawdii nde e leydi ; kono so en yellitiima haa timmi en njiyii laabndal wonde peeje kaawniide e belde mbadaama, haa jooni ko pudol belngol ngol tayondirta e njoral. Ko noon kadi wonande Feñinaande. Pol wi'i dum bana ni: "Miin, mi buri famdugo nder seniibe fuu, mi hokkaama mo'ere nde'e ngam waajaago lenyi feere dow jawdi Almasiihu mo limtataa, ngam mi anndina yimbe fuu no woni sirru man, mo gila jamanu fuu suudi nder Allah, tagdo kuuje fuu, ngam anndinde baawde maako laato jooni anndiraa e nder EKLESIYA hakkille Alla keewcfo, fawaade e anniya duumotoocfo (faandaare jamaanu), mo o anniyanoo e nder Almasiihu lisaa Joomiraacfo men " (Ef. 3:8-11). "Oo luggidki jawdi, hakkilo e anndal Allah fuu! no kiitaaji maako e laabi maako don yama! Ngam moye anndi hakkilo Joomiraawo? Naa moy woni walliinde maako? Naa moye arani hokkugo mo, nden dum yoban mo kuuje fuu, ngam maako, ngam maako fuu." Mo woni teddungal haa abada AMIN."

Faandaare II

MUUSA-ALMASIIH

EN njiyii e mbaadi kuubtodinndi wonde Muusaa ko maande Almasiihu. Njiylawu-den ko buri yaawde e ndee goonga. Alaa fof fannu Muusaa feeñata e sifaa Almasiihu burdo teenjtude so wonaa wonde dokkudo sariya Isra'iila. Nde o jippii e dow tulde ceniinde, yeeso makko ina jalba e teddeendi asamaan, sabu yim6e 6ee mbaawaa muñde jayngol ngol, o 6uuccii yeeso makko. Dum ina siftina en oon "jaltudo e Alla" e "jippiido e asamaan" ngam feeñinde yidde Alla e neddo. E nder duum o woppi teddungal ngal o joginoo e Baaba ko adii nde aduna o fuddotoo, o suudii sifaa makko diine e nder banndu neddo. Nulaado oo hollitii ndee doo hiirde kaawniinde e mbaadi mbayliigu. Waawaa huutoraade demngal burngal hollirde e toowde. "On ngaraani e tufnde nde mbaaw-don meemde, nde yiite hubbata, nde nibbere, nibbere, henndu, daande buubaaji, daande konngudi; daande nde be nani bee ñaagii yo konngol ngol haaldu e mabbe, sabu be

mbaawaa muñde ko yamiraa koo, hayre ndee ina memi." Kulbiniidum woni ko Muusa wi'i: "Mi ñon hula masin, mi ñon diwna." e lisaa, hakkundeejo alkawal kesal, e yiyam buubdam, kaaloowo ko buri yiyam Haabila" (Ibraani 12:18-24).

Feere nde dow ndee ina hebi timmal mum e nder gecfe gurcfe teegtude caggal dokkal sariya oo, aadiiji kesi e aadiiji kesi fof. Nde Muusaa alaa e dow tulde nde, yimbe 6ee ndokki koye mum en e rewde sanamuuji. Ngam bakkaat oo, ujunnaaje tati e nder murtube bee mbaraa e kaafaaje banndiraafe mum en. Kono nde sariya Linjiila oo fucfci wacfe gila e tufnde Siyon, ujunnaaje tati yimbe kiswaama (Kuule 2). Dum ko yeru laabtudo e goonga. "Bataake (sariya Muusaa) ina wara, kono Ruuhu (e Linjiila) ina hokka nguurdam" (2 Kor 3:6).

Kono Muusaa hebaani tan sariya jamirooje sappo dee nde o woni e dow tulde ceniinde ndee. O hokkiino e hoolaare makko kadi mbyadi timmundi, walla "pattern" tabernakel. Jooni noon ina haani doo tan teentinde goonga mo Muusaa darii ina jokkondiri e laylaytol ngol no lisaa-al-Masiihu jokkondiriri e Eklesiya mum nii. E nder lbr. 3:1-6 en njanngii: "Ko cfuum wacfi, banndiraafe ceniife, 6e ngondi e noddaango asamaan, ndaaree nulaado e almud6e mawcfo mo min nja66ii oo, hono lisaa, googfcinfo to6cfo mo oo, hono no Muusaa googfcinnoo e nder galle mum fof. Ngam o fotnoo teddineede ko buri Muusa." suudu ina jogii teddungal burngal suudu, sabu kala suudu ina mahi dum, kono ko mahi huunde fof ko Alla. E Muusaa, ko goonga, wonnoo ko goonjindo e nder suudu mum (Alla) fof, ko maccudo ngam seedaade gefe de caggal mum ina poti haaleede, kono Almasiihu ko Biddo dow suudu mum, WE woni . E nder ndee doo deftere, NULAAGU Almasiihu ina haalee. Muusaa ko maande Almasiihu hono Nulaado, walla nelaado e golle diine. Haaruuna wonnoo ko maande almaami makko (Almasiihu), ko dum addantaa gite caggal e nder bataake. Kuugal Muusaa ko mahde suudu Alla. Detaayuuji golle dee fof kolliraama no feewi, Muusaa alaa e sago yalta e sifaaji di o hebi dii e nder teskuyaaji burdi famdude dii. "O wi'i, ndaaru, a wada kuuje fuu bana no holli ma dow hooseere ceniinde." Muusaa "wonnoo koolaado." O timminii yidde Alla e kala huunde. Alla ina joginoo faandaare mawnde e mahngo laylaytol ngol, so tawii ko seeda tan o yaañii, ina bonna ndeen faandaare. En nganndaa wonde Muusaa ina faami ndeen faandaare, kono eden nganndi o woniino e hakkille no feewi e yiyde mahdi ndii ina goonjini "pattern". "Bana no Jawmiraawo yamiri Muusaa fuu, non Isra'iila'en ngadi kuugal man fuu. Muusa ndaari kuugal man fuu, tawi be ngadi dum bana no Jawmiraawo yamiri, bana no be ngadiri dum, Muusaa barkidini be."

Jooni e nder ndee doo njillu mawngu MUUSA KO SIIDO LIISAA. No "Nulaado" Alla Joomiraacfo lisaa "jippii e asamaan, wonaa ngam wacfe yidde am", o wi'i, "kono ko yidde nulcfo kam." Kadi: "Janngirde am wonaa miin, kono ko neldo mi oo ... haaloowo e hoore mum ina yidi teddungal mum; kono dabboowo teddungal neldo dum oo, ko kanko woni goonga, alaa ko woni e makko ko fenaande. Mbele wonaa Muusaa rokki on sariya . . . yo sariya Muusa oo bonne." 8:16-23). Kadi, o wi'i: "Nde on yefti Bii Aadama, on anndan ko miin woni, mi wadataa hay huunde e hoore am, kono ko no Baaba janngini kam nii, mido haala dum. Neldo kam oo ina wondi e am, o accaani mi tan, sabu mido wada ko weltini mo haa abada" (Yoh8-2). Kuugal lisaa ko "yidde e hisnude majjube"--hisnude yimbe e doole nibbere, e wartirde e senaare e Alla. Ngol cfoo gollal mawngal timminaama e gecfe cficfi: gadanol ngol ko e lelnude 6oggi suudu Alla ruuhuyankeeewu; e didmo oo, e mahngo suudu nduu. Feccere adannde e ndee doo golle mawnde timminaama e nder golle

Almasiihu e dow leydi, nde joofni ko e ummital makko e yahde asamaan. Feccere dimmere ndee fuddii ko ñalnde Pentekosta, nulaabe bee timmini dum. Kono golle mahngo "tabernacle goonga" dee fof ko lisaa tan ndokkaa dum. Ko kanko woni binndoowo e timminoowo goondinal." "Laamu fof e dow asamaan e leydi" ko kanko. Luuka ina haala ko lisaa wadi e dow leydi koo fof ko fuddoode golle mum mawde (Kuude Nelaabe 1:1). Joomiraawo men wiya: "E dow ndee haayre mi mahata Eklesiya am, dame prevatt (6 hades).

Nii woni, mbyadi mawndi Muusaa hono dokkufo sariyaaji e mahoowo mawdo ina woni e yeeso men. Kanko tagdo adunaaji, e "e mo."

gede fof tagiraa," ko kadi mahoowo mahdi burndi mawnude haa jooni--galle Alla. E nder mahngo winndere nde, gila e aduna burdo doole haa e mboros burdo famdude, njubbudi timmundi ina hebee. Ko noon kadi wonande njubbudi Kerecee'en, ko noon kadi wonande njubbudi Kerecee'en. Alla ko Alla njubbudi ruuhu ina woodi "bakkaat maayde." Alla "pattern" e laylaytol ngol e nder ladde ina timmi. Hay gooto waawaa beydude heen walla ittude heen, e dow mette maayde. Mbele Alla ina famdiri yidde mum ko fayti e laylaytol "goonga" ngol, ngol adangol ngol wonoo ko doyngol tan? of Yeesu Almasiihu. Be mbacfi no kala necfcfo woniri "sariya e hoore mum", e no Alla holliri wonde kala necfcfo ina waawi wacfdde ko foti e gite mum leydi, e jamirooje mum fotaani wayleede. Dee gede ina ngoni e yeeso men e nder Alkawal Kesal, kadi ina kollita hakkille e teddeendi Alla, kadi ina yahdi e necfcfo e nder aduna oo fof e kala sahaa, ndeen noon, beydude heen hakkillaaji men wonde 6uu6ol kuddi b.

Faandaarelll

GOLLOOBE INSIPIRE

Jooni noon, njahden e yeeso, yeewen tobbere wodnde teentunde nanndunde hakkunde laylaytol Muusaa e "laynde goonga nde Joomiraado sosi wonaa neddo." E nder mahngo galleeji didi dii fof gollotoobe inspired ina ngolloo. Alla wi'i Muusaa: "Ndaa, mi noddii Beselel bii Uri, bii Hur, nder lenyol Yahuuda, mi hebbini mo Ruuhu Allah, bee hakkiilo e anndal, bee anndal, bee kuugal fuu, ngam o wada kuude cemmibidde, o wada kuude kanje, e njamndi, e kaalis Sewnde ledde, ngam gollude kala golle. Miin kadi mi toddiima Oholiyab bii Ahisamak, leñol Dan, mi wadti heen hakkilantaagal e nder berde anndube fof, mbele be mbaawa wadde ko njamir-mi ma koo fof" (Kuugal 31:6). Doo en njiyii wonde limoore worbe cubaama e Alla, be kebbini Ruuhu makko Ceniido, e doole mum be kebi heen humpito teentungo e timmungo ngam golloraade miijo diineyankeewo e nder laylaytol ngol e kala sifaa mum. Dokke mabbe ina keewi, ina ceerti fawaade e sardiiji golle mabbe ceertudi. Feñinaani wonde be kebiino heblo ngo be kebi ko adii duum e nder naalankaagal ceertungal, walla be ngonaa e nafaore, kono innde ndee ko e banngede goddo. Be ngonoo ko maccube to Misra. Sardi mabbe wonaano hay dara ko do ndema naalankaagal hirjinaa. Ko cfuum wacfi ina gasa tawa Alla su6ii 6ee wor6e, 6e ngonaa fot6e no 6e mbaawiri e golle cfee nii, mbele ina feeña wonde 6e 6e 6eydaama, teddeendi ndii ina foti faweede e Alla. Miijo ngoo ko diine; pattern oo ko diine; e hakkille e doole golloraade cfum ko diine kadi, ko cfuum wacfi alaa do miijooji e laabi aadee tan mbaawi wonde. Alla woni mahoowo, Muusaa woni mahoowo mawdo, Bezel e wondiibe mum ngoni gollotoobe. Alaa e golle golloowo, so ina

golloroo e mahdi, waylude sifaa mahdi ndii, walla yaltude e sifaaji e nder teskuyaaji burfi famdude dii ; kono golle mabbe ko golloraade e nuundal jamirooje de be ndokkaa jowitiide e departemaaji mabbe keertiidi. Wadde noon kala feccere ina addana timmal e nanondiral denndaangal. Ko noon kadi wonande golloobe e nder laymaaru. Gooto fof gollorii ko timmi e jamirooje, haa jooni, laylaytol ngol ina wadi ko ina wona heen fof, no fotiri e mbaadi ndi Muusa holliri e dow tulde ndee.

Ina woodi aduna mo maanaa woni e inde Binndi. De keewi wonde ko annabaagal. E mbaadi kaawniindi ede kollita sifaa e golle, haa arti noon e dadndo yimbe jibinbe de. Inde golloobe dido mawbe wonbe e laylaytol ngol ina kaawnii. Bezelel firti ko "e nder dowdi (walla ndeenka) Alla." Oholiyab woni "Laynde Baaba;" e goonga ina foti wonde e6e nji'a ko'e ma66e ina beydoo 6ooyde e les "6uu6ol Joomiraacfo" nde 6e ngollata e nuundal to "tennde Baaba" ma66e. Enen kadi, so en ngonii rewoobe ko moyyi, en mbeltiima e dooftaade yidde Baaba men e kala ko woni.

Jooni noon, 6ee gollotoo6e 6ur6e 6amtaade ina njogii nokku gooto tigi rigi e nder jokkondiral e "tabernacl gadano" hono no nulaabe lisaa-al-Masiihu njoginoo e jokkondiral e "cficfa6e". Been, nulaabe bee, ngonaano jom en hakkillaaji en. Be kebaani janje ko adii duum ngam golle mabbe mawde de be mbaadi e nulaabe. Be ngoni, e gite worbe pinal, ebe ngondi e goonga, "worbe be njanggaani, be nganndaa majjere." E hay so tawii ebe ndewi e lisaa, ebe kedii janje makko kaawniinde, kono nde o yalti e mabbe ndee, o acci be e nder majjere timmunde, ko fayti e sifaa goonga e golle de o jogori wadde. Ko cfuum wacfi lisaa wi'i 6e "yoo njoo6o e Urusaliima haa nde o he6ata baawcfe ummoraade dow." Wakkati sedfa ko adi o torrata, Yeesu fodi bee nedfaaku maako dokkal Ruuhu Ceniido. O anndi ngam be mbaawa wadde golle makko mawde de o rokki be caggal ummital makko (Matta 28:18-20), ina haani be keba ardorde burnde nedfaagal, nde alaa ko waawi heen. Ko doon woni haalaaji makko keewdi ko fayti e rufde Ruuhu Ceniido. "Mi don tori Baaba, o hokkan on walliinde feere, ngam o wonda bee mon haa foroy, Ruuhu goonga, mo duniyaaru waawataa jabbaago, ngam o yi'aay mo, o anndaa mo." "Ballo, Ruuhu Ceniido, mo Baaba neldata e innde am, kanko janngina on huunde fuu, o siftora on ko mbi'mi on fuu" (Yuuhanna 14:16,17, 25, 26). "So balloowo oo arii, mo neldatmi on to Baaba, Ruuhu goonga mo ummorii to Baaba, o seedtotoo kam, onon ne on ceedtotoo kam, sabu on ngondiino e am gila e fudfoode" (Ch. 15:26, 27). "Micfo foti yahde, sabu so mi yahaani, balloowo oo warataa e mon; kono so mi yahii, mi neldat mo to mon. Kanko so o arii, o hollirta aduna oo fof ko fayti e bakkaat, e peewal, e kiita . . . Micfo jogii ko heewi ko potmi haalde e ma66e kono Ho,w be yet to on. Ruuhu goonga, arii, O ardotoo on e nder GOONGA FUU; ngam o haalataa e hoore makko, kono ko o nanata koo fof, o haalanta on ko arata koo, o anndinan on ko arata koo, sabu o anndinan dum e mon (1). "Nde o hawti bee mabbe, o wi'i be, taa be ngurtoo Urusaliima, ammaa be dabbita fodoore Baaba, nde o wi'i on nani haa am. Ngam Yaayaa looti bee ndiyam, ammaa on loote bee Ruuhu Ceniido balde sedfa baawo man" (Kuude Nelaabe 1:4).

E nder cfii defte en nji'ii wonde nulaabe Almasiihu cubaabe bee, potiino fudfaade golle mum en mawde ngam waajaade linjiila e mahde laylaytol goonga ngol haa nde Ruuhu Ceniido oo ari e mabbe, mbele Ruuhu oo ina rutta e mabbe e nder keewal haa be mbaawa "lootde" e nder maggal; wonde oo Ruuhu gooto aduna oo, hono noon, waawaano ja6de; wonde O warata ko "wadde cuusal", o siftora denndaangal janngirde Almasiihu bennude dee e siftorde mabbe, o

ardoo be e goonga fof, o feeñnina be ko arata yeeso e faamde mabbe; wonde O foti haalde ko e mabbe goonga Almasiihu fof.

Nii woni, nulaabe lisaa 6e 6e 6eydi 6amtaare, 6e ngoni ko e Alla, 6e mbaawi gollal ma66e mawngal. E ngam be mbaawa hebugo bawde duudde, Allah huuwi bee mabbe, "o seedti bee maandeeji e kaayeeñi e baawde feere-feere e dokke Ruuhu Ceniido, bana bawde maako" (Ibraani 2:4). Be mbaawi kadi, e baawde Alla, warde (Kuude 5) e wuurtinde (Kuude 9:36-43); be mbaawi "jogaade" bakkatuuji e be mbaawi "yaafnaade" di; be ndarii e nokku hee, be ngoni hunduko Almasiihu e Alla. "Nanoowo on nanii kam, mo salii on, salii kam, mo salii kam, salii nuldo kam oo." Ko doo woni jukkere endam tati--Alla, Almasiihu, nulaabe; Alla to asamaan, Almasiihu hakkundeejo, e nulaabe to leydi. Mo nanngi jukkondiral nulaabe nanngi Almasiihu, e Alla Joom baawde. Woto mi faamre. Nulaabe ina njogii ndee doo darnde burnde teentude sabu janningol mabbe ngol aldaa e paltoor. Ina haawnii Alla rokki neddo hono ndee doole; kono ko peeje makko, eden poti dooftaade e weltaare.

Eklesiya arandeere anndi laamu nguu haa timmi. "Be njokki e janningol Nulaado" (Kuude 2). Be nganndi ko be nulaabe Almasiihu; e wonde konngol ma66e ngol, ko cfuum wacfi, ko ngol timmungol e nder kala ko fayti e gooncfinal Almasiihu, hannde noon, ko noon kadi laamu nulaado oo woniri. Nelaabe bee ngalaa lomtiibe; hay gooto alaa ko haani. Goondinal ngal, e nder timmal mum fof, ko e mabbe, "ko laawol gootol rokki seniibe bee;" e ina tawee e nder defte Alkawal Kesal. Kala etaade beydude walla ittude e laamu nulaabe, so tawii ko e jappeere laamu, e dowla, e parlemaa, e sinode, e batu, e Paap, walla e wasiyaaji, ko golle murtude e yidde Alla. Lisaa anndi aduna o ina foti waylude tan "e konngol mabbe" (Yuuhanna 17:20). Kadi Piyeer hollitii wonde Alla rokkii be "ko woni e nguurndam e dewal fof." En ndartinii, ndeen, e wiyde wonde gollotoo6e 6ur6e 6amtaade e dow laylaytol gadanol ngol ko sifaaji gollotoo6e 6ur6e 6amtaade e nder laylaytol didabol ngol, kadi no gadanol ngol golliri nii, e laabal e timmungal, laylaytol gadanol ngol fawaade e "mbaydi" diine; ko noon nulaabe lisaa-al-Masiihu, e les njiimaandi Ruuhu Ceniido, ngolliri e timminiri njubbudi Kerecee'en; e moraal mawdo mo potcfen janngude e cfuum ko ja6de goonga timmucfo, mo 6eydaani, no njiyruufen cfum e nder Alkawal Kesal. So tawiino kala wiy6e ina ngoongcfini lisaa ina nja6a ndee doo doosgal, ina foti tan "nda66ondirde ngam goongcfin'de Linjiila", batte mum ko GOOTOL--"6anndu wooturu, ruuhu gooto, yaakaare wootere, Joomiraacfo gooto, gooncfinal gootal, lootgol gootol, e Alla gooto, Baaba gooto e kala

"Innde e seernaabe e lanndaaji ina njippoo,E lisaa-al-Masiihu wonata fof e nder yimbe fof."

Faandaare IV

DE DE'DE

Tabernakl e mobelaaji mum ina mbacfaa e gecfe tedducfe keewcfe: kanje kaalis, njamndi mbodeeri, kaaye teddude, ledde akasiya, lidfi laabdi, lare coodguuli, daneegi, mbaydiiji keewdi, ekn. Ko adii fof ko mbaaw-den teskaade ko, dee gede fof ko sadakeegi leñol Alla e yidde mum en. "Joomiraawo wi'i Muusaa, wi'i Isra'iila'en, be njaba sadaka ngam am, kala mo bernde maako yidi, on hoosa sadaka am," &c. (Kuude 25:1-9). "E ngari kala mo bernde mum muusi, e kala mo Ruuhu

mum yidi, be ngaddi sadaka Joomiraawo, ngam kuugal laynde kawtal, ngam kuugal maajum, ngam limce cenide. Be ngari worbe e rewbe fuu, bernde maako fuu, be ngaddi limce e maandeeji." (Ch. 35:20-24. "Be (golloo6e) ke6i e juucfe Muusa denndaangal sadakeeji cfi 6i66e Isra'iila ngaddi ngam gollal suudu dewal ngam wacfd e cfum: 6e ngaddi kadi sadakeeji 6urcfe yooofde subaka kala . . . yim6e 6ee ngaddi ko 6uri heewde e golle comnde to min " hokki yamiroore, be ngadi dum anndinaama nder hodorde nden fuu, be mbi'i, woto gorko walla debbo wada kuugal feere ngam sadakeeji suudu dewal, ngam non yimbe don hada hokkugo" (Kuude 36:3-6.) Ko non yimbe njaabii bee noddaango Allah, be kebi GFRIVRAIN be liberality yeru beldo e njurum!

En kebii e ndee doo yeewtere yeru e doosgal yidde ngal, ngal yahrata ko e denndaangal peeje rimdinde aadee gila e sabaabu mum mawdo gadano haa e batte mum cakkitiide. "Alla yidi duniyaaru masin haa o hokki Biddo maako gooto," nden Yeesu "yidi en, o hokki hoore maako ngam amin." "E MOYYERE en kiswaama, e goondinal, dum wonaa e koye men, ko dokkal Alla." "Eeh kala jom ngonji, ngaree to ndiyam, mo alaa kaalis, ngaree soodde, ñaamee tawa ngalaa kaalis, tawa ngalaa njobdi." Alla ina weltii e dokkugol. O hokkata ko woni fuu--nguurndam e jawdi nguurndam; kisndam; e denndaangal njobdi mum mawndi. Kadi omo weltii e sadakeeji tagooje makko e dow yarlitaare. O doola hay gooto. Jande "baawde Ruuhu Ceniido de ndartaaki" ina luurdi e ganndal e ruuhu Biibal. So tawii Almasiihu ina darii e damal 6ernde necfco ina nodda ina 6uuccoo, enen e koye men ina poti udditaade, njaltin mo; so Alla wiyii, "Eeh kala jom ngonji, ngaree e ndiyam", EN POTI ARDE KOYE MEN njaren. O doolataa en. So yimbe NGIRAA, ngam hebde nguurndam, ko maa be halka. Alla doolataa be. O wi'i "Leñol am laatoto lenyol yidde nyalde baawde am." Hol no dum yahrata e diine Kerecee'en! Ñalnde Pentekosta, yim6e 6ee "adii hokkude koye mum en Joomiraacfo" e les njiimaandi doole Nulaado Piyeer, caggal cfuum rewi heen ko huunde haawniinde, nde hawri e huunde nde haalaa dow ndee. No yim6e 6ee ngaddiri jawdi mum en e noddaango Muusaa nih, ko noon kadi, nde yim6e 6ee "ja66i konngol nulaado ngol e weltaare, 6e lootaama", en mbiyaani wonde "hay gooto e ma66e wiyaani wonde hay huunde e gecfe cfe o joginoo ko jeyi makko . . . e ko heewi e 6e njoginoo gecfe e gecfe cfe, cfe cfee, cfee, walla cfee 6e 6eydi cfe e koycfe nulaado, 6e ndokki cfe cfe e kala ko ina haani" (Kuule 4:32-34). No goonga nder Almasiihu foti jaggugo berde mabbe! O so tawii goondinbe nanngii kisndam Alla jooni no be mbañiri nii, alaa ko haani e ñaagaade e duwaade ngam hebde kaalis seeda ngam jokkude golle Joomiraawo. Alaa sariya nder alkawal kesal wi'ugo "A hokkan." Alla anniyaaki accude en e wafde ko bernde men yidi en. "So tawii hakkille ina woodi, ina jabee ko neddo jogii, wonaa ko alaa." "Kono ko mbi'mi: aawdo seeda, aawdo seeda, aawoowo seeda kadi, aawoowo no feewi, maa dañ no feewi. Mo woni kala yo rokku no yidiri e bernde mum nii, wonaa e ngonji walla e doole, sabu Alla ina yidi dokkudo e weltaare" (2 Kor.-8).

Kono so en keddiima noon e ndimaagu, mo jogii miijo burngo famdude e nafoore "dokkal Alla ngal haalaaka" e men, o jabataa wiye "So tawii aduna tagoore ndee fof ko miin, dum wonoo ko sadak tokooso no feewi, Yidde haawniinde, Alla, ina dabbi ruuhu am, nguurndam am, fof."

Eden mbaawi teskaade, e oon sahaa, ngam heblude haajuuji laylaytol ngol, ko leñol Alla tan noddiraa. Ina waawi wiyeede be mbaawaano wafde ko wonaa duum; kono duum wonata ko miijaade ko heewi. Nde be ñaagaaki aduna yaajdo ko huunde nde yahdaani e golle Kerecee'en

adanbe. Be yettataa hay huunde e leyyi ngam wallude be e waajaade linjiila, walla mahde eklesiya.

Ndeen, e nokku tatabo oo, teddeendi gedde kuutorteede e dow laylaytol ngol ina hollita "ngalu Almasiihu ngu yeewndaaka". E deen gedde de MEN teskii no feewi, ngalu Linjiila ngu alaa do haafi ina hollira. Gedde doo fof ina teddi. lisa ina teddi, e Alla e men; jam e yaafuya ina teddi; gonndigal Almasiihu, e cuusal Ruuhu Ceniido ina teddi; kadi yaakaare teddunde nguurndam haa abada ina teddi. Fof ina teddi e men goorjfinbe.

MOYYERE V

SUUDU nduu

DADDAARE nde, nde wiyetee ko ladde laylaytol, njuuteendi mum ko meeteruuji 100, njaajeendi mum ko meeteruuji 50. Fotde ndee ko kareeli oblong. Koolaado kuubal ko 1,824 ft. Ko dum wadi njuuteendi mum ko hedde 185 ft., njaajeendi mum ko hedde 88 ft. Tabernakl oo ina darii e nder ndeedoo njoral feewde bannge hirnaange, ina fadi fudnaange. Kodorde dee mbadiraa ko rido limce laabtude, de ndarnii e dow njoral njamndi mbodeeri capande jeegom, capande didi e bannge worgo, capande didi e bannge worgo, sappo e kala damal. Pilaaruuji dii ina mbafee e nder njoral njamndi mbodeeri, ina mbafee heen kabirde kaalis walla "kapiteeji". To bannge fudnaange ko "damal suudu", fotde 35 ft njaajeendi. Nde wadiraa ko limce belde, limce daneeye e bodeeye e bodeeye e limse laabde. Harngo ngoo ina wallitnoo e pillirde nay, nanndude e heddiibe e keeri dii. Nii woni keeriindi ndii ina toowi haa heewi, ina hada laylaytol ngol feeñde e gite yimbe fof so wonaa arbe e damal toddaangal ngal, yidbe naatde e sadakeeji mum en. En njanngaani wonde keeri dii ina mbaawi hebde yimbe fof, so tawii ko dewal walla alaa ; kono tan (ina wayi no) e arbe wadde sadak. Ekran belde "damal" ngal, sikke alaa, ina jokki e saraade, kono sahaa fof ina beydoo 6ooyde ngam ja6de kala jicfcfo 6adaade Alla.

Jooni noon eden mbaawi janngude ko famdi fof janngirde tati belde no feewi e ndeedoo yeewtere.

1. Gedde luggide de Alla e nder Almasiihu, "gedde Ruuhu Alla" dee, njiyataa e gite yimbe fof de ngalaa hakkille walla de njuumtaani. Hade neddo faamde e faamde de, alaa e sago o ara e woddude faamde. Alla suudii dee gedde e (duunde) anndube e anndube, o feeñinii de e sukaabe tokosbe. Ina haani wooda ruuhu newaare, jannginoowo, e bernde welnde, "So neddo YIDI wadde yidde makko, maa anndu jannde ndee, so tawii ko e Alla walla ko e yimbe." "Bernde nuundunde e moyyere" ko leydi tan ndi aawdi Laamu nguu yetti dadi, ndi bidti. Joomiraawo men barkincfo wi'i Yahuudu'en: "On ngoonndinaay ngam on ngonaa nder baali am." Dum woni be ngalaano jikku buubdo, buubdo ngam rewde mo, hono baali gaynaako mabbe, ko duum wadi be mbaawaa goongdinde. Ko noon sikkitiido waawi hebde ko heewi e nder deftere nde ngam cavil at, tawa Kerecee ina yi'a nardugol e kala hello, e kala aaye. Haa halkoobe ngam majjere goondinki, kuuje Allah laati majjere. Ammaa goondinbe Almasiihu woni baawde Allah e hikma Allah. Duum fof ina wayi no ko adii fof ko njoral ladde laylaytol ngol. Ndeen noon mbaaden hakkillaaji; ngaree e damal

hee; naaten e sadakaaji e sadakaaji. "Barke woodi miskineebe nder ruuhu, ngam Laamu asamaan woni mabbe. Barke woodani laabbe berde ngam be ngi'an Allah."

2. Dammugal ngal ina yaaji. Yidbe arde yeeso Alla fof e tuubuubu e sadak ina mbaawi wadde dum. So duum bennii, damal yurmeende ina darii ina udditii, "mo yidi" ina waawi naatde heen, ko noon kadi kalaaji gondi e njoral damal suudu nduu ina teskini. Bulu ina hollita asamaan; purple ina haala laamdo; bodeejo (yettugol mboros) ina haala neddaagal e torra; linen daneejo laabdo ina hollita senaare. Fof ina hawra e lisaa-al-Masiihu. O ummi diga asama, Biddo laamiido Allah guurdo, ngam o lesdina hoore maako, o laato dooftotoodo haa o maaya ngam o sooda en bee yiyam maako burdudam teddugo, o hokki hoore maako haa Allah walaa billa. Ko noon kadi o woniri "laabi, goonga e nguurndam, hay gooto arataa e Baaba so wonaa e makko."

3. "Kapiteeji" walla kapitaaluuji gondi e dow njoral njamndi, ko kaalis njuumri yettaado e Israayilnaabe e limto mum en. Worbe fof gila e duubi capande didi haa dow ina poti rokkude feccere kaalis ngam yobde mo (Kuugal 30:11-16), njobdi mum ko 1/2. Aldube njabaaka rokkude ko buri dum, miskineebe bee kadi njabataa ko famdi. Nii woni, e nder miijaade feere fof, Alla jannginii be kadi haaju rimdinde yimbe fof. Nulaado ina wayi no ina haalda e ndee doo njubbudi nde o wiya, "On soodaaka e gede bonde, hono kaalis e kanje ... kono ko e yiyam teddudam, hono yiyam baali mo alaa ko bonnata, mo alaa ko bonnata, hay yiyam Almasiihu," e nder ndee soodgol, hono no mbaydi mum nii, "Alla ko soodoowo." "Alaa ko seerndi dum, sabu yimbe fof mbadii bakkaat, be kebaani teddungal Alla."

Deedoo tonngoode noon, ina ciftina Israayilnaajo oo sahaa kala coggu rimdinde dum. Jooni noon mi hollitii wonde laylaytol ngol ina suudii e yeewoowo mo alaa hakkille, mo alaa ko faarnorii. Kono deen cappande kaalis ina njiyee sahaa kala, ina ngondi e dow njoral njamndi, ina ummoo dow rido. Dum ina hollita tobbere teentunde ; woni ko haani jogaade leggal bardugal Almasiihu, walla mbiyen Almasiihu leggal bardugal, yeeso aduna. Ko gollal e martaba Eklesiya waajaade linjiila e kala tagoore, hollirde cfum coggu 6amtaare aadee. Waaju Almasiihu woni huunde nde don nodda bakkodindo haa Allah. "Miin, so mi ummiima e leydi, mi beydat yim6e fof e am." "Mi semtaaki Linjiila, ngam dum baawde Allah ngam hisnugo kala nuddindo." Resde ina foti wonde tobbere mawnde e waajaade linjiila. Waajuuji keewdi majjii--nafoore, sabu waajotoobe bee ndartaaki e goonga gondo e hisnude. Ndeen kadi, seedantaagal silsil nguurndam Kerecee'en gurcfo 6amtaade ina hollira kadi cfee cfoo ku6e kaalis. Ko cfuum woni laawol--maanaa ko 6uri haalde--ngol yim6e fof mbaawi waajaade Almasiihu, ina poti waajaade. "Annoora mon don yayna yeeso yimbe, ngam be ngi'a kuude mon boodde, be teddina Baaba mon gondo dow asama." "On soodaama bee coggu, ngam maajum teddinee Allah bee balli mon e nder ruuhuuji mon di maako."

"Yettu nguurndam am, yoo dum seertu e maa, Joomiraawo."

MOYYERE VI

NDE 'DED'DE

PELLAL leydi laylaytol ngol ina nanndi e mbaadi mum e no fotiri e suudu nduu. Kodorde mayre ko alluuje 48 de ledde akasiya, de kanje laabdo. Deedoo alluuje ina njogii njuuteendi 171/2 meeteer, njaajeendi mum en ko 21/2 meeteer.

De ndartinaama e dow njoral kaalis. Soketuuji 96 ina ngoodi, heen gooto fof ina wadi talannde kaalis, tawi nafoore mum e kaalis amen ina wona 34 200 £. Banngge fuu woodi alluuje 20, banngge hirnaange fuu woodi alluuje 8. De kawri no feewi e ciryam kanje e ciryam ledde gondam e dow njoral kanje. To banngge fudnaange, walla damal, ina woodi jolde joy ledde, de kanje buubnaa ngam damal. Pilaaruuji nay di kabirde goote dee ndartinaa e nder suudu nduu, ko buri seeda e hakkunde, ngam buubnude ; ko dum renndini nokku "seniido" e nokku "burdo senaade". Cadeele dee fof ko e sahaa gooto ko yoodi, tee ina keewi aldude haa burti. Nde wonnoo ko nde haawniinde, nde yahdi e ngonkaaji dii. Nde mahiraa ko e kuule ganndal tiidde. Nde tawnoo duumagol maggal e doole maggal ina mawni no feewi, ngal mahiraa ko no ngal waawi jippineede walla wadeede e nder waktuuji seeda.

Tabernakl oo e hoore mum ko sifaa Eklesiya. Mido yidi dum jogoo hakkille no feewi. Eeh, dum noon, hol ko pot-den janngude e mbaydi maggal kuubtodinndi ? 1bo. Ndeke Eklesiya Alla ina haawnii, ina heewi aldude e teddungal; e kaawniide jokkondirde e haajuuji neddo e kala yontaaji e kala sahaa. Ko dum njubbudi timmundi. Waawaa moyyinde Eklesiya Alkawal Kesal, hay so tawii heewbe etiima wadde dum. Kono be mbadii tan ko kollirgol majjere mabbe. 2bo. Alluuje dee njaltinaama e nder soklaaji kaalis mawdi, badaadi e kaalis ranndomaaji, hade mum en siftoreede ; daraade e nder e dow coggu njurum! No min ngoniri doo kadi siftorde sosngo Eklesiya Alla. Ina fawii e dow yaafuya Almasiihu, mo alaa nafoore. E maayde makko o wadi 6oggi cfi Eklesiya mahii. "Fooyre wodnde hay gooto waawaa wadde so wonaa nde leltaa ndee, woni lisaa-al-Masiihu." En mahiima e dow 6oggi nulaabe e annabaabe (dum woni 6oggi di 6e mahi dow mum), lisaa-al-Masiihu e hoore mum woni hayre mawnde.

3bo. E kawtal compact tabernacle don holla kawtal system Kerecee'en, e Ekklessiya Yeesu Almasiihu. No laawol gootol tan woniri e nder, e laylaytol gootol, noon kadi laawol gootol tan woniri ngam hisnude, e Eklesiya gootol. To Efesu'en, Pol winndi: "Miin, miin, kabbaado ngam Joomiraawo, mi don toro on, on don yahda no haandi bee noddaango ngo on noddata on, bee neddaaku e neddaaku, bee munyaango, munyangondira bee yidde, cemmbida ngam jogaago gootel nder Ruuhu, bana gootel woni nder banndu, bana gootel woni nder ruuhu." Noddaama e yaakaare wootere e noddaango mon: Joomiraacfo gooto, gooncfinal gootal, lootgol gootol, Alla gooto, Baaba gooto fof, gondo dow yimbe fof, gondo e nder yimbe fof, gondo e nder yimbe fof" (Efes 4:1-6). To Korintiyankoobe, nulaado gooto winndi: "Timminee e hakkille gooto e hakkille gooto." Kadi, o wi'i: "Mahdi fuu, nde don hawta bee maako, don mawna haa laato suudu ceniindu nder Joomiraawo. On don mahi bee maako ngam laato suudu Allah nder Ruuhu." Joomiraacfo men barkincfo oo kadi 6uuccii e cfee cfoo konngucfi: "Micfo ñaagii ... yoo 6e fof ngona gootum, hono no aan Baaba, ngonir-mi e am nii, miin e maa, mbele kam6e ne ngona gooto e amen: mbele aduna o ina goongdina wonde ko aan neli kam."

Alaa ko majjere e ndee jannde. Faandaare Alla ko yoo "hoore" wootere--Almasiihu, e "ternde wootere"--Eklesiya; wonde "alaa feccere e banndu", kono ko yimbe Almasiihu fof ngona gootum;

wonde ndee ngootaagu fotaani wonde jikku tan, kono ko huunde nde ina waawi ustude "duunde" e iwdi diine sosdo dum oo ; e wonde ko fotde kala wiyoo wo wonde ko Almasiihu, daranaade ngam addude e jogaade ndee ngootaagu. Kadi no kala wiydo ina yidi Joomiraawo lisaa, e nder duwaawu mum tiiddo mo limtudun dow oo, waawi wallitde walla ñaagaade seernaabe, mido ñakkiraa faamde. Ujunaaje ujunnaaje wiyoo be ko Kerecee'en, tawa ina taarii koye mum en e nder laylaytol renndo mawngol, e nder nokkuuji do be madata ko be mbaawi fof ngam ruttaade heen, ina njidi hebde heen dalillaaji, haa arti noon e hujjaaji baddi faayiida. Kono dum meedaa daranaade dum e konngol Alla. E goonga, Binndi dii ina cemmbina, ina ñiña dum e demngal ngal alaa ko laabti. "Ko njidmi wiye, gooto e mon fof ina wiya: "Miin ko mi Pool", miin ko mi Apolos, miin ko mi Sefas, miin ko mi Almasiihu. Mbele Almasiihu ina feccii? Mbele Pool ko leggal bardugal ngam mon? Naa ko on lootaama e innde Pool?" (I Kor. 1:10-13.) "Miin banndiraabe, mi waawaano haaldude e mon no haaldirta e Ruuhu nii, kono no haaldirta e mon, no haaldirta e 6i66e 6alee6e e nder Almasiihu. Mi nyaamnii on kosam, wonaa nyaamdu, sabu on mbaawaano muñde dum. Alaa, jooni on mbaawaa 6eydude heen, on 6eydii 6eydaade, sabu on ngoni ko e 6eydaade Wonaa on ngoni yimbe, on njahdii e aadaaji yimbe? E nder eklesiya Korintu, maandeeji gadani peeñii--fotnoo ko di cakkitiidi--feccitagol diineeji e inde lanndaaji. Te ko yaawi nde 6e peeñi, daande 6uu6ol ngol 6uuccii 6e ko yaawi, ko 6e ngoni 6alee6e, kadi 6e luulndii ruuhu belcfo dental ngal 6e 6uuccii e nder Eklesiya gadano oo. Dental ko doole. Ko "gede belde, e weltaare haa abada", nde senaare, laabal e yidde ngoni jokkondire. Jabuura ina waawi yimde: "Ndaaree no moyyiri e no weltiniri banndiraabe joodaade e nder ngootaagu! Dum wayi ko no nebam teddufam e dow hoore, njippii e dow ñoral Haaruuna, njippii e dow ñoral koltu mum, njippii e dow ñoral Siyon, ngam lewru Barke makko, nguurndam haa abada" (Jabuura 133). Dee limooje didi, nebam e buubri, ina kollita uurngol e buubri, ina kollita no moyyi weltaare dental Kerecee'en.

"No welde, no asamaan wayi, nde yidbe Joomiraawo E jam hakkunde mabbe mbeltotoo, E noon timminirta konngol ngol."

Nde gooto fof waawi nande 6uu6ol banndi mum, E wondude e makko 6uu6ol; So mette ina njillondiri e gite e gite, E weltaare e bernde e bernde.

So en mbeltiima e majjere, e majjere e mawnikinaare, Yiddeji men fof dow, Gooto fof ina waawi suudde baasal banndi mum, E hollirde gidli banndi mum.

Nde gidli, e nder weendu welndu wooturu, E nder kala bernde ina buubtoo; Nde dental welngal, e teddungal, E kala golle ina jalba."

So tawii naamnaama, "Hol no dental Kerecee'en waawirta feeñde?" jaabawol ngol ko laabngol. No Isra'iila'en ndarniri ko'e mum'en e tokkugo Muusa bana hooreejo mabbe e dokkugo sariyaaji mabbe, walaa goddo, non boo en don mari haaje tokkugo Almasiihu, walaa goddo feere. Alkawal Kesal woni deftere sariya maako, hokkaama ngam ardungal men tan. So en mbeltiima e duum tan, tawa en ngalaa diine aadee walla ardorde aadee, alaa e sago en fof ngonta gooto e iimanaagal, gooto e nguurndam.

DUUM DO SUUDI

WONI cuudi nayi ngam laylaytol ngol, gootol ina fawii dow goddo. Ina wayi no ina haawnii wonde ina fotnoo wonde ko heewi; kono ma a taw ko maandeeji mabbe buri laabtude. Mi teskiima wonde konngol "yaafuya" e nder Alkawal Kesal, e nder demngal Ebere, ko konngol firti ko sudaade. Duum ina siftina e doole kewu nguu jowitiingu e doggol jibnaabe men adanbe. En njannngii caggal nde be njippii be hersi e baleeji mabbe, be mbaadi koye mabbe apronuuji e ledde fijirde. Kono Alla weltaaki e ngool suddugol. E juude makko, ina wayi no, o wadiri Aadama e debbo mum comci daneeki, o boornii di. Jooni noon, mbele ina haani miijaade wonde daabaaji mbaraadi ngam hebde lare dii, ko diin ngoni adii wadde sadak? Kayin e Haabila ina paami ko fayti e sadakeeki; hol to be kebi ganndal mabbe? Sikke alaa ko e jibnaabe mabbe, been ne kebi humpito mabbe to Alla. So en teskiima ndeen noon ko noon, hol no njillu nguu weliri? Nde Yeehova hokki fodoore boodum dow iwdi debbo, o hokki janngirde feere dow wartugo bibbe be ngalaa aybe: nden bee balli mabbe don suda semteende neddo bakkodindo. Mbele jibnaabe men adanbe bee nanngii maandeeji toowdi dii? En nganndaa. Kono e men no ndee doo yeewtere siftortoo en "Baali Alla gurcfo gamtaade bakkaat aduna oo", mo 6i66e mum gamti en gamtaare, mo peewal mum 6uu6nata hersa men! Ammaa baawo maandeeji Almasiihu fuu nder Alkawal Kesal ammaa feccere don holla rimdinki ko woni nder Almasiihu Yeesu. Huutoraade buubri ko suudde, wonaa momtude walla momtude. Kono e nder Almasiihu bakkatuuji men "limtaama"--labbinaama. Tayre, aybe, hersa, ina itta. Be ciftortaake kadi. Ina gasa tawa en njejjittaa de, gaañannde ndee ina luggidi, ina metti haa en njejjittaa. Kono Alla wiyi, "Mi siftortaa bakkatuuji ma66e e bonanndeeji ma66e." Wonaa tan sudaade, kono ko momteede; wonaa tan yaafeede, kono yejjiteede. En "goongdinaama", en mbiyaama "goongdinbe". "Nder goondinki en don mari jam bee Allah bee Joomiraawo men Yeesu Almasiihu." "O wadii en hikma, peewal, senaare e kisndam." Mbele wonaa ndeen 6uu6ol laylaytol ngol ina haala yaafuya? Kono yeewtoden deen coftal ceertude.

SUUDO DEDDE BADGER.

Ko buri yaajde e ko suudii ko heddii koo fof, ko lare badger (won sikkube lare seel, won heen sikkata ko lare porpoise ina njidi). Ndeedoo huunde ina moyyi no feewi ngam habaade mbayliigaaji weeyo. Ko e mbaadi nibbidndi, buubndi, ndi njidaa. Gila e jimdi Suleymaani, chap. 1:5, ina wayi no laylayti, e oon sahaa, ina keewi wadeede e huunde nibbiire. E nder tonngoode bennunde ndee en teskiima wonde laylaytol ngol ina suudii e gite yimbe fof. Kono hay so yi'aama e yaasi alaa ko njardi e maggal. Jooni noon e ndee doo laabal yaajngal, mido sikki eden njogii huunde burnde teentude todfaande. 1bo. Ko fayti e neddo Joomiraawo men barkinaado e dow leydi. Annabi Esaaya wi'i "Yeeso maako buri yimbe fuu bonnugo, banndu maako buri bibbe yimbe" (Isaya 52:14). "O mawnan yeeso maako bana lekki 6uu6ki, bana 6uu6ol diga lesdi yoorndi; O walaa mbaadi, o walaa bote; to en nji'i mo, walaa boodum ko en ngidi mo. O don yama mo, o don yama yimbe, o don yama mo, o anndi mette; nden bana yeeso mabbe, en don yama mo yimbe." Lati. 53:2,3. Duum fof, no kala janngudo Biibal anndirta nii, timminii haa laabi e nder lisaa Nasaretnaajo. Ko haawnii ko Yahuuda mawnikiniido oo mettini heen, miijooji mum e potal ina

mbeltii, nde kabirgal miskiino Naasaret wiyi ko kanko woni Almasiihu-yaakaare Israayii! Pentooobe ina keewi weltaade e hollirde lisaa e mbaydi mawndi, yeeso Alla, e mbaydi lewlewndu ina taaroo hoore mum. Eeh, mido sikki ko huunde nafoore no feewi, kono fof ko fenaande. So tawii O meedii jogaade nardugol tagoore, feeñinde mo, baasal makko, mette makko e golle makko ina burnoo heewde ngam momtude dum. Ko buri yahdude e hakkille e binndol ko hollirde yeeso makko e mbaadi makko marndiindi ko buri ko woowaa e bibbe yimbe. Hol ko wadi dum? Sabu wonaa faandaare makko "fotde gite banndu." Wonaa teddeendi mbaadi makko, kono ko jikku makko e golle makko, woni ko foti wonde 6amtaare. 2bo. Ko noon kadi wonande Egliis Almasiihu. "Laamu asamaan (nde Eklesiya Alla woni heen gedal mawngal) warataa e kollirgol yaasi." Nde naatnaaka e winndere ndee e pompe e kollirgol mawngol. Nulaabe bee, hono Jaagordo mum en, ko remoobe, jibinannde leslesre e saraaji mum en. Eklesiya mo be mahi oo ko hoyre mum e hoore mum. Attractions maggal ko huunde nde alaa ko woni e mum so wonaa ruuhu. Nde alaa teddungal aduna nde nde rokkata; kono ko heewi e leggal bardugal, baasal e torra ngam Almasiihu. Goongdinal maggal, janje maggal e jamirooje maggal fof ina nanndi "e majjube, ko majjere." Nokkuuji kawrital maggal ko "caali leydi", cuudi toowdi walla gese udditiide. Kono nde yalti ko e jaaltaade e jaaltaade. Nde wadi hoore mayre e kala nokku, gila e hodorde haa e jappeere, gila e noral leydi haa e noral leydi. Kerecee'en, bana no dum ummi diga juude Almasiihu e Nulaabe don mari haaje masin haa denndaangal laabi pompe e show, .ruuhu maggal kadi waylaaka. Sifaa maggal waylaaki.

Hol ko foti haaleede e mawnikinaare e kollirgol meere e nder ekkolaaji e porfeseeruuji hannde dii? Hol ko firti mahaade men mawde, windooji men pentiidi, terde men cadtude, jaagorde men njobdi toowndi, "denfooje mooftaade", kono ko yaltude e laabal gonngal e nder Almasiihu lisaa? Dee gede ina mbaawi hebde weltaare yimbe, haa teenji e worbe aduna, kono de ustata, de ustata doole ruuhuyankooje eklesiya. Be tonndini limngal cemmbidngal hakkunde ekklessiya e duniyaaru; ede ngadda ceertugol e teddinde yimbe e nder ekkol fawaade e darnde renndo ; be uddita laawol tergal tawa be mbaylaaki. Kerecee'en ngalaa haaje hono deen kabirde. Ina yahra yeeso no feewi tawa be ngalaa heen; wonaa e dañde yimbe heewbe, kono ko e hisnude yimbe e bakkatuuji mum en. E pandering to mawnikinaare e welwelo, e hokkugo inducements di yahdataa e ruuhu Almasiihu, en fooli faandaare toownde Linjiila. Ndeen noon, eden ciftora wonde no alaa ko woni e yaasi laylaytol ngol ina buubna nii, ko noon kadi alaa ko foti wonde ko buubnata balli e jikkuuji tan jokkondirdi e Eklesiya Alla.

SUUDO NDER DO

Ngam seerndude dum, ina waawi wonde jooni ko moyyi yeewde buubri ndii no yiyraa e nder laylaytol ngol, walla buubri ndernderi ndii. Alaa ko buri dum teenjtude so wonaa ceergal hakkunde yaasi e nder laylaytol ngol. Arano oo, no njiyru-den nii, ko nibbo, sombre, mo alaa ko yidi; kono didabo oo ina buubna, ina weli. En njiyii nde wadi kodorde kanje laabdo. Ina wadi kadi mobelaaji kanje laabdo, peewnaadi no feewi. Ko adii cfii cfii, ina woodi 6oggi damal, cfi 6ooycfi ina 6ooytoo, ina 6ooya annoore ñalawma: 6ooygol e 6ooygol no yi'etee e nder. diin fof ko mbaydi belndi e mbaydiji gooti. Suudu adanndu nduu ina yayna fitirilaaji jeedidi jalbooji e lampa kanje; e suudu ceniindu nduu ina yayna Shekinah, annoore teddunde ummoraade e asamaan, ina jalba haa dow joodorde yurmeende ndee. Ndeen noon, hol no laylaytol ngol foti wonde belngol no yiyraa e nder

mum nii! Suudu nder nduu wafiraa ko limse laabde, limce daneeye, limce daneeye e limce bodeeye. nate maleykaaji (ko buri heewde e mum en ko njuumri njuumri kanje laabndi) ina ngolloo e ridooji dii. Jooni noon ndee teddeendi, nardugol, e ngalu fof ina miijo. Nde don wolwana en dow Allah Almasiihu. Ko kanko wonnoo "Alla feeñninaado e banndu." O woodi teddungal, ammaa dum ruuhu, naa banndu; Yuhanna wi'i: "Min nji'i teddungal maako, teddungal bana bidde gooto mo Baaba, keewdo neema e goonga." "O labbini bakkaatuuji makko, o jooftii e junngo Alla nyaamo" (Ibraani 1:3). Nde Muusaa wi'i Alla, "Micfo ñaagii ma, hollu am teddeendi maa", Alla jaabii, "Micfo wacfa moyyere am fof e yeeso maa." So teddungal Almasiihu burngal mawnude e dow leydi ko moyyere makko. Kadi, teddungal nder laynde man don wolwa dow teddungal nder Ekklessiya. Beldital makko ko ruuhu, wonaa banndu.

"Bidde debbo laamdo oo fof ina teddinii e nder mum." "Ko noon laamfo oo yicfirta 6ural maa no feewi, a rewa mo." "Aan fof ko a laabdo, gido am."

Senngo, hakkille asamaan, neddaagal belngal e dooftaade yidde Alla fof, ko dum wadi lisaa ina weli no feewi e dow leydi, ko deen ngonni moyyere tigi rigi nde mbeltinirta Eklessiya Almasiihu goonga e nder yontaaji kala. En teskiima ko adii duum maanaaji baawdi wonde e kalaaji e limooje e dow ngoral, e ngoral, e ngoral.

Be kaalata ko asamaan, neddaagal, teddeendi laamdo e laabal. Ngam faamgo kuuje de'e doole en nasta, nden "jokka nder" Almasiihu e Ekklessiya maako. De mbaawataa teskeede walla faameede so wonaa e golle e jarribooji. Hakkille walla teskaare waawaa rokkude en barke senngo. Won gede ina poti ñamleede hade njuumri mum en faamde. Sikke alaa ina yattoo ko, e sifaa gede, o alaa baawde faamde. No konngudi dii ngonni goonga nii: "Njaafodaa, yewaa wonde Joomiraawo ina moyyi, barke ina woodi neddo hoolaare mum." Kadi konngol Piyeer: "Yidee kosam Ruuhu dam walaa fenaande, ngam on mawna haa on keba kisndam, to on don yama mo'ere Joomiraawo."

So tawii ndee doo ñamri alaa, ndee yidde ñaamde ñamri ndi hebaaka e jokkondiral e Alla waawataa wonde. Ammaa mo "yetti" nyaamdu maako don semmbidina, o yidi hebbingo bee timmal Allah nder Almasiihu.

Teddungal Eklessiya kadi ko moyyere mum. Janngingol lisaa e nulaabe mum ina fotnoo jokkondirde e jikkuuji. E nder Eklessiya, gollleeji terde--"jeeygu, softeende, rewde sanamuuji, njiimaandi, majjere, gaññeeje, fitinaaji, tikkere, feddeji, feccere, majjere, njiimaandi, yarlitaare, weltaare e ko nanndi heen"--ina poti ñaaweede no feewi; kono bibbe Ruuhu--"yidde, weltaare, jam, muñal, moyyere, moyyere, goonɗinal, neddaagal, teddungal"--ina ndema, ina mawna, haa de ndarnaa e nguurndam seniibe.

SUUDO 'DEDE RAMS.

Hakkunde buubri didmiri sifotoondi jooni ndii, ko didi goddi. Ko woni sara buubri yaajndi "leppi badger" wafiraa ko "leppi baali mbaylaadi bodeeji." Daayre bodeere ndee ina sikkaa ko e mboros yaltinaa. Duum ina hollita konngol Daawuuda, kaaloowo ngam Almasiihu, "Miin ko mi mboddi,

mi wonaa neddo." Wuro ina yidaa, ina taya les koyde neddo. No dum huutortee e lisaa nii, ina hollita lesdingol makko kaawniingol ngam hisnude men. "O hersinaama, o saliima yimbe." "O hormaama, min teddinaaka mo." "Ko o aldudo, ammaa ngam men o laati miskineebe, ngam en laato aldube bee baasal maako." "O wadaama les malaa'ika'en wakkati sedda, ngam torraaji maayde ... ngam o maaya ngam mo'ere Allah ngam yimbe fuu." No "lesdi" maleykaaaji dii mbaawirta ñaaweede e ko doo: "Jogodee e mon ndee miijo, ngo wonnoo e Almasiihu lisaa, mo nganndu-daa, nde tawnoo omo wondi e mbaadi Alla, o hiisaaki njeenaari wonde ko o fotndi e Alla, kono o woppii hoore makko, o yetti mbaadi maccudo, o wadti nanndude e neddo, o woni e hoore makko, o woni e mbaadi neddo; Be dooftii haa maayde, eey, maayde dow leggal bardugal."

No en yettirta laylaytol ngam hollirde Eklesiya no o darii jokkondirde e Almasiihu, en njiyii e nder ndee doo suddude sifaa e nder Eklesiya "hakkille gooto mo wonnoo e Almasiihu lisaa." Joomiraacfo men barkincfo oo yidiino beydude ndee jannde e almu66e, hade makko yaltude e ma66e, e golle belcfe newaare. "O yetti limce, o boornii wutte makko, o woni e lootde koyde almu66e makko;" e doon e doon caggal nde o bayyini tobbere ndee jannde object: "Onon mbiyat kam Jaagordo e Joomiraawo, on mbaadi ko moyyi, sabu ko noon ngonir-mi. So miin, Joomiraawo e Jaagordo, lootii koyde mon, on poti kadi lootde koyde mon; sabu mi rokkii on yeru mbele on mbaadi ko mbaadi e mon koo, veto un verly a, Veri is not Joomiraawo maako, walaa nelaado burdudo neludo mo, to on anndi kuuje de'e, on don mari barkeeji to on mbaadi de." En mbeltiima, en mbeltiima e bakkaat, kono en mbeltiima, en keewii mawnikinaare, en mbeltiima e janngude luggidde ndee goonga mawnde. Kono ko maa janngee. "So neddo lesdinaani hoore mum, laataaki no biddo pamara nii, o waawataa naatde Laamu asamaan." Kadi ngool ruuhu neddaagal ina foti jogaade. "Barke woodi miskineebe nder ruuhu, ngam Laamu asamaan woni mabbe."

"Burdo mawnude e mon, yo won maccudo mon fof." Dum ko jannde tiidnde ngam jabde. Kono seeda ina timmina golle dee haa timma. Ngam burdo mawnude wontude maccudo fof--yettude nokku burdo lesdude--ko goonga ko golle mawde de njid-daa. Kono joom men wadi dum; kadi en potaani sikkude ina sadi ko nanndi e makko--rewde e koyde makko. O, so tawii ndee jannde ina janngee haa timma, ina huutoree, hol no Eklesiya hollirta yettoode 6amtaare mum! Ndeen yimbe fof njidaano teddungal mum en, kono teddungal Almasiihu. Ndeen fof yeewataa koye mum en, ko gede wodbe. Gooto fof ina tiidnoo e naftoraade e naftoraade ngam moyyere Eklesiya, e teddungal Almasiihu.

BURI BURDE BURDE BURDE BURDE

Ndee doo buubri ari ko sara buubri belndi nder ndii, ko dum wadi ina lelndi les buubri lare baali. Ngaari ina sakkaa e kirse. Ñalnde mawnde e hitaande Isra'iila'en fof, ñalngu njuulu, ngaari didi ngaddaama ngam sadakeeji. Gooto waraama ngam sadaka hakkeeji, Haaruuna hoosi yiyam maako nder suudu seniindu, o fiyi dum dow joodorde yurmeende ngam yaafugo yimbe fuu. Ngaari ngodndi ndii ina wuuri, ndii nawaa haa sera hodorde, Haaruuna fawi juude mum didi e hoore mayri, o jaabtii dow ndii aybeeji Isra'iila'en fuu, e aybeeji mabbe fuu, e hakkeeji mabbe fuu. O fawi cfe dow hoore ngaari guurndi, o neldi ndi e junngo gorko gooto 6urcfo 6ooyde e nder ladde, ngaari ndii jolndi hakkeeji ma66e fof e leydi ndi alaa ko woni e mum.

Jannugudo oo maa wad heen hakkille mum e konngudi udditgol dii, naatnudi e ndeedoo wiidto ko fayti e buubri, ko fayti e jokkondire hakkunde buubri e yaafuya. Eeh, ina wayi no ndee doo suddude yiye ngaari ina siftina en teenti noon e yaafuya men mawdo oo. Kadi mido sikki, kadi, ina woodi janningol Alla e nder yubbo deen cuudi. Kuutoragol majji maandeeji ina darii e doggol nii--Degradation, neddaagal, yaafuya, nardugol ceningol, jam e barke. Ko noon, lisaa tagiraa e mbaadi necfco, e mbaadi banndu bakkodinndu, o lesdini hoore makko, o maayi ngam bakkatuuji men, o naati e teddeendi. E hono noon kadi en ngardii e bakkatuuji men e hersa men fof, e nder neddaagal luggidngal e nder ruuhu, e hoolaade yiyam lisaa buubdam, eden keba yaafuya, jam, nardugol ceningol, e teddungal Alla.

MOYYERE VIII

ALTAR Njamndi mbodeeri

IT maa bur yahdude e peeje ndee doo golle tokoose ngam yeewtaade ko adii gede nder suudu laylaytol ngol.

Arandeere nde'e woni hirsirde sadakaaji. Duum ko mbaydi kaaye, ko ledde akaasiya, de njamndi mbodeeri buubnaa. Nde wonnoo ko nde buubnde, nde alaa dow, nde alaa les; kono feggere njamndi tiidnde ina fawii e nder mum ko ina wona hakkunde ngam jogaade yiite e kirse. Ndee doo hirsirde ina wadi fotde meeteruuji jeenay njaajeendi e meeteruuji joy toowdi e nokku mum ina woni e nder galle hee, sara "damal" galle oo e damal laylaytol ngol, hakkunde. Ko adii fof ko dabude hakkillaaji men ko...

YITE NDE

Yiite hirsirde sadak adii hubbude ko e golle Alla laabtude. "Teddungal Joomiraacfo feeñi e yim6e, yiite ummii e yeeso Joomiraacfo--(ina gasa tawa ko e 6uu6ol yiite e ruulde)--nde yani e dow hirsirde nde sadakaaji 6uu6cfi e 6uu6ol ngol, nde yim6e fof nji'i, 6e ngulli, 6e njippii e yeeso" (Lew. 9:23-24). Dum wadira ko ngam hollirde yimbe bee e mbaadi burndi teentude wonde yiite gondo e dow oon hirsirde ko yiite Alla; e jogaade maanaa burdo hulbinaade. En teskiima doo kadi wonde yiite dow hirsirde ndee ina foti wonde haa abada. "Yiite dow hirsirde nden don hubba dow maajum. Nde don yakka ... yiite don hubba dow hirsirde nde'e, nde don hubba haa abada" (Lew. 6:12-13).

Jooni noon hol ko ndee yiite firti? Ndee doo buubol e dow hirsirde, daraade e laawol badtaade laylaytol ngol, e gonndigal ceniingal? Ina feeñi e am ina hollira huunde wootere, kadi ko cfuum tan---njuumri Alla e jukkungo bakkaat! Ina hollita "yiite ngee meedaani mumtude." Ina winndaa heen wonde "bakkaat waawaa yahde tawa ñaawaaka." Ina wiya wonde "Alla men--(to bakkaat e kala ko ina jogii bakkaat e dow mum)--ko yiite 6uu6cfo"; e wonde "O waawaa hay dara labbinde tooñaado oo." Bakkodindo miskiino oo nde o addi biddo makko mo alaa ko boni ngam warde dum e ñaamde dum e dow ndee doo hirsirde, o anndi jukkungo makko ngo o fotnoo wadde e nder njulaagu nguu fof, miijo wooto burngo toowde e hakkille makko ko LOOMTO. "No oo baali mo alaa ko boni tampirta nii, ko noon kadi miin foti tampirde", so tawii Joomiraacfo oo toddaaki

e yurmeende mum mawnde 6amtaare. E noon Joomiraacfo men gicfcfo oo e maayde ngam men, "wacfaa bakkaat", "wacfaa bakkaat men e nder 6anndu mum", "wacfaa en kuddi", o 6uuccii e yiite Alla e dow hirsirde 6uu6ol. "O nawnaama ngam hakkeoji men, o donno yakka ngam aybeoji men. Jukkungo jam amin woni dow maako, bee nyawuujii maako en selli. Enen fuu en majji bana baali. En don warti gooto fuu haa laawol maako, Joomiraawo fa'i dow maako aybeoji men fuu."

SADAAJE E SARDEEJI.

Dee ina keewi, ina ceerti. Sikke alaa kambe fof be kollitii yeeso, walla be kollirii leggal bardugal Almasiihu--mo "e nder joofnirde duubi feeñi ngam ittude bakkaat e sadak hoore mum." En naatii jooni e janje yeewndotoonde bernde, buubnde bernde. Nokku mo min ndarii oo ko leydi ceniindi; badtoden e dewal ruuhu. Njokken laawol men e neddaagal e teddungal, yoo golle men njobee no feewi.

Ko adii fof ko foti teskeede ko deen sadakeoji fof ina poti wonde "di ngalaa ellaaji walla di ngalaa ellaaji". Duum ina hollita laabal Almasiihu ngal alaa ko bonnata. O bee ruuhu duumotoodo, "o hokki hoore maako haa Allah walaa aybe." En soodaama "be yiyam Almasiihu teddufam, bana yiyam mbaalu mo walaa aybe, mo walaa aybe." Laabi Almasiihu di ngalaa yiyam e di ngalaa yiyam ina seedii e nder Binndi keewdi. O woniino "seniido, mo alaa ko bonnata, mo seerti e bakkodinbe"; o "wadaani bakkaat, fenaande tawaaka e hunuko makko"; Alla "wacfi mo bakkaat ngam men en nganndaano bakkaat, mbele en ngona peewal Alla e makko"; O "jarribaama e kala fannu no min ngoniri nii haa jooni tawa min ngalaa bakkaat"; O "maayii goongdindo ngam be ngonaa goongdinbe ngam o nawta en haa Allah"; Pilaatu wi'i, "Mi yi'aay aybe haa maako", nden boo Yeesu bee hoore maako o waawan yamtugo aŋbe maako fuu bee yamugo, "moye nder mon don yama am hakke." Nii woni, Almasiihu ina darii yeeso aduna tooñaado, sadak timmufo, mo alaa ko bonnata, ina sakka hoore mum e Alla, hono gicfcfo men ke6cfo fof; yeru belde ngam yeru men; mo jikku mum mo alaa ko bonnata ina wada yoyre e yoyre wonande ruuhu miskiino gondo e bakkaat. E les oon 6uu6ol e oon 6uu6ol, kalaasuujii:--"Sadakeoji 6uu6cfi", "Sadakeoji bakkatuujii", "Sadakeoji tooñanngooji", "Sadakeoji jam", "Sadakeoji kosam", "Sadakeoji njaram", e sadakeoji ngam "bakkatuujii majjere." Maa en keb tan nokku ngam teskaade heen seeda.

1. Sadak buubdo--dum ina waawi wonde nagge, mbabba, ngaari, bidngel walla bidngel ngel, fawaade e mbaawka dokkufo oo, hono no wiyraa dow nii. Gooto ina jabee Alla no feewi no goddo oo nii, so tawii ko kañum woni feere dokkufo dum oo. E kala sahaa ina foti wonde gorko mo alaa ko bonnata. Sadak nagge oo ina gasa tawa ko kañum buri teentude. Nde fotnoo ko warde "e damal laylaytol renndo ngol", ko cfuum hollirta wonde laawol gootol tan jogori naatde e Alla ko e Dandoowo leggal bardugal. Sadakoowo oo ina foti "wadde junngo mum e dow hoore sadak oo", e dow duum, e mbaadi burndi laabtude, o hollirta ko hoolaare makko e Alla, tuubugol makko e duwaawu makko mbele ñaawoowo mo alaa ko boni oo ina jabee e nokku makko, bakkodindo tooñaado oo. Nii woni e "laawol kesol e guurngol" feewde e Alla bakkodincfo ñaawaado oo ina fawi junngo mum e gooncfinal e dow sadak mo Alla tocfcfi oo, ina heewi tuubuubuye ina goongcfini wonde mette e maayde lisaa ina nja6ee e nokku 6uu6ol ngol o haani haa timma. Wadoowo oo, ina wayi no, ina dabbi warde jom suudu mum e juude mum. Laawol warde daaba e nder yahuud en, haa hannde, ko yettude labi mawki, buubki no feewi, e nder daande ngam

tayde yiyam mawdam e buubri wootiri. Ngol laawol ina addana daaba oo maayde ko yaawi, e yaltinde yiyam mum nguurndam haa timma. Ndee doo buubri yiyam ndi alaa ko woni e mum, ina siftina en e doole konngol Esaaya, "O ruttii e ruuhu makko (nguurndam) haa o maayi." Sakkanoowo warde daaba oo e junngo mum ina hollita e mbaadi burndi laabtude, jokkondiral hakkunde sakkanoowo oo e maayde lomto mum. Goonga mo yidaa oo ko wonde JAKKAT MEN ngaddi maayde Almasiihu no feewi no min ngoniri warbe mo tigi rigi. Ko goonga mawdo wonde mido wondi e musiiba leggal bardugal haa mido waawi wadde golle bonde dee, walla mido sooda dum. So mi saliima Almasiihu, mido wondi e been wulloobe "Tanndu mo e leggal bardugal; taytu mo e leggal bardugal"; kono so mi ja66iima mo, 6i66e makko tedduce ina labbina 6ernde am tooñde e kala 6uu6ol mum.

Ko adii fof ko bibbe Haaruuna yetta yiyam bidfo gorko oo, cirya dum e saraaji hirsirde ndee. E nder cfuum en njogii yeru konngol "En ngarii ... e 6i66e 6uu6ol, 6urngol haalde ko 6uri 6uu6ol Haabila." Kadi, "Jogaade berde men buubde e berde bonde."

Ndeen rewi heen ko buubnude daaba oo, e tayde dum, lootde nder mum e koyde mum, wadde dum fof e dow yiite dow hirsirde ndee. Teskaama goonga, e nder yontaaji ngulzi haa teengti noon, yi'de e uurde 6i66e 6ee, e daabaaji 6uu6cfi 6uu6cfi naange, ina foti wonde ko 6uri 6uu6de e 6uu6nude, kadi ko 6uu6nunoo tagoore necfco koo, ina waawi rokkude Alla weltaare. Ko noon kadi hollirtee, "Mi weltaaki e sadakeeji 6uu6cfi", e "Sadakeeji e sadakeeji a weltaaki." Hol ko wadi noon be toddaade ? SIN ina haani e mabbe! Bakkaat ina dabbi safaara keewdo, potdo; ina foti feeñde e suudnde mum fof; e neddo tooñaado ina haani faamde no feewi sifaa bakkaat e jukkungo ngo foti.

Ruttaade e antitype--maayde lisaa--ko huunde wootere tiidnde hawri e miijo men. No foti ko yi'de leggal bardugal ina 6eydoo 6uu6nude e 6uu6nude! Won e wor6e ina mbaawi taweede ina 6eydoo 6ooyde--maanaa soldatee6e e laam6e yahuud en ngonnoo--ina 6eydoo weltaade e seedaade hono cfee gite, kono hay gooto gocfco. Alla e hoore mum 6uuccii 6uu6ol ni66ere teddunde e dow 6uu6ol ngol, hono no 6uu6ol ngol 6uu6ortoo ngol e maleykaaji.

Yiyde lisaa ina tampi, ina maaya, ina gasa tawa ina muusi berde keewde. Jooni noon balndu makko ina 6uu6naa e 6uu6ol kul6iniingol ngol; Boornugol makko ina tayaa, ina tayaa e kudol yiye; yiyam ina buubna mbaydi makko, yeeso makko, banndu makko; jooni noon, leeldo e buubdo e naafigaagal e ñakkere yiyam, diwdo e buubdo, fuddoode joofnirde arii. Be boornii mo wutte, be peeñnini gaañande makko udditiide e banndu makko buubndu yiyam. O werlaa e leydi, juude makko e koyde makko njuppaa e leggal bardugal. O yettaama jooni hakkunde leydi e asamaan, ko doon o fawi haa waktuuji jeegom, haa buubol maayde buubtoo e yeeso e mbaadi. Banndu nduu jooni ina hulbinii e nder buubri maayde! Ko dum yeewtere! Mo woni kala e asamaan walla leydi ina waawi ndaarde dum tawa hulaani! Ko njillu kulbiniingu, buubngu. Alla wayi ko no 6uu6ol e pallingol asamaan; ngam ñonjdude, e buubnude leydi e kaaye. Kono ina haani. So yiyam makko rufaaka, yaafuya waawataa wonde. Ngam wadde en peewal O foti ko hudeede.

2. Sadaka bakkaat majjere.--Sariya ina dabbii sadak ngam bakkaat majjere. Nde seerti e sadakaaji buubdi e deedoo gedde. Kosam dam fof ina foti ittude e hakkille e nder "nder" dam, dam buubnee e dow hirsirde ndee; kono banndu nduu fof ina foti nawde tawa alaa "to nokku laabdo, do yiyam dam buubnata, (toon) ina buubnee e dow ledde e yiite." Duum wayi ko no yidde hollirde no bakkaat oo foti wonde e Alla--hay so tawii ko e mbaadi mum burndi yoodde, woni so wadaama e majjere. Winndi bataake feewde e Ibraniyankoobe (cappande 13:11-13) hollitii wonde mbaraado Almasiihu e leggal bardugal yaasi mahol wuro ngoo, ko dum woni maande ndee sadaka, o anndi semteende nde jokkondiri e mum. "Ngam balli dabbaaji di hooreejo liman'en wadi yiyam mum'en haa nokkuure ceniinde ngam sadaka ngam hakkeeki, don wuli haa yaasi hodorde. Ngam maajum Yeesu boo, ngam o labbina yimbe bee yiyam maako, o tampi haa yaasi dammugal. Ngam maajum, en njaha haa yaasi hodorde." O "wontii bakkaat ngam men", omo jogii hersa e jukkungo mum. Ndeen noon, njaben renndude e hersa e tikkere makko. Hersude leggal bardugal dartaaki. Rewoobe Joomiraawo mum en e kala huunde ina njidi no feewi. Kono e6e mbeltii e muñde leggal bardugal ma66e, e6e 6eydoo 6eydude hersa, hono no Jaagorgal ma66e diine nii, e6e 6eydoo muñde ñalawma mawdo mo 6e 6eydotoo. Hersude ndee ko bange goddo oo tigi. So duum bennii, Piyeer winndii: "Hay gooto e mon woto torro sabu waroowo, walla gujjo, walla bondo, walla naatoowo e gedde wofbe; kono so neddo torraama sabu Kerecee'en, woto hersu, kono yo teddin Alla e innde ndee."

E nder ndee sadaka ngam bakkaat majjere ina woodi jannde teddunde wonande be ngalaa hakkille e be ngalaa golle, be mbiyata ko be ngoongdini Almasiihu. Heewbe e beedoo fof ina njejjita janngude konngol Alla ceningol ngol, ina yetta darnde mabbe timmunde e nder Almasiihu; kono so naamnaama "sabaabu yaakaare wonnde e mabbe", maa dum jiibru e majjude jaabawol welngol. Be nani daande, walla be nani waylo, walla be kebi binndol, ngol ma a taw meedaani yiddeede e mabbe, walla be "hoolnii Almasiihu." Be cikkaani kadi: sikkitaade ko bakkaat wonnoo. Kono be yettataa cadeele ngam YEEWDE darnde mabbe e Binndi goonga dii; be "njiylaaki, be njiytaani." Ko haawnii ko heewbe ina njaha e wumre, ina njogii heen miijo, tawa e oon sahaa ina mbaada bakkaat majjere. Winndiyanke oo meedii hawrude e waajotoodo linjiila gooto, o wiya omo wuuri haa laabi tawa alaa bakkaat; o yottiima e ngonka toowka « senngo timmungo ». Mi naamndii mo naamne seeda jowitiide e yoga e jamirooje moyye de lisaa-al-Masiihu rokki. O ja6i wonde omo wuuri e majjere timmunde e ma66e--o rokkaani ma66e miijo no feewi, o yi'i ma66e ko 6e ngalaa nafoore! Oo gorko ina wada ñalnde kala bakkaat majjere, bakkaat burdo bonde e tooñanngge burdo heewde e sariya Muusaa. Ndee bakkaat ina haani 6eydude 6amtaare Almasiihu no kala sifaa boncfo; e ittude dum ina haani "widtude Binndi dii."

3. Sadak Nagge Bodeejo. E nder tonngoode 19biire. of Numbers ina hokka heen gedde timmunde e ndee sadak. Daaba oo ina foti wonde bodeejo e banndu nduu fof, kadi "alaa tobbere". Limanjo Ele'azar wurtini mo yaasi sanngere, hirsaa mo ton. Ndeen o foti ko yettude yiyam makko, o ficca dum e junngo makko laabi jeedidi yeeso damal laylaytol ngol. Ndeen o fotnoo ko wadde banndu makko fof buubde haa wonta cumu, o werloo e nder yiite hee "ledde sedere e isop e bodeeje". Cumu nagge ngee ina foti wadeede e nokku laabdo, so ina dabbiree huutoraade, ina jillondira e ndiyam buubdam walla ndiyam buubdam. Ko cfuum woni "ndiyam la66inoowo", 6urcfo labbinde yim6e e kala ko ina 6eyda 6ernde.

Ndee sadak nagge bodeejo ina hokka en sifaa mawɗo godɗo e sadak Almasiihu. Nokku mum--bodeejo fof--ina hollita tiidnaare e timmal torraaji makko e innde men. O buubtii e nder majji. O wi'i: "Micfo jogii lootgol ngol potmi looteede, hol no mi ɓeydotoo haa ngol timma!" Batte meedaa wonde buubde; ko ɗum buubri timmundi. Almasiihu ɓuucciima haa timmi e torra. "Duudi maa e buubol maa fof njaltii e am."

Nagge ngee "alaa ko woni e mum", alaa ko jogori wadde e dow mayre. Nde meedaa wonde e golle nedɗo, kono nde reerdinaa tan ko e Alla. Dewal lisaa fof e gollal Alla ina waawi hollireede ɗoo. O wi'i: "Micfo weltii e wacɗe yidde maa, yaa Alla;" "Nyaamdu am e njaram am woni wadugo yidde neldo yam, e timminki kuugal maako." O wulii fof; banndu nduu fof yani haa wonti ndoondi. E lisaa en njannjii : "Hay ɓanndu makko ɓuuɓataa." Ko o woni, hono no mbiyru-ɗen nii, "sadaka buubka timmudo". Ruuhu, ruuhu, banndu, fof "nyaamatii" e nder mette e maayde. "Lekki sedere, e isop, e bodewol" ina waawi hollude mettere mawnde e nder kaalis mo Baaba makko rokki mo yarde. En mbaawi ñaawde mette maggal e Getsemane. Wullaango makko mettungo, "Baaba am, so ina waawi, yoo ndee ɗoo feggere yaltu e am" e buubri makko nanndundi e yiyam, ko maandeeji mette bernde ɗe Dandoowo gido oo jibini. Cumu e ndiyam labbingol ina kollita baawɗe yiyam lisaa ngam labbinde en e bakkatuuji, e seerndude en e gollal Alla. "To yiyam be'i e na'i, e ndoondi na'i, ɗon labbina balli mabbe, noy yiyam Almasiihu, mo Ruuhu duumotoodo hokki hoore maako ngam labbina Allah, o labbina on, walaa aybe Allah."

Ndee tiitoonde welnde e sifaaji sadak e mbaydiiji ina waawi jokkude haa bura ɗoon ; kono en njahii haa heewi e nokku men e muɗal janngoowo. Sikke alaa ina waawi weltineede e sifaa tippudi ɗeen sadakeeji, wadeteedi hitaande e hitaande e ñalawma e ñalawma. Kambe fof be kollitii yeeso e sadak gooto mawɗo mo Almasiihu rokki. Jooni noon, so en yeewii caggal e nokku men vantage, hol no yimde welde:

Ko adii mahngo laylaytol ngol, ina haani wadde sadak e kala nokku, kono caggal mum ko nokku gooto e hirsirde wootere tan woni ɗo kirse mbaawi wadeede: ko ɗoon woni e dow hirsirde ndee, yeeso damal laylaytol ngol. So tawii noon nokku gooto ina woodi--Kalvari, e sadak gooto--Almasiihu leggal bardugal, ɗo mbaaw-ɗen arde jooni e hebde kisndam. "Miin woni laawol, goonga e nguurndam, hay gooto warataa to Baaba so wonaa e am." "Alaa innde wofnde rokkaande e nder yimbe nde potɗen hisneede."

MOYYERE IX

LAAWOO oo

HAKKUNDE hirsirde sadak e damal laylaytol ngol ina darii. Nde wadiraa ko gite njamndi mbodeeri "rewbe golloobe". Alaa ko haalaa e mawneeki maggal e mbaadi maggal. Ina haani nde wonnoo ko nde mawnde, nde tawnoo nde huutorteno ko ngam lootde almuɓbe, so almuɓbe bee etiima naatde e laylaytol ngol tawa lootaaki e lootorde ndee, ko maayde ɗoon e ɗoon. Hol ko oo laver hollirta? Ndeke ina hollira huunde teentunde no feewi ina feeɗi e penaale bonde ɗe almuudo oo wadi mo yejjiti ɗum walla mo yejjitaani ɗum. E jaabtaade ndee naamndal, mido yidi wadde heen hakkille teentudo e tonngoode wootere e nder Ep. 6:25-27. "Gorko'en ngidi rewbe mon bana no

Almasiihu yidiri Ekklessiya, o hokki hoore maako ngam maajum, ngam o sendina dum, o labbini dum bee lootugo ndiyam bee wolde maako," &c. Ko doo woni firo laabtungo e senngo almaami to laylaytol, ko dum wallitata en faamde no haanirta nii nafoore maggal. Laver ina hollira gedde didi de ceerndaaka--"Ndiyam e konngol."

1. "Konngol" ngol hollirta ko huunde nde laver oo wadi--miijooji rewbe golloobe. Faandaare daarorgal ko hollirde nanndo neddo. Haala Alla ina nanndi e gite Nulaado Yaakubu. "So neddo nanoowo konngol ngol, wonaa golloowo, o nanndi e neddo yeewoowo yeeso mum e nder daarorgal, o yi'ata hoore makko, o yaha, o yejjita no o wayi. Ammaa neddo yeewoowo sariya timmufo, sariya ndimaagu, o jokki golle, o wadataa dum, o yejjittaa dum." barkinaado e golle makko" Jam. 1:23-25. Ko dum yeru teskindo, beldo e konngol Alla. Ina holla en koye men; ina feeñnina 6ernde men 6urnde yooofde--ngonka 6ercfe men boncfe--e yeeso Alla, kadi ina addana en 6eydude la66al e hesditinde. Konngol Alla ina jogii nokku burfo teenjtude e hisnude bakkodindo. En "jibinaama" e konngol ngol. Daawuuda wiya : "konngol maa ina wuurna mi;" "Goondinal ina ara e nan'de konngol Alla;" Ko--"kaafaawi Ruuhu," kadi "ina wuuri, ina golla, ina 6uri kaafaawi 6uu6cfi kala." Won wiybe wonde konngol Alla ngol ko "harfeere maaynde", kono hay gooto waawaa wiya noon e goonga e nder lewru deen binndi.

2. "Ndiyam" nder deftere nde'e dow (Ep. 5) don holla njubbudi lootugo Kerecee'en. Anndube fof ina kawri e duum; e goonga, sikke alaa so tawii nokku e peeje lootgol, hono no janngirtee e nder Alkawal Kesal, paamraama. Njiyen. Batte ko e ndiyam. "Yeewee doo ko ndiyam, ko hadata mi looteede," "Mbele neddo ina waawi hadde ndiyam dam looteede?" Batte ko lootgol (walla lootgol); "Ummo, lootaa, loota bakkaat maa, noda innde maako." Batte ko goondindo tuubdo tan foti wadeede. "Goondindo, lootaama, hisnan," "Tuubu, lootaama gooto e mon kala e innde Joomiraawo Yeesu ngam yaafuye hakkeji mon." Lootgol ina jaba e nder "gooto, banndu", eklesiya. "Onon fuu on lootaama nder banndu wooturu." Lootgol ko ngam "kisnude" walla "yaafuya bakkatuuji." Yeew Marku 16:15-16; Kuude Nelaabe 2:28.

En ndartinii ndeen wonde ndiyam 6uu6ol ngol yeeso damal suudu nduu ina hollira lootgol. En mbaadat noon sabu nde waawaa lomtaade goddum, kadi sabu nannditgol ngol ina timmi. Duum maa feeñ haa jooni ko buri laabtude e tonngoode aroore ndee. Jooni tan mido yidi hollirde sifaa dido--"Ndiyam e konngol." E nder Tit. 3:5 en njannгии, "No yurmeende makko o hisniri en e lootgol (marg., laver) jibinannde e hesditinde Ruuhu Ceniido." En njiyii wonde konngol Alla ko "kaafaahi Ruuhu", woni ko Ruuhu Ceniicfo huutortoo ngam waylude. Ndeen ko konngol ngol wadata ko ruuhu wadata. E nder binndol dow ngol ndeen en njogii goonga tabitinaado wonde konngol e ndiyam ko seerndataa e jibinannde. Ko cfuum woni goonga mo lisaa janngini, "So necfcfo jibinaaka e ndiyam e ruuhu, waawaa naatde e laamu Alla" (Yuuhanna 3:5).

MOYYERE X

ALMAAMAJI

ALMAAMAJI Lewi'en laati bana Almaami'en Kerecee'en. "Onon boo bana kaaye guurde, on mahaama suudu Ruuhu, ngam laataago liman'en ceniido, ngam hokkugo kirse ruuhu, jabaade haa Allah bee Yeesu Almasiihu," I Piyeer 2:5. Kadi aaye 9 "Kono on ngoni leñol cubangol, on ngoni almuɓbe laambe, on leñol ceniingol, leñol ngol Alla jeyi." "A foti hoosugo deftere nde'e, a uddita limce maako, ngam a waraama, a soodi Allah bee yiyam ma, yim6e lenyol fuu, demngal fuu, lenyol fuu, lenyol fuu, a wadi be laamu e liman'en ngam Allah amin, be laami dow lesdi ton "Ha,Ofo,1." Banndiraa6e, cuusal naatde e nokku ceniicfo e 6i66e lisaa, e laawol ngol o 6eydii e men, laawol kesol ngol o hokki en, ngol rewraata e 6ernde makko, e nder 6ernde makko, e nder 6ernde men mawnde, 6urnde 6urde 6amtaade, e nder 6ernde men timmunde, e nder 6ernde men laabnde e nder 6ernde men ndiyam" Ibr. 10:19, 20. "Emin njogii hirsirde nde liggotoobe e laylaytol ngol ngalaa hakke ñaamde" Ibr. 13:10. Kadi aaye 15:11 "Ko cfuum wacfi, e nder makko, en ndokkira Alla sadakeeji yettoode, woni 6i66e leppi men ja66otoocfi innde makko."

Dee binndi ina njanngina:

1. Nde Kerecee'en fuu laati liman'en Allah nder Almasiihu. Ko cfuum wacfi alaa ko woni almuɓbe 6ee, hono no he6irtee e nder Egliis Room e Egliis Angalteer. Ndee doo majjere ko, e nder yontaaji kala gila nde nde fotnoo wadeede e dow Eklesiya, ko buubri keewndi. Sikke alaa ko dum woni daɗol lekki habdiibe Almasiihu. Kadi hol no dum sadtiri ruttaade ndee bonannde! Ceertugol hakkunde "diineeji" e "laabi", ministeer gooto, e goonga kala sifaa laamdo tan ina rewinda e ndee bonannde mawnde.

2. Nde "almaami wayletee ina woodi kadi waylo sariya." Sadakaaji men ko "ruuhu", ko dum wacfi hirsirde men ko ruuhu. "Sadak misa" e "hirsirde" Eklesiya Episkopaal, limce almaami'en, sadaka uurdi, fuu don nanndi bee "laabi kesi e guurcfi." Be njeyaa ko e diine Yahuuda en maaydo walla e dewal sanamuuji heeferbe.

3. Ndeke teddungal almaami les sariya ko sifaa teddungal Kerecee'en e Almasiihu.

En njiyii e tonngoode bennude dee wonde darnde hirsirde buubnde e buubri e nder ladde suudu nduu ina hollita laawol kisndam. Ngam no kambe dido fuu be ndari yeeso dammugal laynde, non boo leggal bardugal Almasiihu e kuugal lootugo ndari yeeso ekklessiya, sey be bada ngam nastugo nder maajum. Kadi, ko adii fof ko badaade damal suudu nduu ko hirsirde, caggal duum ko buubri. So duum bennii, e laawol kisndam, bakkodindo oo adii artude ko e Almasiihu leggal bardugal, goongdindo, tuubiido; ndeen noon no gooncfincfo tuubiido e lisaa o lootaa, o naata e nder eklesiya. Jooni noon ndee yamiroore wayliima sabu naatgol lootgol cukalel. Ndee doo gollal ina wada "laver of regeneration" yeeso leggal bardugal Almasiihu, kadi ina addana won e majjere kulbiniinde e janɗe; sabu, e anndude no feewi jokkondiral binndi hakkunde lootgol e yaafuya bakkatuuji e jibineede keso, fotde golle lootgol sukaabe tokosbe fof ina njanngina wonde cukalel ngel ina jibinaa e lootgol. E no tiidiri ndee doo tinndinoore e dow jaagorde e yimbe, haa ko adii fof ina heewi yattaade ngam janngude golle mabbe e dow cukalel maayngel maayngel ngel lootaa; e didmo oo ina heewi miijaade cukalel ngel e nder ngonka kaa LOST. Lootgol cukalel ina foti, e nder sifaa gede, wonde ko boni, no njiyruden konngol Alla ngol ina foti wonde e golloraade e nder bernde lootaaɗo oo. Lootgol wonaa golle banndu tan. Ko lootgol neddo fof, ruuhu e banndu; firti ko maayde e bakkaat, e ummital e "kesam nguurndam"; ina hollita goondinal e

tuubugol ndernderiwal e maande yaajnde. Jooni noon no hay huunde e dee gede waawaa wonde goonga e cukalel, ina laabi wonde lootgol cukalel ina luurdi e konngol Alla. Hol ko woni ndeen? Yamiroore cedditagol almuɓɓe ko yamiroore tuubgol e Alla. No ɓicɓcɓo almaami oo adii arde e sadak mum, o heɓi yaafuya e ɓiɓɓe ɓicɓcɓo ɓaleejo mo alaa ko boni, tawi omo heewi goonɓinal e tuubu; ndeen lootaama e nder lootorde; ndeen o ɓoornaama comci daneeji laabɗi; Ndeen o naatii e nokku ceniicɓo ngam golloraade e nder laylaytol ngol. ko noon e nder tuubgol miskiino majjudo bakkodindɔ oo foti ko adii fof arde e goondɓinal e tuubugol to Dandoowo leggal bardugal-e yiyam leggal bardugal makko--e noon goongɗinde, looteede e nder ndiyam e innde Baaba, Bidɗo, e Ruuhu Ceniido, e noon "wadde ɓoornaade Almasiihu" o ɓoornii ko wutte makko mo alaa ko bonnata, o ɓoornii ko wutte makko mo alaa ko bonnata, o woni ko e Eklesiya mo alaa ko bonnata tergal e nder heen.

Jooni noon e joofnirde ndee doo deftere yoo janngoowo am moyyo oo naamndo, "Mbele mi arii e Almasiihu ko nii?" Mido ñaagi maa nde yeewtotodaa Alkawal Kesal, yeewtotodaa hoore maa so tawii ko "laabi Joomiraawo" walla alaa. Ko adii fof ngaree e lisaa--ngaree e Baali Alla--ngaree e yiyam alkawal kesal, ngaree hoolaade mo, ngaree yidde mo, ngaree hokkude hoore maa fof e makko, e noon, e noon tan, ngaree e lootgol makko, "ubbiree e Almasiihu", e "e nder Almasiihu." Ubbi nguurndam ɓooyɗam--gorko ɓooyɗo, e umminde e yanaande maande ngam wuurde ngam Almasiihu, senaare e haa abada. Ndeen e weltaare naatde e nokku makko ceniicɓo--Eklesiya, e gollanaade Laamɓo mawɓo oo e dewal, e weltaade e "jokkondiral seniibe."

MOYYERE XI

NOKKEL SENIIDO

Almaami ceniido no haanirta nii, naati nokku ceniicɓo ngam gollude toon. Nokku ceniido oo woni suudu adanndu e nder laylaytol ngol, feccii e "Ceniido Ceniido" walla suudu ndernderiiru, e ɓuuɓol teddungol, ngol huunde ɓurnde alɗude no feewi. Ndee doo boggol ina suudii haa laabi cer, ina suudii nokku cenido oo haa laabi cer, tee mawɗo almuɓɓe oo ina rewa dum tan laawol gootol e hitaande. Rido damal laylaytol ngol wadiraawo ko huunde alɗunde no rido ngoo nii, sikke alaa ko dum woni les ngam suudde nokku cenido oo e yi'annde yaasi. Jooni noon, oo nokku Ceniicɓo, e mobelaaji mum e golle mum diine, ina nanndi e Egliis lisaa-al-Masiihu. E helmere eklesiya mi yidaa wiye wonde huunde winndereyankoore, sirlu nde heewɓe hannde njiyrata Eklesiya ko, kono ko dental yimbe Almasiihu, kawral sahaa kala e kala nokku ngam rewde Alla e ruuhu e goonga; walla e konngol godngol, Eklesiya Alla no yamiraa e no ndarniraa yeeso men e nder Alkawal Kesal. E nder ekklessiya ndu fuu woni liman'en--no en nji'i--wadi bana non bee yiyam e ndiyam--goondinki Almasiihu, e lootugo. "Njokken badtaade (hono almuɓɓe) nde bernde men lootaa e berde bonde, balli men lootaama e ndiyam laabɗam." Kadi no hay gooto waawataa naatde e laylaytol ngol tawa wonaa almaami todɗaado no haanirta nii, noon hay gooto fotaaani yattaade naatde e Eklesiya, naatde e martabaaji mum tawa seerndaaka no haanirta nii e laawol todɗagol Alla.

E dow ekklessiya nde fudɗaama (Kuude Nelaabe 2:42) wi'aama "Be don jokki bee janngirde nulaabe e kawtal mabbe, bee ta'ugo mburu e du'aawu." Ndee doo deftere hollirta ko gede

teentude de ndarni dewal e dewal eklesiya. Kadi e nder yeewndo men e laylaytol ngol, e kabirde mum e golle mum, maa en njiy wonde dee gede ko kam en buri teentude e maandeeji.

LAMPAL NDE.

En puɗɗoriima e lampa kanje. Dum ko mobil belɗo no feewi, keewɗo ngalu. Nde fiyi ko e maslahaa kanje gooto tiidɗo, teddeeki mum ko talannde, fotde 5475 £ e kaalis men. Ina wadi darnde hakkundeere ina wadi lampa tiidka, e lampaaji jeegom, tati banngeeji diidi dii fof. Fof fof ina wadi faayiida e fawaade e paabi, ina golliree e nder mum fof e mbaadiiji puɗi e bibbe pompiyee. Nebam dam yettaadam e bidbe ledde oliif ina wuli e nder lampaaji dii, ina yaltina yulbe jalbooje no feewi. Fitirlaaji dii meedaa accude majjude, kono ko almuɓbe bee tan poti wadde di nebam e tayde di haa abada. Snuffers kanje ndokkaama ngam wallitde e tayde, kono alaa ko buubnata. Fitirla kaa ina jodɗinaa banngede nano nokku cenido oo, ko kañum woni ANNOORE MUM TAN.

Jooni noon hol ko, e nder Egliis Almasiihu, ndee lampa belka, e 6uu6ol mum 6uu6ol, yidnoo hollirde? Jaabawol ngol ko konngol 6uu6ol Alla, walla "janngingol nulaabe". Ndeen janje ko konngol Alla, wonaa godɗum. Njiylawu garoowo oo maa hollu goonga ndeedoo tonngoode :

1. Fitirla kaa ina wadi nafoore mawnde, ko kanje laabɗo. Konngol Alla ina laabi, ina jogii nafoore nde alaa ɗo haadi. Anndube huunde fof e nafoore maggal ina njaba haa laabi cer konngol Jabuura ngol: "Miijooji maa ina teddi e am, ya Alla!" Konngol Alla ina teddi sabu ina hollira Alla, asamaan, haa abada; hollirta ko laawol kisndam, senaare e nguurndam haa abada. E konngol gootol sabu ngol heewi ko Almasiihu.
2. Kanje laabɗo ko huunde burnde duumaade e gede. Doo kadi lampa kaa ina seedtoo konngol Alla ngol "duumotoo haa abada".
3. Ina weli no feewi. Konngol Alla ina heewi njardugol senaare.
4. Caadeele jeedidi dee ina kollita timmal--timmugol. 'Limre jeedidabere ndee ko limre timmunde. Ina sikkaa e doole e njardugol (yeew Almasiihu Maston e nder laylaytol), wonde deedoo lampaaji jeedidi ina kollita Biibal, e pecce mum tati mawɗe--Sariya, Jabuura, e annabaabe banngede gooto; e pecce tati Alkawal Kesal-Kuude Nelaabe, bataakeeji, e Wahyu banngede godɗo; e Almasiihu nder linjiilaaji bana hooreejo caka stem. Mido yidi noon yeewde deedoo caadeele jeedidi ko yidde hollirde huunde wofnde. Mido sikki wonde jubbule aadi booyde dee ko sifaa gede ɗe ko buri heewde ko jeyaade e keso oo. Ndeen noon lampa kaa ina hollira JANDE ALKAANDE KESO, woni janngingol nulaabe. Ndeen noon, mi yettat caadeele jeedidi dee--limre timmunde--ngam hollirde "gootagol ruuhu" no ciimtortee e Ef. 4:1-6: "Miin, kabbaado ngam Joomiraawo, mido ñaagii on nde njahaton no haandi e noddaango ngo noddir--don, e neddaagal e neddaagal, e muñal, e muñal hakkunde mon e yidde, e tiidnaade kadi e ndeenka ngootaagu ruuhu e nder jukkere endam, hono no ngonir--don e jam." Yaakaare noddaango mon ngoota, Joomiraawo gooto, goondinki gootel, lootagol gootol, Allah gooto, Baaba yimbe fuu, mo woni dow yimbe fuu, mo woni nder fuu."

Ngootaagu lampa kaa yiytaaka tan e limoore timmunde Galeeri mum, kono kadi ko nde fof fiyraa e 6uu6ol kanje gootol tiidngol. Duum ina hollira no feewi ngootaagu ruuhu no "janngugol nulaado" holliri nii. No njiyruđen e Ef. 4, ina woodi denndaangal dente jeedidi e nder ngootaagu ruuhu, e fof ummori ko e maslahaa gooto teddufo-Joomiraawo lisaa-al-Masiihu, e fof ina jokkondiri e makko tawa seerndaani. So tawiino ittude hay gooto e caldi lampa kaa, ina bonna dum, ina bonna timmal mum. So duum bennii, ittude kala huunde e gede de Pool haali e nder "gooto ruuhu", ko bonnude timmal maggal e wadde ngal mbaylaandi. Sibu en yeewtindiima batte mum. Itten e diine kerecee en (ngam ko cfuum woni ko ruuhu" firti) "Joomiraacfo gooto" Hol no heddiibe 6ee fof ngonirta ko alaa maanaa!

Maa won banndu jogiindu ruuhu, kono alaa hoore. Goongdinal alaa ko jogori dañde, alaa ko jogori wadde; lootgol ngol alaa do haadi e yaakaare alaa ko semmbini dum.

5. Annoore lampa kaa tan woni annoore laylaytol ngol. Alaa fof windooji. Alaa annoore nde aamnaa e tagoore. E nder fitirlaaji diin, almaami oo ina gollira, gede godde gonde e nder laylaytol ngol fof ina njiyee no feewi. Annoore maggal softunde, laabnde ina yayna fof e ñardugol mawngol. So e nder Eklesiya Almasiihu. Janngude nulaabe ko tan woni kuulal goondinal e dewal. Ina teskaa e kala jidde weltinde Alla, faamde dum. Kulol e halkaare ko batte yejjiteede e cfuum e nder yontaaji Kerecee'en fof. E nder tonngoode yawtunde nde en njiyii wonde nulaabe bee ina njogii laamu Alla, ina boornii doole de ngalaa do kaadi, ko kambe ngoni sosbe e yubbinbe Eklesiya. So tawiino ngool goonga mawdo ina anndaa gila ko booyi, diineeji aadee, janjeeji, e seernaabe ina mbaawi wonde. E ngaldoo laamu tagoore e hakkille ina poti dooftaade. No "janngirle nulaabe" don yabbitoo nder Ekklessiya, mbele enen Kerecee'en en don cemmbidina nokkuure men e kuugal men, en don laara teddungal Almasiihu nder kuude maako fuu.

6. Fitirlaaji dii ko almubbe bee tan poti wadde dum en e buubnude dum en. So, e nder Eklesiya yimbe Alla ina njogii darnde ngam reende gooncfinal ngal no ngal beydorii nih, e reentaade ngal e kala 6amtaare e 6amtaare.

Nii woni, lampa kaa ina hollira janngingol nulaabe Almasiihu buubbe. Kadi no 6uu6ol e 6uu6ol ngol janngingol ngol woniri Almasiihu nii, en njiyii no lampa kaa holliri cfum haa timmi. Sabaabu woodde lampa kaa e nder laylaytol ngol ko ngam annoore maggal ina jalba. So, daliila janngingol nulaabe nder ekklessiya woni ngam Almasiihu laatoo annoore men, ngam en keba annoore maako, en njalta nder duniyaaru ngam laataago nder limngal men "Annoore duniyaaru."

MOYYERE XII

TABUL BURDO BURDE BURDE

DUUM ko taabal peewniraangal ledde akasiya, buubnaangal kanje, ina wadi kudol kanje. Njuuteeki mayre ko hedde meeteruui 31/2, njaajeendi mayre ko hedde meeteruui 21/2, tooweeki mayre ko hedde meeteruui 21/2. Ina wadi diyee, kaasuuji, taasaaji e buubri; fof ko kanje laabdo. Huutoraade ndee taabal keeringal, belngal, ko ngam jogaade "mburu hollitoore". Laabi timmudi ina ndokkee e Lew. 24:5-9. "Buruuji teskindi" dii ko mburuuji sappo e didi di ngalaa

mburu: gooto e leñol kala. De njogori ko wadeede e dow taabal e nder laylayti didi--jeegom e nder kala laylaytol "hade Joomiraawo." Ko almuɓbe tan poti ñaamde de, ñalnde aset kala; e mburuuji kesi mbaɗaa e nokkuuji mum en no booydi dii ittiraa nii. Ngal taabal don dari haa nyaamo laymaaru, haa yeeso lampaaji kanje.

Sikke alaa, mido sikki, ko dum yidnoo hollirde "feccere mburu", ko adii fof ko teskaade e nder Kuude 2:42 e nder gefe de Eklesiya "teskii e tiidnaare". Tobbe nannditgol dee ina laabi no mbaydi mbaydi mum nii. 1bo. Tabalde ndee fof ina suddii kanje (en kawrii e kanje e kala nokku e nder laylaytol ngol), ko dum hollirta ko gefe teddude cifaade e nder ñaamde Joomiraado. Kanje ina teddinee, ina yidee ko buri ko goddum fof. Kono e ruuhu weelo, juulde ruuhuyankoore nde taabal Joomiraado ndee buri teddude e "kanje majjudo". 2bo. Buro oo ko wakiiliijo. Buuru sappo e didi din don holla le'i Isra'iila sappo e didi. Buuru taabal Joomiraado kadi ko wakiiliijo. Ko mburu gooto tan woodi, dum woni banndu Almasiihu: "Dum woni banndu am." Kadi ina hollira gootal "banndu makko Eklesiya": "En ngoni mburu gooto, e banndu wooturu." 3bo. Almaami'en tan don nyaama ii; e nder Eklesiya tan ko jokkondirbe e almaami Kerecee'en tan nji'ata ñaamde Joomiraawo. 4bo. Buuruuji diin nyaamaama nyalaande fowte fuu. So tawii noon ko ñaamde Joomiraacfo, e nder Eklesiya goonga oo, nyaamde kala ñalngu adanngu e nder yontere: ñalngu nguu jooni ko dewal Kerecee'en. "Nyande arandeere nder asaweere, pukara'en kawri ngam ta'ugo mburu" (Kuude Nelaabe 20:7). 5bo. Buuruuji dii mbiyetee ko mburu holliraado; e nder nyaamdu Joomiraawo maayde Yeesu "hollitee haa o wara." 6bo. Buuruuji dii ko ngam siftorde. Wadde, ñaamde Joomiraado ko juulde siftorde: "Wadde dum," lisaa wiya, "ngam siftorde mi." Ko goonga ina woodi tobbe do ndee doo nanndital fotnoo ustaade, kono ko adii fof ina heddinoo ngam tabitinde nanndiral anniyaaji tayre mburu e ñaamde Joomiraawo.

Doo tan ina waawi teskaade wonde, nde almuudo oo woni e golloraade laylaytol ngol, mburu taabal, e gefe daabaaji cakkitiidi dii, ko kam en ngoni (hono no nganndirden nii) nguura makko tan. Kadi no barke woni goonga, e Kerecee'en ALMASIIH (hono no hollirtee e sadak e mburu fof) ko nguura tan wonande ruuhu makko!

E oodoo sahaa tan ina waawi wonde ko moyyi teskeede no kala ko woni e nder laylaytol ngol hollirtee, haa arti noon e winndannde burnde famdude, nde nganndu-daa ko nde burnde famdude nafaore. Jooni noon so tawii laylaytol ngol e golle mum ina njicfi hollirde Egliis Almasiihu, hol golle boncfe ngam waylude, walla 6eydude kala to66ere Joomiraacfo! Sikke alaa, ko golle kala Kerecee'en ngam tiidnaade e jamirooje Joomiraawo dee no njubbinirtee e laawol nulaabe. Nulaado Pol tawi ina haani winndude eklesiya Korintu ngam feewnude bonanndeeji jowitiidi e ndee doo haala ñaamde Joomiraawo. Be njaltii e yamiroore nde o rokki be e hoore makko, be ustii yamiroore ndee e ñaamde wootere, be ndartini dum fof e maanaa mum beldo. Ngam hollirde be nafaore rewde yamiroore ndee tawa ina haani, o humpitii be wonde Joomiraawo oo hollitii dum e makko e wahyu keeriido. "Mi kebii e Joomiraawo ko mi hokki on, no Joomiraawo Yeesu, nder jemmaare nde o janfi, o hoosi mburu, nde o yetti, o fecci mburu, o wi'i: Dum banndu am, ngam on. kala nde njartan dum, ngam siftorde kam, ngam kala nde on nyaami mburu oo, nde on njarata ndee mburu, on mbaylata maayde Joomiraacfo haa o warta." Ngam tawtooreede ndee doo yamiroore belnde e teskinnde, Kerecee'en adanbe ina kawra e kala ñalngu Joomiraawo (Kuude Nelaabe:20:7), ko noon kadi be kawrirta maandeeji maayde makko e

ñalawma mo o ummii e maayde: dental burngal fotde e fotde. Kono no ndee doo yamiroore Alla yeddirta yattooje yimbe, cikkatnoobe koye mum en buri Alla hakkille e ustude ndee doo yamiroore Alla--won heen ina kada yimbe bee kaalis; won tayoobe mburu oo e teemedere, ina mbonna mbaydi "banndu wooturu" nduu; won heen tawtoreede dum tan ko laawol gootol e nder lewru, walla hay so ko laawol gootol e nder lewru, ko noon bonnata dental hakkunde maayde e ummital; won heen kadi ina mbaada dum tan ko caggal golle, e nokku do, hono no fuddoode nii, mbaadata dum caka e daliilu mawdo ngam hawrude, sabu janningol mum kaawningol ko fayti e Almasiihu, kanko woni mawdo e caka e nder dental seniibe.

MOYYERE XIII

ALTAR UURDO

DUUM darii hakkunde Lampa e Taabal mburu, "hade 6oggi."

Hono no taabal nii, ngal wadira ko ledde akasiya, ngal fawaa e dow mum kanje laabdo fiyaado. Njaajeendi maggal ko 21 meeteer, tooweeki maggal ko 31/2 meeteer; e karte e mbaadi. Ngol woodi luwe haa wuttudu fuu, bana hirsirde sadaka. e njoral ina fawee e banngeeji maggal ngam nawde ngal so ina diwa. Uurngol ngol almubbe bee mberlata e dow maggal ñalnde kala, subaka e kikiide, ko buubri ledde belde. Ndeedfo fedde noon ko ngam huutoraade tan e dow hirsirde uurdi, tawa kadi ko yimbe fof kuutortoo dum e mette maayde. Yiyde ko dum huunde diine eden mbaawi sikkude wonde uurngol ngol yaltata e buubde ngol ina weli no feewi. Wakkatiiji di uurngol ngol don wuli, dum wakkatiiji, subaka e kiikiide, wakkatiiji di yimbe kawrata haa dammugal laymaaru ngam juulde. Yeew Luuka 1:8-10.

En keddaaki e sikkitaare, ko cfuum wacfi, ko fayti e maanaa firo oo uurcfo. Ina hollira "DU'AAW" eklesiya; ko janngoowo oo siftorta ko golle heddiide e dewal eklesiya, hono no, wiyraa e Kuude Nelaabe 2:42, de potden yeewtaade. E nder Feññaanaande 8:3-4 en njangii, "Maleykaaajo goddo ari, darii e hirsirde (urdi), o rokkaa uurdi keewndi, ngam o beyda dum e duwaawu seniibe bee fof, dow hirsirde kanje nde woni yeeso jappeere laamu, e cumu uurdi maleyka en, ina wondi e duwaawu men." jungo." Daawuuda ñaagii, holliri faamde maanaa hirsirde uurdi, "Yoo duwaawu am wade no uurdi yeeso maa nii." En ngalaa haaju e hujjaaji goddi. Uurngol ngol ina hollira duwaawu; e no fuu don holla Ekklessiya Allah nder jamanu linjiila, uurdi doole don firta "du'aawu" ko laarani gebe mawde nder njubbudi dewal Allah nder ekklessiya. Nde wadaama ngam huutoraade laylaytol tan, ina hollita wonde hay dewal gootal jabaaka e Alla ummoraade e be badaaki mo e laawol kesol e nguurndam, hono no hollirnoo ko adii e nder ndee doo golle. Sikkude wonde bakkodincfo ina waawi tan duwaade laawol mum e nder yaafuya e kisuugol, ko beydude "laabi" Joomiraacfo no njiyrucfen cfum hollirtee nii.

Yiite dow hirsirde uurdi ittaama diga hirsirde sadaka. Yiite "censer" oo kadi yettaa ko e nokku gooto. Nadab e Abihu mbaraa maayde ngam be ngulli "yiite haawniinde" yeeso Joomiraawo, dum woni yiite nde ittaaka diga hirsirde sadaka. Be tayi noon jokkondiral hakkunde hirsirde didi dee. Jannde nde cfuum jannginta ko no duwaawuui men e yettoode men mbaawirta wonde fof so

tawii en ngaraani e Almasiihu ko adii fof, en "ke6aani yaafuya" e laawol ngol Alla todfii, duwaawuuji men maa ngona ko 6uri haawnaade e Alla.

Ina jeyaa e duwaawu Eklesiya yettoode e yettude. Duwaawuuji fof ina poti jillondirde e yettoode Alla sabu yurmeende bennunde hebaande. Uurngol ngol ina weltina. Duum hollirta ko no Alla men weltortoo so en ndewii e yeeso makko, eden mbada e yeeso makko dabbaande berde men.

Nii woni, en njiyii wonde suudu adanndu nduu e nder laylaytol ngol e mobel mum ina hollira dewal Eklesiya Alla e jamaanu linjiila. Janngoowo oo ina nodda ngam janngude bataake gadano mo Pool winndi e Korintu, do o yi'ata ko booyaani wonde gede de min kolliri dee ko dee tan ngoni de Pool joginoo, e les njiimaandi Alla, "jodfii" ngam dewal Eklesiya nde be kawri. E nder chap. 11 o fuddorii ko yettude be sabu be njogii ko "aadaaji", woni jamirooje Almasiihu. O jokki e feewnude won e nakeende de be njiylotonoo, tawi e nder mawnde ina jokki e jogaade "aadaaji" no yeewtiraa nii. Ndeen noon tuugnorgal wadaama e "janngude" e nder Eklesiya. Dumdoo ina laabi ko jikku renndo, heewbe tawtoraama. Doo en njiyii kollirngol laabngol wonde Eklesiya ina jokki e "jannde nulaabe." Ndeen les les e nder chap. 11 en njiyii be njokki kadi e "feccere mburu"; e nder chap. 14 6eydaama kadi e "duwaawuuji" cfi Eklesiya ina 6eydoo 6eydaade.

Jooni noon hade men yaltude nokku ceniicfo oo, ezen mbaawi miijaade no feewi hakkille e yidde Alla e yamirde noon dewal Eklesiya mum. E nder hawrude, ko 6uri heewde e 6amtaare Eklesiya ko 6amtaare Joomiraacfo nde Alla yamiri nde, wonaa sabu gecfe cfee, kono ko sabu gecfe cfe 6e todfii. Be ndarni banndu e yiyam Almasiihu no moyyi: be kaali ko fayti e rimdude, ko fayti e yaafuya, ko fayti e jam e Alla; ede kolliri iwdi e namri nguurndam ruuhu, ede kolliri yeeso e feeñde teddungal lisaa-al-Masiihu. Mbele won ko buri fotde e fotde nokku mo ndee doo yamiroore jogii e nder Eklesiya? "Jannginde" walla udditde goongaaji diineeji di been waawbe jannginde kadi buri himmude e mawnugol Eklesiya. "Yidee kosam laabdam konngol" Piyeer wi'i, "ngam on mawna bee maajum." E rabbidinaade, "duwaawu" (mo foti hawrude e yettoode) ina badtoo ruuhu oo Alla, ina jogoo dum doon. Be njippina en barkeeji Alla. E mabbe en kebata moyyere ngam wallude e sahaa haaju. Ndeke, e nder deen todfagol diineeji en njogii ko mbaaw-den miijaade fof ko ina haani e mahngo Eklesiya e nder nguurndam diineeji.

MOYYERE XIV

CENIIDO BURI CENIIDO

OO SUUDU ko suudu 6uu6ol, feccii e nokku ceniicfo oo e 6uu6ol belngol, ngol en njogori haalde caggal. Mahdi ndii, ko goonga, ko huunde nde Nokku Ceniido oo wadira. Seerndi cuudi didi dii ko e mobelaaji e annoore. Nokkuure burnde seniinde ndee ina wadi:--(1) Kees Alkawal. Dum ko kees ledde, buubdo kanje. Ina wadi heen koppi sariya, e lowre kanje nde manna resndaa e kaawisaaji, e sawru Haaruuna buubndu. (2) Jodnde yurmeende. Ko cfuum woni 6oornugol kees oo, ko kanje 6urcfo yooofde. Kudol kanje belngol ina fawi banngeeji dii, kerubaaji didi kanje ina ndarii, gooto e banngeeji dii fof, baali mum en ina njuuti, yeesooji mum en ina njuuti e kees oo. Ko dum fof fiyi dum e maslahaa kanje gooto. Hono no nokku ceniicfo oo nii, nokku ceniicfo oo alaa windooji; kadi nde alaa lampa, kadi no 6uu6ol ngol 6uu6ri nii, ngol wonata ko e ni66ere

timmunde, duumiinde, so wonaano e annoore teddunde 6uu6nde nde. Hol ko wonnoo ndeen fitirla? Ko fitirla Alla shechinah. Dow Keesu Alkawal ngal, maande kaayeeffiire gonnde e gonndigal Alla ndee ina ummii--piilngal duule ñalawma, yiite jamma. Ndee yiite sirlu naati e nder cuufi teddufi ñii, jippii e dow joodorde yurmeende, hakkunde keruba'en teddungal, nde yayni nokku cenido oo e lewlewndu annoore burnde mawnude. Janngudo oo ina waawi miijaade no ndee doo suudu foti wonde teddungal haawniinde, e ñoral mum kanje, e ñoral mum belngal e ñoral mum, e ñoral mum kanje e ñoral mum yurmeende, e fof ina yayna no feewi e annoore Alla ummoraade e asamaan!

Ndeen noon, hol ko oo nokku burdo teddude woni? Sikke alaa, ina darii e gonndigal ceniingal ngal Yeehova. AMMAN, wonaa nokku, kono ko ngonka, hono no njanngirten e nder Ibraniyankoobe 9:24 : "Ngam Almasiihu naataani e nokku ceniicfo mo juucfe mbacfi, hono no woniri e goonga oo nii, kono ko e asamaan oo e hoore mum, ngam feeñde jooni e yeeso Alla ngam men." Dum ko joofnirde. Jooni noon yeewtoden maandeeji ñii haa laabti.

1bo. Kanje, aldube gondi e buubri, no paamirten ko adii, ina kollita jawdi, teddeendi, teddungal, senaare, asamaan. Dee gede fof ko Alla e asamaan jeyi, ko dum woni iwdi mum en ADDI.

2bo. Laana kaa, e joodorde yurmeende e Sikina hawri, ko maande Yeehova joodiido dow dow. Laana kaa ina joginoo sahaa kala ko nanndi e gonndigal Alla. Wiyde ko dum wonnoo anniya Alla ko fayti e maggal ina laabti e gede keewde jokkondirde e maggal e nder daartol maggal caggal. Nde Filisti'en nanngi nde, bidde debbo Eli, mo donno maaya, wulli: "Teddungal don itta Isra'iila, ngam laanawol ngol nanngaama." Nde nde naatnaa e nder suudu Dagon, laamdo lidfi oo yani e yeeso mayre laabi keewdi. Kala do nde nawaa e njiimaandi mayre, ñawu nguu e ñawu nguu mbonni yimbe bee. Uzza waraa ngam memmugo nde, worbe Bayti-Semes ujine cappande jowi mbaraa ngam ndaarugo nde. To bannge goddo oo, galle Obed-Edom ina barkinii e kala sahaa nde o footi les suudu makko. Isra'iila'en donno wolwa dow Allah joodiido "hakkunde kerubi'en", Filistin'en mbi'i, be don yama keesuwol ngol, "Alla wari nder hodorde." E cfuum fof ina laabi wonde laana kaa fof ko maande gonndigal Alla mawngal e kulbiniingal. Jooni noon, yeewen gede mayru. (a) Laana kaa ina wadi koppo sariya. Pol wi'i: "Sariya don ceni, don goonga, don booddum." Ko cfum wonnoo maande senaare Alla timmunde. Ko dum wonnoo "sariya alkawal", ko dum wadi nokku mum e nder laana kaa ina hollita wonde Alla ko "alkawal reenoowo Alla". "Konngol Joomiraacfo ngol waawaa Geydeede", ngol "duumotoo ko haa abada", ko o fodani koo, ko cfuum tan o Geydotoo. Nde Alla feeñi e banndu, e nder neddo Bidde mum lisaa-al-Masiihu, timmi konngol Daawuuda, "Mi suudii sariya maa e nder bernde am, mbele mi waasa wadde bakkaat e maa", e lisaa "timmini sariya, wadi dum teddungal." (b) Laana kaa ina wadi kadi "kabirgal kanje manna." Manna woni nyaamdu mawndu ndu Alla nyaamni yim6e mum e nder jeereende 6urnde yoocfde. Nde jippii ko e asamaan; ko sirlu--yimbe mbi'i, "Ko dum woni?" wonaa gede leydi, sabu jeereende ndee ko buubnde. Nde reenaama e nder laana kaa e kaawisaaji. Jooni noon, cfuum fof ina haala laabndal e anniya Alla luggicfo, mo suucfnoo gila e duu6i, kono jooni o feeñnirii e lisaa-al-Masiihu, ko fayti e mburu nguurndam, mo so necfcfo nyaami, o wuurata haa abada. "Ko miin woni mburu nguurndam", lisaa wiyi. "Baabaaji mon nyaami manna nder ladde, ammaa be maayi. Dum woni mbuuru jippiidum diga asama, ngam goddo nyaama dum, maayataa." Ko dum woni "sirru dewal: Alla feeñii e banndu." (c) E nder laana kaa kadi ina joginoo "sawru Haaruuna

buubndu nduu." Daartol ngol sawru ina hollita nafoore maggol. Koor, Datan e Abiram njidnoo ko wonde almaami, be ardii murto e Muusaa e Haaruuna. Ngam tabitinde Haaruuna e feeñinde murto mabbe, Alla yamiri yo leñol kala yob leggal yoorngal, innde hooreejo leñol kala winndee e dow mum, ina foti wafeede e nder laylaytol ngol. "Jango mum Muusaa naati nder laymaare seedaaku, o yi'i sawru Haaruuna ngam saare Lewi'en don buuta, don buuta bulli e puɗi, don busta almond." Nii woni Haaruuna e galle mum timmi, haa timmi e nder almaami; lannda murtudo oo ina tampina maayde kulbiniinde ko njobdi temerity mabbe. Jooni noon hol ko wadi ndee sawru wafeede e nder laana kaa? E wiyde Numb. 11:10 dum "kebaama ngam maande bibbe murtube." Ko dum wonnoo kuutoragol maggol doon e doon. Kono nde wonnoo nde huutoriima ndeen faandaare wonande Isra'iila, nde holliri kadi faandaare sirlu Alla ko fayti e almaami laamdo lisaa-al-Masiihu. Miijo-dee : ko lekki yoorki wonnoo. Almasiihu laati "bana daande diga lesdi yoorndi." Kono jooni nde fucfcii, nde 6eydii 6i66e no Limaam mawdo oo woniri e jappeere mum.

Nii woni, ko woni e laana kaa ina haala e haala laabka e faandaare sirlu Alla suudnde gila e duubi, kono jooni feeñinii e lisaa. "Bana no windiraa, gite yi'aay, noppi nanaay, naatata nder bernde neddo, ko Allah taskitini ngam yidbe mo, ammaa Allah holli en dum bee Ruuhu maako, ngam Ruuhu don lincita kuuje fuu, ko luggidi nder Allah."

3bo. Jodnde yurmeende ndee. Innde ndee doo buubri laana belndi ina hollita no feewi. Ko dum woni JOOMIRAADO. Ina hollita yurmeende, yurmeende e yidde Alla. Nde wonnoo ko woni e nder laana kaa ina hollira peewal Alla e nuundal mum, ina hollita gartol Almasiihu ko peewal men, e Laamcfo men Mawcfo e Limaam men; joodorde yurmeende ina hollita en wonde Alla ina yurminii en, ina yidi hisnude en. Ina hollita wonde e nder timmal jamaanu Alla ina rokka joodorde yurmeende goonga--lisaa-al-Masiihu--nde dum wonnoo doyingol belngol. "O woni yaafuya ngam hakkeeki men, naa ngam hakkeeki men tan, amma ngam hakkeeki duniyaaru fuu." Doo yeew no goonga e peewal, e gidli e yurmeende njiidirta no moyyiri; arano oo e nder laana, didabo oo e nder joodorde yurmeende. So e nder Almasiihu "yurmeende e goonga kawrii."

4bo. Keruba'en tedduŋgal. Dee ko nate maleykaaji ina ndaara les e dow joodorde yurmeende, ina njogii baagal ina njaaji ina njirloo. Jikku mabbe hollitii yidde mabbe tiidnde faamde sirluujii laana ka e joodorde yurmeende. De ngoni ko e maleykaaji e mawbe maleykaaji taariidi jappeere Alla to asamaan. En njanngii wonde kerubaaji ina mbaɗee e damal Eden, ngam reende lekki nguurndam, hadde neddo tooñaado ñaamde dum. Duum wonnoo ko hadeede yurmeende, nde tawnoo e nder ndee doo ngonka bakkaat dogdu hay gooto yidaa "wuurde haa abada". Doo kadi be ndeena joodorde yurmeende ndee; e no 6e 6eydorii ndaarde les no feewi e jappeere yurmeende ndee e laana ka en ciftorii konngol ngol "gecfe (gecfe kisnugol men) maleykaaji njicfi ndaarde heen." Sikke alaa hay dara wonde maleykaaji Alla ina njogii nafoore mawnde e dadndo aadee. Dow bikkoy Almasiihu wi'i, "Maleyka'en mabbe don laara yeeso Baaba am mo asama." E nder Ibraniyankoobe naamnal ngal naamnaama, "Mbele wonaa kambe fof ngoni ruuhuuji kuubtodindi neldaadi ngam gollanaade been fotbe wonde ronooɓe kisndam?" lisa holliri be no be mbeltirta e weltaare Alla "ngam bakkodindo gooto tuubdo ko buri goonɗinbe noogaas e jeenay be ngalaa haaje tuubugo." Ede njogii darnde mawnde e nder Alkawal Kesal fof e gollanaade neddo e gedde Alla; e nder yontaaji garooji mawdi--hono no njiyru-den e nder Feñinaande--be kawrata e nafooje tedduɗe Laamdo laambe e Joomiraawo joom en jawdeele.

5bo. Shekina teddungal. Duum noon, no njiyruđen nii, ko annoore burnde toowde, buubnde e dow ɲoral yurmeende, ko kañum tan woni annoore ceniinde ceniinde. Tabernakl nder no yi'iraa ko adii, ko maande asamaan, doo eden njogii maande Alla e hoore mum. Asamaan alaa ko haani e annoore tagoore--Alla ko annoore mum. Kono OO nokku e ndee annoore ina kollita wonde Alla jippiima ngam hoddude e neddo. No winndaa nii, "O joodii hakkunde keruba'en." Alla wi'i Muusaa kadi: "Ko doon mi haaldata e maa gila dow joodorde yurmeende hakkunde kerubim dido gondi dow keesu seedantaagal." Ko noon woniri teddungal teddungal teddungal Alla e jokkondiral mum e Egliis lisaa. Kono e duum caggal duum. Tan yoo mi tesko doo wonde e nder cuudi didi dii fof, alaa ko woni heen so wonaa njaareendi jeereende. E nder tonngoode aroore ndee maa en njiy wonde dum wonnoo ko tobbere mawnde.

MOYYERE XV

ALMAAM TOOWDO

YEEWTO mawdo Limaam ko tiitoonde men cakkitiinde kono burnde mawnude. Ndee Limanjo Mawdo oo yidiino wonde maande Almasiihu, Alkawal Kesal ina hollita dum no feewi e no feewi. Kono, no nji'ruđen nii, teddungal e mawngu Almasiihu ina dabbi ko buri Limaam mawdo Yahuuda ngam hollirde dum. No haala kaa yaajiri nii maa bur weebde feccude dum e pecce. Yetten ko adii fof DEDDE MAKKO.

Dee ngonnoo ko aldube e belbe. Boornugol les ngol ko limce daneeye laabde. En ciftoriima heen laabal e laabal jikku e nguurndam lisaa, mo "seniido, mo alaa ko bonnata, mo alaa ko bonnata, mo seertaani e bakkodinbe." Ko adii dum ko "kabirgal efod". Dum ko sifaa tufnde, nde mbaydi bulo, jippotoonde les koppi. "Dow ɲoral maggal" ina woodi pomegranateeki daneeki e bodeeki e bodeeki; ina wayloo e becce kanje, de njirlotoo ko no feewi nde Limaam mawdo oo naati e nder suudu ceniindu nduu. Ina teskaa wonde comci dii ko gooti e mbaydiji e kala ko ina wona 100 000 mbuudu e mbaydiji nder laylaytol ngol. Tunik Limanjo mawdo ina nanndi e ko hollirta weltaare ceniinde nde addanta en e nder Linjiila Almasiihu. Dow limngal man woni efod. Dum ko winndannde boornungal laabtunde, keewnde ngalu. Ko dum limce juutde, de ndarnaa e koyde, de mbaɗiraa ko kanje, daneejo, bodeejo, bodeejo, e limse laabde. Leppi kanje ina piyee haa laaba, ina tayaa e boggi, ina ngolloo e naalankaagal e nder gede dee. Nde njillu-mi e Koolol Inndo e Koloñaal to Londres ko booyaani koo, njiy-mi heen nate Fudnaange-rewo de kanje, de njiy-mi haawniinde ina nanndi e sifaa oodoo efod. Golle dee burii e ngalu e ɲardugol ko meed-mi yiye ko adii fof. En njogii e ndee doo efod maande teddungal e ndimaagu Alla mawdo Limaam men mawdo oo; wonaa no o feeñiri e leydi nii, kono ko no o feeñiri jooni e yeeso Alla ngam men. Yeeso oo efod beldo ina wadi kabirgal balewal. Duum kadi, ko winndannde ɲardugol teddungal. Nde wadaama kaaye, nde buubnaa laabi didi, haa nde wada poos, nde sudda balndu nduu. Leydi maggal ko huunde wootere e efod; kono ɲardugol maggal burngol mawnude ko kaaye sappo e didi teddude, de mbaydiji mum en ceerti, ndarnaade e maggal, e nder laabi nay, heen gooto fof ina wadi tati. Dow hayre fuu na winndaa gootel nder le'i Isra'iila sappo e didi. Ko doon leyyi sappo e didi dii fof njiytiraa e ndeedoo feggere; o wacfi e dow 6erde hooreejo Limaam oo no o feeñiri yeeso Alla nii. Ndee doo feggere kaaye teddude sappo e didi, ina hollira leyyi sappo e didi dii, ko

maande belnde Almasiihu, mawdo Limaam men mawdo ina jogii eklesiya, mo o yidi no feewi, e dow bernde mum; nde o ñaagotoo mo e yeeso Baaba makko.

Kaaye teddude dee ina kaala ko fayti e NAFOORE LIISAA WADI e dow eklesiya mum. E leñol makko goonɗinngol o wiya "be ngonata ko am ... nde ngarmi limtude jawdi am." O yejjittaa be hay dara. Be mbeltiima e ñardugol asamaan; ede njalba e annoore Alla. Dow kala koyde hooreejo liman'en, woodi limce kanje, de don jo'ina bee efod. E nder kala lefol, ina wadi hayre mawnde, ina winndaa heen inde leyyi Isra'iila jeegom. Doo kadi leyyi sappo e didi dii ina kollita, kadi eklesiya ina hollira wonde ina jokki e dow koyde Almasiihu. Baagal woni nder Binndi maande kuugal, e Gamtaare. Ko noon e nder Esaaya 9, "Laamu nguu wonata ko e dow koyngal makko (Almasiihu)." Baali majjudi, tawaadi dii, fawaa e dow koyngal gaynaako moyyo oo, tawi omo nawta dum galle ina weltii. Ko cfuum wacfi, nate Galeeje cfee ina njicfi hollirde no lisaa, hono Limaam men mawdo oo, jogori Beydude golle men, e Beydude Gamtaare men. "Ndeen noon, nde tawnoo en njogii Limaam mawdo, mo rewi e asamaan, hono lisaa Bii Alla, en njogoo jabde. Ngam en ngalaa Limaam mawdo mo waawataa meemde baasal men, kono ko jarribaama e kala fannu no men nii, kono o jabaani bakkaat yurmeende, e hebde moyyere ngam wallude en e sahaa haaju" (Hin 4:14-16). "Nde tawnoo kanko e hoore makko o tampii, o jarribaama, o waawi kadi wallude jarribaabe bee" (Cap. 2:18). CURIOUS GIRDLE, habbaado e wuttulo mawdo Limaam oo, ko golle aldude e belde no efod nii. Maanaa maggal maande ina waawi mooftede e defte cfee:- "Alla, Gicfcfo am semmbe, Gurcfo timminde laawol am, o Beydi koycfe am no koycfe Galeeri nii" (Jabuura 18:32-33). "A waylitii sunaare am ngam am, a boornii kam comci am, a boornii kam weltaare" (Jabuura 30:11). "Yoo limce mon boorno, lampaaji mon mberle, ngonon no yimbe dabboobe Joomiraawo mon nii ... barke woodani been maccube be Joomiraawo so o ari tawata ina ndaara. Goonga mido wiya on, o boorno hoore makko, o wada be njoodtoo e nyaamdu, be ngara be liggana be (Le:2.5)" "lisa yetti limce, o boornii wutte makko, o wadi ndiyam e nder lowre, o woni e lootde koyde almubbe makko" (Yuuhanna 13:3-5). Ndeen noon, ndaro-dee, boorno-dee goonga (Ef. 6:14). Gila e deen Binndi ina feeñi wonde jukkere endam ko huunde heewnde huutoreede e nder binndande butte, ina firta semmbe, yaawre, weltaare, wellitaare golloraade, goonga. Jooni noon, dee gede fof ko goonga e lisaa, hono Almaami men mawdo. O don mari bawde hisnugo, o don yaawi hisnugo, o don seyori yimbe maako, o don mari bawde huuwugo be, o don ardoo be nder laabi goonga. Ndee doo jukkere endam ina maantini no feewi no nde huortee e Almasiihu nii, ina feeñi e peeñgol lisaa e nder teddungal no feeñiri e Yuhanna to Patmos: "Mi yi'i lampaaji kanje jeedidi, e nder jukkere endam ina woodi gooto nanndudo e bidfo nedfo, boorniido wutte kanje haa koyde mum, ina boornii comci kanje haa koyde mum. 1:12-13). Mawdo Limaam oo ina boornoo kadi MITRE walla wuttudu e hoore. Duum ko linen laabdo walla ko buri heewde e silki.

Nde ina wadi bannge daneejo, e yeeso, dow gite, ina wadi lefol kanje buubngol, ina winndaa heen « SENIDO JOOMIRAADO ». Konngol ceningol firti ko ceniingol, walla ceniingol timmungol ngam gollal Joomiraado. Lisaa alaa haaju e binndol hono ngol, sabu ko Biibal ngal haali e makko koo fof ina winndaa e dow mum ndee goonga mo momtataa. Nguurndam makko fof e dow leydi ina cenii, kadi golle makko dow dee fof ko Alla e Eklesiya makko. "URIM E THUMMIM" ina mbafee e nder poosi buubri. En nganndaaka hol ko deen ngonnoo. Won sikkube ko kaaye jalbooje beydooje walla ustoode jalbugol, fawaade e no Alla yidiri ardude e ñaawoore. Inde mabbe ina

kollita "annoore e timmal." Dee doo nate ina teskini: "O wiya e Lewi: Tummim maa e Urim maa ina ngondi e laamdo maa" (Dewtere 33:8). "O (Yosuwa) darano yeeso Eleyasar, o yami mo bee kiitaaji Urim yeeso Joomiraawo" (Limle 27:21). "Nde Sawulu naamndii Joomiraacfo, Joomiraacfo jaabaaki mo, wonaa e koycfe, wonaa e Urim, wonaa e annabaa6e" (1 Sam. 28:6).

"A wada Urim e Tumim nder limngal kiita, dum laatoto dow bernde Haaruuna to o nasti yeeso Jawmiraawo, Haaruuna don jo'ina kiitaaji Isra'iila dow bernde maako yeeso Jawmiraawo wakkati fuu" (Kuude 28:30). Ko doo woni do Fausset winndi e Cyclopaedia Bible Critical and Expository, maa jannge e nafoore: "Speaker's Comm. ina sikki wonde loowdi ndii ko laawol diisnondiral, hono no Kuude Nelaabe 1:2-6; Proverbes 16:26 efod. E ndarde, Limaam mawdo, e dow mum, yeeso Joomiraawo, o buuccii e nder miijo ecstatic asamaan, Philo wiya wonde buu6ol Limaam ngol ina beydoo semmbe ngam o waawa 6oornaade comci makko limooje didi Thanei (jaabtaare Thummim) goonga e nuundal." Dow bernde mummiji almuube kadi ina wadi maande annoore (jaabtaade Urim). Ina laabi wonde, ko Urim e Tumim ngoni fof, kuutoragol majji ko hollirde yidde Alla timmunde, nde waylaaka; dum noon be mbaadi dum ko e maande nde en nganndaa. Ko sifaa Almasiihu beldo mo njogiden doo. Ko kanko woni 'konngol Alla', 'laabi goonga e nguurndam', peeñgol timmungol hakkille e yidde Alla e nefcfo. Konngol ngol o haali ngol ñaawoto en nyannde sakitotoonde. "Konngol Joomiraawo ngol timmi." Gila heen alaa eeraango. Mbele kala wiyooobe ina njidi Joomiraawo ina ngoongdina dum. Maa dum joofnu luural fof; ittu miijooji aadee bondi dii fof, ardo en fof e "annoore Joomiraawo."

TOD'DINDE ALMAAM TOOW'DO

Limaam'en Yahuudu'en subaama diga lenyol Lewi. Haaruuna jeyaa ko e oon leñol, almuube mawbe lomtiibe dum bee fof ngoni ko e leñol makko. "Mawdo Liman'en mo min don mari haaje" don nder lenyol Yahuuda bana banndu. Nii woni, almaami diine Kerecee'en fof ina "wayli" no "sariya" nii. Kono doo tan njid-mi ko hollirde huunde teenjunde no feewi. Joomiraacfo men barkincfo oo wonaano Limaam men mawdo e nder banndu. Teddungal makko e oon darnde toownde ko e maayde makko e ummital makko. Duum ina feeñi e ko arata koo: "Kala mawdo almuube cubaado e nder yimbe, ina tod'daa ngam yimbe e nder gedde Alla, mbele omo wada dokke e sadakeeji ngam bakkatuuji, baawdo muñde majjere e majjube, sabu kanko e hoore makko omo wondi e baasal, kadi ko dum wadi yimbe bee ina ngondi e baasal hay gooto yettataa teddungal ngal e hoore mum, so wonaa nde Alla noddiri mo, hono no Haaruuna nii. Ko noon kadi, Almasiihu teddinaani hoore mum ngam wonde Limaam mawdo, kono ko kaaldo e makko, mi jibinii ma hannde, hono no o wiyri e nokku goddo nii, "Aan woni Limaam haa abada." E nanndinde Jabuura. 2:7 e Kuude Nelaabe 13:33, en njiyii wonde konngol "hannde mi jibinii ma" ngol haalaama e ummital makko, walla jibineede makko e yanaande. Kadi ina laabi wonde ko e oo sahaa konngudi gondi dow dii cifaadi e Hebre'e en dii njiyilotoo. Alla yetti mo e maayde, o biyiiko gooto, o ummini mo, o woni hoorejo makko to asamaan. Duum maa won ko laabti so en njahdii e yeewtaade sifaa almaami makko haa jooni. Binndol ngol dow ngol wi'i dum "caggal yamiroore Malkisedek", ngam hollugo goongaaku almaami'en Almasiihu woodi kuuje kaawniide de don wi'a dow oo gorko kaayeeji booyama. Melkisedek, en mbi'aama, "o walaa baaba, o walaa yumma, o walaa iwdi, o walaa fudfoode balde, o walaa timmoode nguurndam, ammaa o wadaama bana Biddo Allah, o donno woni Almaami haa abada" (Ibraani 7:3). Jooni noon wonaa anniya am ko

miijaade e cfee cfoo haalaaji ko fayti e Malkisedek, kono ko hollirde wonde binnducfo oo ina anniya hollirde wonde almaami Almasiihu ko haa abada--ko cfum wonnoo almaami jokkondircfo, mo maayde Geydaani. Ndeen noon ina rewi wonde Almasiihu wadaaka e golle mum toowde de o woni hooreejo Limaam oo, haa caggal maayde makko.

So en ngartii e Malkisedek, innde makko ina firta "Laamcfo peewal", e goonga o wonnoo ko "Laamcfo Salem" (dum firti ko jam). Ko dum wadi o woniino laamdo-almaami; e deen birooji o joginoo JOONI. Jooni noon Alla wiya e lisaa, caggal ummital mum e Gamtaare mum: "Kono mi wacfi laamcfo am e dow tulde am ceniinde Siyon ... Aan ko a Gicfcfo am, hannde mi jibinii ma. Naamndo am, mi rokka ma lenyi cfii ngam ndonu maa, e nokkuuji Gurcfi yooofde e leydi ndii ngam Th." Njamndi mbodeeri, ada buubna dum en no njamndi mbodeeri nii" (Jabuura 2:6-9). "Daawuuda yahataa dow asamaan, ammaa kanko wi'i: Joomiraawo wi'i Joomiraawo am, joodo haa nyaamo am haa mi wada aŋbe ma dow koyde ma" (Kuude Nelaabe 2:34-36). Almasiihu yi'aama non dow jappeere Allah, don laama bana laamiido--"ALMAAM DO JANRE MUM;" wonaa no Haaruuna yeeso jappeere laamu nii. "Ko kanko (HOORE) woni njurum (jodnde yurmeende) ngam bakkatuuji men."

BIRO ALMAAM TOOWDO

"Kala Limanjo mawdo fuu toofaama ngam hokkugo dokke e sadakeeji fuu; ngam maajum don mari haaje oon Limanjo mawdo (lisaa) boo heba ko o hokkata." Kadi dum O joginoo! Kono hol sadak! O haajaaka, bana mawdo liman'en Tawreeta, o wada sadaka ngam hoore maako, ammaa "O maayi dow goongaajo ngam be don mari goongaaku;" O "sakkiri Alla hoore makko tawa alaa ko bonnata dum;" "Ngam bana hooreejo Liman'en laati en, ceniido, mo walaa aybe, mo walaa aybe, mo seerti bee hakke'en." E "Almasiihu wari, hooreejo Liman'en Allah ko warata, o naati nder suudu mawndu, burndu timmugo, ndu wadaaka bee juude, dum woni, naa nder tagoore nde'e, naa bee yiyam be'i e na'i, ammaa bee yiyam maako, o nasti nder nokkuure ceniinde nde wootere haa abada, o hebi rimdugo haa abada."

Ko o Limaam mawdo men, lisaa ina heewi yurmeende e seniibe mum torraabe. Ngam goonga o nanngataa malaa'ika'en, ammaa o nanngata bibbe Ibrahiima. Ko cfuum wacfi ina haani o nannda e banndiraa6e makko e nder gecfe fof, mbele o wona Limanjo mawdo yurmeende e googfcincfo e nder gecfe Alla, ngam Geydude yaafuya ngam hakkeeki yim6e, sabu nde o tampi, o jarribaama, o waawii wallude 6e jarribaaka." e baasal men, kono ko o jarribaama e kala fannu no men nii, kono o wadaani bakkaat."

"Ko o bidfo, ammaa o janngi dwtanaago bee torraaji di o tampi. Nde o timmini, o warti haa dwtanoobe mo fuu, o don mari kisndam haa abada. lisa "timminaama" nder maanaa o nasti nder kuugal Liman'en mawdo e Dandoowo. Ngal doo darnde toownde O fotnoo ko jarribeede e jarribeede e kala tobbe no men nii; e hokkugo hoore maako haa Allah bana sadaka ngam hakkeeki men. E addude ndee winndannde tokosere e joofnrinde, mido yidi jooni wadtude hakkille teentudo e...

VEIL OO

Limanjo mawdo tan, nde wootere nder hitaande, nyalnde mawnde ngam juulde, o nasta nder suudu ceniindu ndu, nder laynde, o hoosa yiyam mbaraado, o ficca dum dow e yeeso joodorde yurmeende, ngam juulde yimbe. Jooni noon en kaalaama wonde Almasiihu naatii laawol gootol haa abada e nder nokku ceniicfo, rewruude e 6uu6ol ngol e 6i66e mum. En yeewto no feewi BOODO NDE LIISAA REWII. E nder Ibrani'en 10:19-21, en njanngii wonde 6otel ngel Almasiihu rewi e jappeere mum teddunde, ko 6anndu makko. E nder nanondiral tigi rigi e cfuum en njanngii wonde e oon sahaa gooto, 6anndu makko ceniindu nduu 6uuccii, 6uuccii e dow leggal bardugal "veil suudu dewal nduu 6uuccii e cficfi gila TO TO LEES." Dum wonnoo ko GOLLAL ALLA, kadi ina feeñnina goonga teddufo. Rewruude e 6uu6ol suudu dewal nduu ina feeñnina, ina udditaa ngam yi'de nokku ceniicfo oo. Sirruuji, cuudfiidi duubi, ndeen peeñii. Ko adii fof ko almaami ordinateer ina waawi ndaarde oon kees kaawngol e joodorde yurmeende, ina yi'a yiyam yontaaji sadakeeji. Ko dum wahyu! Rending oon veil kadi wadii tan ko suudu wooturu juutndu, tawa veil alaa hakkunde.

Kono ngarten e dowdi haa e mbaydi. Banndu Almasiihu teddunde nduu woni oon wutte; walla mbiyen ko 6uu6ol goongawol ngol seerndi ceniicfo e nokku 6urcfo teddunde, haa ngol 6uuccii e maayde e dow leggal bardugal. Ngam 6eyduude en, e naatde e laamu makko teddunde, 6uu6ol 6ernde makko ina foti 6uu6eede--halkude: mbele e nder ummital makko, 6anndu ruuhyankeewu, o naata e yeeso Alla teddunde e "6i66e makko" ngam 6uu6nude yeeso jappeere laamu. Ndee feccere banndu Almasiihu hollitii sirruuji Alla e nder Linjiila. Ko suudinoo e duubi ndeen wonti laabdo. Gede teddunde jeyaade e jam men e nder Almasiihu dee, ndeen peeñii. Nguurdam e maayde ngaddaama e jayngol. Kono wonaa noon tan. No 6uu6ol 6uu6ol suudu dewal ngol wacfi gootel e nokkuuji didi, noon kadi e maayde lisaa, seerndude e 6uu6ol Alla ngol ittaama, en "6adtiima Alla." En mbiyat ko buubri laylaytol ngol ittaa. Hol ko woni ndeen? Ko wadi noon, maa won suudu wooturu juutndu, ina wadi lampa, taabal, hirsirde uurdi, e kees e joodorde yurmeende. Jooni noon ko noon tan woni ngonka gede e nder Almasiihu hannde. ALAA VEIL JOONI seerndi almaami laamdo e Laamdo-Almaami mabbe; ALAA VEIL seerndi Eklesiya e Alla. E nder suudu Yahuudu'en Allah joodi bee yimbe maako, ammaa ndu donno nder suudu ceniidum--haa baawo bundu, ndu suudi ngam yi'ugo. Kono jooni, Yeehova ina joodii walla ina joodii e men. "Min ngaran haa mon, min mbaadan hodorde amin bee mon" Yeesu wi'i dow hoore maako e Baaba maako. Alaa ko haani wiyde, "Hol mo foti yahde asamaan ngam jippinde Almasiihu gila dow?" sabu omo wondi e men, e nder men; no o wiyri nii, "Ndaaree, mido wondi e mon haa abada haa timmoode aduna." Asamaan ina jippinee e leydi. Ceniicfo ceniicfo dow njaareendi jeereende! Kadi Eklesiya "joodii e nokkuuji asamaan e nder Almasiihu lisaa"! Ndeen noon, ko maanaa barkincfo woni e konngucfi firo 6uu6ol ngol e dow laylaytol ngol: "Banndiraa6e, njogocfen cuusal naatde e nokku 6urcfo senaade oo e 6i66e lisaa, e laawol ngol o rokki en ngol, ngol keso, ngol keso." WONI WI'UDE BIDDO MAKKO; e jogaade Limanjo mawdo dow suudu Alla: BADDODen e bernde goonga e timmugol goondinal, e bernde men laabde e bernde bonnde, e balli men lootaadi e ndiyam laabdam." (Ibraaniyanakoobe 10:19-22).

MOYYERE XVI

RAGARE

E yettude ndee doo golle tokoose haa timma ina waawi wonde ko moyyi ciimtol tobbe nannditgol. En njiyii wonde njubbudi Yahuuda en ko dowdi njubbudi Kerecee'en. Muusa wonoo ko e Isra'iila'en e laylaytol ngol ko Almasiihu woni e leñol mum e Eklesiya no njubbudi. Golloobe e dow laylaytol ngol ko maandeeji Nulaabe lisaa-al-Masiihu buubbe; kambe dido fof be ngollotoo ko e mbaadi timmundi, tawa be tuugnaaki e paamgol mabbe. Sadakaaji yidde ngam tabernakl don wolwana dow yoyre yidde nde don yaara nder diina Almasiihu fuu. Kabirde de laylaytol ngol mahiraa, ina kaala ko fayti e moyyere diine e teddeendi kala ko jeyaa e njubbudi Kerecee'en. Ñaawirde laylaytol ngol hollitii wonde ina woodi doggol ngol potden rewde, seerndude mawnikinaare e anndube aduna e lesdikinaabe e jannginoobe, mbele eden mbaawa faamde no haanirta nii gede Alla. Koolondiral e ngootaagu laylaytol ngol hollirii nanondiral e ngootaagu eklesiya. Koppi laylaytol ngol ina ciftina en sifaa neddanke e Alla lisaa, hersa mum e golle mum rimdinde; kadi e laawol ummoraade e bonnugol e aybinde bakkaat haa e ñardugol ceningol. En njannngii kadi e deen cuudi no Eklesiya Alla seertiri e no yiyrata yaasi e ko feeñata e gollotoobe e gede ceniije nder. Hirsirde njamndi mbofeeri e yiite mum, e sadakeeji mum keewdi ceertudi e sadakeeji mum ina kaala jukkungo bakkaat e ballal moyyal e keewngal ngal Alla men wadi ngam ittude timmudo ñaawoore men e aybeeji men e yiyam Almasiihu, kanko woni Baali Alla gondo e yettude bakkaat aduna. Laabi, hakkunde hirsirde e laynde, holliri nokkuure e faandaare lootgol ngol dow ko laarani hakke'en aroobe nder Almasiihu e ekklessiya maako. Nokkuure ceniinde, e lampaaji mum, e taabal mum mburu, e hirsirde mum uurdi, ko sifaa Eklesiya lisaa mooftudo ngam dewal--ina teskii "janngugol nulaabe e kawtal mum en, taygol mburu e duwaawu." Seniido burdo senaade, e kees mum, e joodorde mum yurmeende e shechinah mum kaawningol, ina hollira gonndigal Alla ceniingal--dowla asamaan, wondude e sifaaji Alla e paandaale cuudiide, jappeere moyyere e "yiyam buubdam." Limaam mawdo oo ko maande Almasiihu hono hakkundeejo men, kono laamdo-almaami, Malkisedek ina adda ngam hebbinde sifaa mo hollirta timmudo Limaam mawdo men dow joodorde laamu Alla. E, e cakkitingol, 6uu6ol ngol 6uu6ol ngol 6uu6nata ko 6uri senaade ngol e yi'annde, ngol hooreejo almud6e oo rewata laawol gootol e nder hitaande, e 6uu6ol 6uu6ol, ko ngol woni sifaa "6amtaare" Almasiihu; wonde 6uu6nude 6uu6ol ngol nde lisaa maayi ndee ko golle diine kollitooje wonde e nder sadak 6anndu lisaa, 6uu6ol ngol seerndi necfcfo e Alla ngol ittaama; wonde hisnaabe bee mbaawataa yiyde jooni tan ko e goondinal, teddeendi ngonka asamaan, kono kadi ina waawi badtaade e jokkondirde e Alla e yeeso mum ceniingo e cuusal.

E joofnirde, maa mi naamndo janngoowo am muñdo oo no feewi, HOL TO NDARII? Mbele Dandoowo barkincfo oo, e ko jeyi mo fof, alaa ko woni e maa? Mbele ada darii e woddude, ada ndaara e gite de ngalaa hakkille e sirluuji Alla? So tawii noon ko noon, laylaytol ngol Joomiraacfo mahi ngol alaa ko 6uri cfum welde e maa. Beldital maggal "suudii e gite maa" e mawnikinaare maa; sabu Alla tan "feñiini dum en sukaabe tokosbe." Kono ko famdi fof yettu jeertinaango e oon cumu buubngu haa asamaan ummoraade e hirsirde Alla ceniinde sadak buubdo. Ina haala "yiite ngee meedaani muumtude", e wonde Alla "waawaa labbinde aybiibe" so wonaa Almasiihu.

Hakkilan kuuje cardi don ummo dow rido suudu--coggu soodugo yimbe. Yeewee Mo oon kaalis coodgu ina hollira.

Kadi so tawii 6ernde maa ina 6eydoo 6uu6de e yi'de oon 6icfcfo 6aleejo, mettucfo, maaycfo, O ngaree e 6ernde maa teddunde--ngaree no ngonircfaa nii--ja66e lomto maa, "Baali Alla", mbacfcfaa 6amtaare gooncfinal dow hoore makko gicfnde; ndeen noon ngaraa, ndokkaa hoore maa, e nder teddungal, ngam wirneede e Almasiihu e lootgol e nder maayde, mbele no o ummitorii e maayde nii, aan ne ummoo e nguurndam kesam barkindam.

Kadi, maa mi naamndo, aan janngoowo teddufo, HOL TO NDARIDAA? Mbele ko no almaami ceniicfo e nder laylaytol alkawal kesal? Ndeen noon, ndaaree, ndaaree teddungal suudu ceniindu nduu. Yeewee lampa kanje ka laylaytol kesol ngol--janngirde nde nulaabe lisaa-al-Masiihu njippini. Yeewee njardugol mayre; bask e annoore maggal laabnde, haa ngal yayna bernde maa fof, welto e gollanaade Alla e ardaade maggal tan. Yeewee "tabalde mburu hollitoore"--siftorde teddunde banndu e yiyam Joomiraawo mon gidoo; e "woto njejjitee moobondiral mon." Kadi, miijo-dee e oon hirsirde kanje nde cumu mum buubngu ina ummoo e nder deeyre, uurngol mum ina heewi nokku cenido oo; kadi yoo dum hebtu ma e jokkondiral burngal badaade e Alla e nder duwaawu. Ndeen ndaaru yeeso maa keesu alkawal, e joodorde yurmeende, e keruba'en, e Sekina! e anndude goonga wonde "Alla ina wondi e men1" gonndigal makko ina heewi nokku ceniicfo. Laamdo e njardugol mum ina doo. Moyyere, yurmeende e goonga ina doo. Asamaan woni doo. "Miijo-dee," e rabbidinaade, "Nulaado e Limaam mawdo e konngol men." Wonaa yeeso jappeere laamu, tan, hono ñaagaade, kono "almaami dow jappeere mum", "toownde, toownde." "Njokken badaade", en ngoni ko e teddungal e yeeso makko. Yeewee, inde men ina ngoni e banndu makko e koyde makko. No leñol makko yidiri mo nii! Ko welde anndude dum!

Yo Alla wallu en wonde golloobe goonjinbe e nder suudu mum, mbele "fore-taste of glory divine" barkinaado oo ina joofna e bidbe timmube e duumiiibe.

**Annabaaku dow Almasiihu e timmugo maaji
Ganndal Jamanuuj e Goongdinal Kerecee'en**
ko Doktoor Hawley O. Taylor winndi

Woodi ko buri teemedere annabaaku dow Yeesu nder Alkawal Kesal ammaa hol ko woni baawde wadugo annabaaku tan 25 dow goddo mo jibinaama duubi duudfi baawo man e hebugo annabaaku ngun goonga?

Dr. Hawley O. Taylor rokkii ndee jaabawol: "Ko fayti e deen n gedefe kewuuj teskindi wonande Almasiihu Israayiiil garoowo, so tawii fartaŋgeji nafaore dii ko hay e nder heen gooto fof, dum woni p (waawde) fotde n e kala huunde, ndeen noon, keewal kewuuj dii fof ina keba timmal mum en e neddo gooto wonata, kono ko noon). chance in 2?(33 miliyon, do n fotndi e 25) e deen kewuuj fof kollitooji ko ina wona goonga so tawii ko teskaade tan kompromi konservatiif maa won p fotde 1/5; e keewal mbaawka ngam annabaabe arde goonga maa won pn fotde (1/5) walla chance gooto e nder ujunnaaje tiriliyon so tawii n fotde 25. (Ganndal jamaanu e Goongdinal Kerecee'en, p. 178.) Hay so the exlumberd be mawnde to bannge koode. Mawnde no feewi ngam sikkude wonde dum wadi ko e aksidaa Dr. Hawley O. Taylor Ganndal Jamanuuj e Goongdinal Kerecee'en pp. 179-183;

Annabaaku	Do Annabi	Do Timmini
Ley lenyol Yahuuda.	Geno 49:10	Luuka 3:23-33
E nder leñol Laamdo Daawuuda	Jer. 23:5	Mat. 1:1
Jibinaa ko e debbo jom suudu	Isa. 7:14	Mat. 1:18
Jibinaa ko to Baytilaama	Mika 5:2	Mat. 2:1,2
Ardiido ina feewna laawol	Mal. 3:1	Marku 1:6,7
O naatata Urusaliima dow puccu	Zek. 9:9	Mat. 21:6,7
Almuudo gooto janfoto mo	Zek. 13:6	Mat. 26:49,50
Coodgu janfa hollitaama	Zek. 11:1,2	Mat. 26:14,15
Kaalis janfa yo yobe	Zek. 11:13	Mat. 27:5,7
Almubbe makko njippin mo	Zek. 13:7	Matt . 26:56
Seedoobe fenaande tuuman mo	Jabuura. 35:11	Mat. 26:59,60
O torroo, abuse	Isa. 50:6	Mat. 26:67
O torrat e nder deeyre	Isa. 53:7	Mat. 27:12-14
O fiyee	Isa. 53:5	Mat. 27:26,29
Juude e koyde buubnaa	Jabuura. 22:16	Luuka 23:33
Limaado e bonnoobe	Isa. 53:12	Marku 15:2
Ngam feccude comci	Jabuura. 22:18	Yuhanna 19:23,24
Gal e vinegar ngam sakkaneede	Jabuura. 69:21	Yuhanna 19:28,29

Gal e vinegar ngam sakkaneede	Jabuura. 69:21	Yuhanna 19:28,29
Alaa yiye de buubnata	Jabuura. 34:20	Yuhanna 19:33
O fiyete	Zek. 12:10	Yuhanna 19
Jamaanu nguu ina cembina mo	Jabuura. 109:29	Mat. 27:39
Niwre e nder ñalawma ngam hollirde leggal bardugal	Amos 8:9	Mat. 27:45
Ngam wirneede e aldube	Isa. 53:9	Mat. 27:57-60
Ngam ummitaade e maayde!	Jabuura. 16:10	Mat. 28:6
Ngam yeende	Jabuura. 68:18a	Luuka 24:51

Hermetik mo D. R. Duncan winndi. Sinsinnati, nd 395-99.

Annabaaku	Do Annabi	Do Timmini
O fotnoo wonde iwdi debbo oo	Geno 3:15	Matta 1:18
O wonata ko Bii Alla	Jabuura. 2:7	Luuka 1:32-35
O foolata mboddi ndii	Geno 3:15	Ibr. 2:14
Iwdi Ibrahiima	Geno 12:1-3; 17:7; 22:18	Gal. 3:16
Iwdi Isiyaaka	Geno 21:12	Ibr. 11:18
Iwdi Yahuuda	Geno 49:10	Ibr. 7:14
Iwdi Daawuuda	Jabuura. 132:11; 23:5 Jer.	Kuude Nelaabe 13:23; Rom. 1:3
Wakkati gartol maako e maayde maako	Dan. 9:24-27	Luuka 2:1
Jibinaa ko e debbo jom suudu	Isa. 7:14	Mat. 1:18; Luuka 2:7
O wi'ete Imanuwel	Isa. 7:14	Mat. 1:22-23
Jibinaa ko to Baytilaama to leydi Yahuuda	Mik. 5:2	Mat. 2:1; Luuka 2:4-6
Mawbe ngaran, cujjina mo	Jabuura. 72:10-15	Mat. 2:1-11
Sukaabe hirsaa, mbele O wara	Jer. 31:15;	Mat. 2:16-18
Yuhanna lootoowo holliti dum	Isa. 40:3; Mal. 3:1	Mat. 3:1-3; Luuka 1:17
Ko Ruuhu Ceniido neddi dum	Jabuura. 45:7; Isa. 11:2; 41:1	Mat. 3:16-17; Yuhanna 3:34; Kuude Nelaabe 10:38
Annabi hono Muusaa	Dewtere 18:15-18	Kuude Nelaabe 3:20-22
O neldaa ko danndoowo yimbe bee	Isa. 41:1-3	Luuka 4:16-21; Luuka 4:43

Kanko woni annoore wonande Zabulon e Neftali	Isa. 9:1-3	Mat. 4:12-16
O wara haa suudu dewal, o labbina ndu	Hag. 2:7-9; Mal. 3:1	Luuka 19:45; Yuhanna 2:13-16
Baasal makko Isa. 53:2	Marku 6:3;	Luuka 9:58
O woniino nedfanke, omo jogii yoyre	Isa. 42:1-2	Fil. 2:7-9
Yurmeende makko	Isa. 40:11; 42:3	Mat. 12:15-20; Ibr. 4:15
Wonnoo ko aldaa e fenaande	Isa. 53:9	Goiru. 2:22
Yaakaare mawnde ngam suudu Alla	Jabuura. 69:9	Yuhanna 2:17
O jannginii bee tinndi	Jabuura. 78:2	Mat. 13:34-35
O wadii kaawisaaji	Isa. 35:5-6	Luuka 7:18-23
Banndiraabe makko njabaani dum	Jabuura. 69:8; Isa. 53:3	Yuhanna 1:11; Yuhanna 7:5
Yahuuda en njidaa	Jabuura. 59:4; Isa. 49:7	Yuhanna 15:24-25
Jabaabe e laambe mabbe	Jabuura. 118:22	Yuhanna 7:48; Mat. 21:4
Hayre buubnde, hayre buubnde	Isa. 8:14	Rom. 9:32; 1 Piyeer. 2:8
. Janfaama e sehil	Jabuura. 41:9; 55:12-14	Yuhanna 13:18-21
Woppiraado almuɓbe makko	Zek. 13:7	Mat. 26:31-56
. Yeeyetee ko ceede cardi capande tati	Zek. 11:12	Mat. 26:15
Ngal ceede hokkaama ngam soodugo ngesa pooyoowo	Zek. 11:13	Matta 27:7
Omo muñani, omo deyyi e cadeele makko fof	Isa. 53:7	Matta 26:63; 27:12-14
Fiyi e dow wuttulo	Mik. 5:1	Mat. 27:30
. Torra makko ina tiifi	Jabuura 22:14-15	Luuka 22:42-44
Wadi fiyde e tufde dow	Jabuura. 35:15; Isa. 1:6	Marku 14:65; Yuhanna 19:1
Yeeso makko ina bonni no feewi	Isa. 52:14; 53:3	Yuhanna 19:1-5
O tampi ngam o 6eyda bakkatuuji men	Isa. 53:4; Dan. 9:26	Matta 20:28; 26:28
Laambe, Yahuudu'en e lenyi godfi, kawri ngam wargo mo	Jabuura. 2:1-4	Luuka 23:12; Kuude Nelaabe 4:27-28
O ɓuuccii dow leggal bardugal, juucfe makko e koycfe makko ɓuuccii e leggal	Isa. 25:10-11; Jabuura. 22:16	Yuhanna 19:18; 20-25

Ngaldoo mette beydiima e limteede e nder wujjooɓe	Isa. 53:12	Marku 15:28
Be ndokki mo galle e yiyam	Jabuura. 69:21	Mat. 27:39-44
O yattaama no feewi	Jabuura. 22:7-8; 35:15-21	Mat. 27:39-44
O tampi tan; hay gonndigal Baaba ngal ittaama	Isa. 63:1-3; Jabuura. 22:1	Mat. 27:46
Be pecci kolte maako hakkunde mabbe, be mbari limse maako	Jabuura. 22:18	Mat. 27:35
O wonti noon kuddi wonande en, o ɓuuccii tooñange men	Jabuura. 22:6; 79:7; 9:20	Rom. 15:3; Ibr. 13:13; Gal. 3:13
O wadi duwaawu ngam warbe bee	Isa. 53:12	Luuka 23:24
Caggal maayde makko be piyi mo	Zek. 12:10	Yuhanna 19:34-37
Kono o tayaani yiyal banndu makko	Aran. 12:46; Jabuura. 34:20	Yuhanna 19:33-36
O wirnaama e alɗube	Isa. 53:9	Mat. 27:57-60
Banndu maako yi'aay bonnugo	Jabuura. 16:8-10	Kuude Nelaabe 2:31
O ummiima e maayde ñalnde tatabere, no Binndi dii mbiyata nii	Jabuura. 16:8-10	Luuka 24:6; 24:31; 24:34
O yeenji dow asamaan	Jabuura. 68:18; 24:7-9	Luuka 24:51; Kuude Nelaabe 1:9
O laati limanjo bana Malkisedek, laamiido e limanjo wakkatiire woore	Jabuura. 110:4; Zek. 6:12-13	Ibr. 5:5-6
O hebi e hoore makko laamu nguu ina hawra e aduna oo fof	Jabuura. 2:6; Dan. 2:44; 7:13-14;	Luuka 1:32; Yuhanna 18:33-37; Mat. 28:18-19; Fil. 2:9-10
Sariya maako wurti diga Siyon, wolde maako wurti diga Urusaliima	Esaaya 2:1-3; Mik. 4:12	Luuka 24:46-49; Kuude Nelaabe 2:1-40
Lenyi janani ina poti naatde e golle makko	Isa. 11:10; 42:1; Jabuura. 2:8	Yuhanna 10:16; Kuude Nelaabe 10:44-48; Rom. 15:9-12
Peewal laamu makko	Isa. 9:6-7; Jabuura. 45:6-7	Yuhanna 5:30; Feññinaande 19:11

CiimtolWon ciimtol keewngol baawngol yaltineede e ndee zoo wizto hay so tawii won miijooji e firooji zi njaɓaaka.

1. Alla huutoriima peeje ngam Geydude necfcfo e jokkondiral mum gadanal e mum caggal murto necfcfo. Ndeen feere woni tiitoonde mawnde rewruude e Biibal. Sariyaaji e doosde ndokkaama ngam anndude neddo wonde kala ko o wadi ko aldaa e nanondiral ina metti Alla, ina hiisee wonde ko bakkaat walla ko yattaade sariya makko. E Almasiihu, golle neddo dooftaade sardiiji e hadeede mbayliima wonti golle tuugiide e yidde, golle ummoriide e bernde neddo.

2. Winndoobe heewbe e nder yontaaji juutdi mbinndi sifaaji, mbaydiiji e annabaaku, fof ina kollita neddo Almasiihu. Sadaka maako ngam hakkeji hokki neddo dwtaniido yaafugo e laato goongaajo bee sadaka Almasiihu ngam hakkeji.

3. Dadi e sifaaji ngonaano ko woni goonga. Be ndokki tan ko gite cuudiide e yaafuya e rimfude won e sahaaji garooji. Nguurndam lisaa, maayde mum, wirwirnde mum, ummital mum e yahdu mum ina heewi noddireede Linjiila walla Linjiila Almasiihu ko goonga denndaangal sifaaji e mbaydiiji. E hoolaare e dwtanaago neddo waawan hebugo dokkal kisndam ngal walaa ceede ngam wadugo u-turn nder ngeedam maako noddugo Allah ngam o yaafa bee wirneede E nder maayde Almasiihu, lummbaago nder ndiyam ko buri duudugo noddaago lootugo, hokka Allah umminki ngeedam ruuhu kesum labbinaama diga hakkeji bennudi fuu.

Fudfoode

Ganndal jamaanu e iimanaagal Kerecee'en, pp. 179-183. Hermenetik mo D. R. Duncan winndi. Sinsinnati, nd 395-99. Duudal e huunde - Tabernakl, winndiyanke mo anndaakaNokkuuji e Duudal Biibal, Mark Dunagan, Eklesiya Almasiihu Beverton, Beaverton, Oregon Duudal gede asamaan de Joseph Pittman, Co. Tipoloji Kaliforni, Janngugol kelme Alkawal Kesal, Winndiyanke mo anndaakawikipedia.org/wiki/Annabaaku